ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

ប្រាក់រៀល ស្ថិរភាព អភិវឌ្ឍន៍

ព្រឹត្តិបត្រប្រចាំត្រីមាស

លេខ ៥១

ត្រីមាសទី ២ ឆ្នាំ២០១៧

ចេញផ្សាយតាមប្រកាសលេខ ធ៦-០១១-១២៣ ប្រ.ក ចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១១

បោះពុម្ពផ្សាយដោយ

ធនាគារជាតិ នៃ កម្ពុជា

អាសយដ្ឋាន	:	២២-២៤ មហាវិថីព្រះនរោត្តម ភ្នំពេញ កម្ពុជា
ប្រអប់សំបុត្រ	:	២៥
ទូរស័ព្ទ	:	(៨៥៥) ២៣ ៧២២ ៥៦៣
ទូរសារ	:	(៨៥៥) ២៣ ៤២៦ ១១៧
គេហទំព័រ	:	www.nbc.org.kh

****

Published by

National Bank of Cambodia

Address	:	22-24 Preah Norodom Blvd. Phnom Penh, Cambodia
P.O.BOX	:	25
Phone	:	(855) 23 722 563
FAX	:	(855) 23 426 117
Website	:	www.nbc.org.kh

គណៈកម្មការត្រួតពិនិត្យ — Review Commission

- ឯកឧត្តម ថា យ៉ាវ ប្រធាន — H.E. Tha Yao, Chairman
- ឯកឧត្តម ស៊ុំ សន្និសិទ្ធ និពន្ធនាយក — H.E. Dr. Sum Sannisith, Chief Editor

អារម្ភកថា

ឯកឧត្តម ជា ចាន់តូ
ទេសាភិបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

ប្រិយមិត្តអ្នកអានជាទីមេត្រី!

ក្នុងត្រីមាសទី២ ឆ្នាំ២០១៧ នេះ ប្រជាជនកម្ពុជាមានក្តីសោមនស្សរីករាយដោយបានចូលរួមអបអរសាទរ និងប្រារព្ធពិធីបុណ្យជាតិសំខាន់ៗ រួមមាន ១/- បុណ្យចូលឆ្នាំខ្មែរប្រពៃណីជាតិ ២/- បុណ្យចម្រើនព្រះជន្ម ព្រះករុណា ព្រះបាទសម្តេច ព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី ព្រះមហាក្សត្រនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ៣/- ព្រះរាជពិធីច្រត់ព្រះនង្គ័ល និង ៤/- បុណ្យចម្រើនព្រះជន្មសម្តេចព្រះមហាក្សត្រី ព្រះវររាជមាតា នរោត្តមមុនីនាថ សីហនុ។

ក្នុងពេលវេលាដ៏រីករាយនេះ សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ក៏បន្តមានកំណើនរឹងមាំ គាំទ្រជាចម្បងដោយកំណើនខ្ពស់ក្នុងវិស័យសំណង់និងទេសចរណ៍ ស្របពេលសកម្មភាពនៃការនាំចេញសម្លៀកបំពាក់និងស្បែកជើងបន្តកើនឡើង។

វិស័យសំណង់មានកំណើនខ្ពស់គួរឱ្យកត់សម្គាល់ ឆ្លុះបញ្ចាំងតាមរយៈការនាំចូលសម្ភារសំណង់ គម្រោងសំណង់ និងតម្លៃគម្រោងដែលបានអនុញ្ញាត។ ការនាំចូលសម្ភារសំណង់មានកំណើនខ្ពស់ដល់ ៤៥,៥% ធៀបនឹងគ្រាដូចគ្នាឆ្នាំមុន (២៥%)។ តម្លៃគម្រោងដែលបានអនុញ្ញាតមានកំណើន ៦៤% ដល់ ៣,៧ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក បើធៀបនឹងរយៈពេលដូចគ្នាឆ្នាំមុន (២,២ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក) ហើយចំនួនគម្រោងដែលបានអនុញ្ញាតមានកំណើនប្រមាណ ៤% ដល់ ៧៣៧ គម្រោង។ ចំពោះវិស័យទេសចរណ៍ ចំនួនភ្ញៀវទេសចរចូលមកកម្ពុជាបានកើនឡើងក្នុងអត្រាពីរខ្ទង់ ១៣,៩% ជាអត្រាកំណើនខ្ពស់បំផុតចាប់ពីឆ្នាំ២០១៤មក ដោយអត្រាកំណើនមធ្យមក្នុងរយៈពេលបីឆ្នាំចុងក្រោយមានកម្រិតត្រឹម ៣,៥% ប៉ុណ្ណោះ។ កំណើនខ្ពស់ក្នុងវិស័យនេះ រួមចំណែកដោយកំណើនខ្លាំងក្លារបស់ទីផ្សារទេសចរណ៍ចិន ដែលមានកំណើនជាមធ្យមប្រមាណ ៦០% ក្នុងត្រីមាសទី២ ឆ្នាំ២០១៧នេះ ដែលអាចបណ្តាលមកពីប្រសិទ្ធភាពនៃគោលនយោបាយទាក់ទាញទេសចរចិន និងការបង្កើនការហោះហើរត្រង់មកកម្ពុជា។

ដោយឡែក ការនាំចេញរបស់កម្ពុជាមានស្ថានភាពប្រសើរជាងមុន។ ការនាំចេញទំនិញសរុបបានកើនឡើង ២៧% ជាកំណើនខ្ពស់ក្នុងរយៈពេល៥ឆ្នាំចុងក្រោយ ក្នុងនោះការនាំចេញតាមប្រព័ន្ធអនុគ្រោះពន្ធ (ដែលមានសមាមាត្រប្រមាណ ៩៧% នៃការនាំចេញសរុប) កើនរហូតដល់ ២៦% ធៀបនឹង ១២% កាលពីគ្រាដូចគ្នាឆ្នាំមុន។ ការនាំចេញសម្លៀកបំពាក់ មានកំណើនរហូតដល់ ១១,៦% ធៀបនឹងកំណើនត្រឹម ៦,៥% ក្នុងគ្រាដូចគ្នាឆ្នាំមុន ដោយសារកំណើនតម្រូវការពីតំបន់អឺរ៉ុប សហរដ្ឋ-អាមេរិក និងប្រទេសជប៉ុន ដែលជាទីផ្សារនាំចេញធំរបស់កម្ពុជា។ ការនាំចេញស្បែកជើងដែលជាការនាំចេញធំទីពីរក្នុងវិស័យកាត់ដេរបន្ទាប់ពីសម្លៀកបំពាក់ (មានចំណែកប្រមាណ ៩% នៃការនាំចេញសរុបតាមប្រព័ន្ធអនុគ្រោះពន្ធ) មានកំណើនខ្ពស់ដល់ ២៧% ធៀបនឹងគ្រាដូចគ្នា ឆ្នាំមុន (១៤%)។

ទន្ទឹមនេះ វិស័យធនាគារកម្ពុជា ដែលមានតួនាទីស្នូលក្នុងការរួមចំណែកអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិបានបន្តអភិវឌ្ឍប្រកបដោយភាពរឹងមាំ។ ការរីកចម្រើននេះ ឆ្លុះបញ្ចាំងតាមរយៈការកើនឡើងជាលំដាប់នៃទ្រព្យសកម្មវិស័យធនាគារ ប្រាក់បញ្ញើ និងឥណទាន ដោយសារការកើនឡើងជំនឿទុកចិត្តរបស់សាធារណជនមកលើប្រសិទ្ធភាពនៃវិស័យធនាគារកម្ពុជា។ ទ្រព្យសកម្មវិស័យធនាគារបានកើនឡើងដល់ ១២៤ ទ្រីលានរៀលសមាមាត្រនឹង ១៣៧% នៃផ.ស.ស ស្របពេលដែលទំហំឥណទាននិងប្រាក់បញ្ញើក្នុងវិស័យនេះ កើនដល់ ៧៣,៧ និង ៦៣ ទ្រីលានរៀល រៀងគ្នា ឬសមាមាត្រនឹង ៨១% និង ៧០% នៃផ.ស.ស រៀងគ្នា។

សរុបមក លទ្ធផលដ៏ល្អប្រសើរទាំងនេះ បានស្តែងឱ្យឃើញពីជោគជ័យនៃកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក្នុងការរក្សាស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងការអភិវឌ្ឍវិស័យធនាគារកម្ពុជា ដើម្បីគាំទ្រការរីកចម្រើននៃសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយចីរភាព និងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនៅកម្ពុជា ស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

ដូចទៅនឹងព្រឹត្តិបត្រមុនដែរៗ នៅព្រឹត្តិបត្រប្រចាំត្រីមាសទី២ ឆ្នាំ២០១៧ នេះ មានរាប់បញ្ចូលព័ត៌មានអំពីសកម្មភាពរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ការចេញប្រកាសថ្មីៗ និងស្ថានភាពបច្ចុប្បន្នរបស់ប្រព័ន្ធធនាគារកម្ពុជា។

ជាទីបញ្ចប់ ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះមន្ត្រីបុគ្គលិកធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ដែលបានខិតខំប្រឹងប្រែងរួមចំណែកអភិវឌ្ឍវិស័យធនាគារ សំដៅគាំទ្រនិងជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយចីរភាព និងបរិយាប័ន្ន។

ខ្ញុំសូមប្រសិទ្ធពរជ័យ សិរីសួស្តី ជូនដល់ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី និងប្រិយមិត្តអ្នកអានទាំងអស់ សូមប្រកបតែសេចក្តីសុខ ទទួលបានជោគជ័យគ្រប់ភារកិច្ច និងជួបប្រទះតែពុទ្ធពរទាំងបួនប្រការគឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ។

សូមអរគុណ!

មាតិកា

ទំព័រ

- អារម្ភកថា .... i-ii
- ប្រកាស ស្ដីពីការកែសម្រួលចំណុច ៥ ប្រការ ២ នៃប្រកាសស្ដីពីការចេញផ្សាយមូលបត្រអាចជួញដូរបានដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា (ជាភាសាខ្មែរ).. ១
- ប្រកាស ស្ដីពីការគ្រប់គ្រងគ្រឹះស្ថានផ្ដល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ (ជាភាសាខ្មែរ)........................ ៣
- សុន្ទរកថា ឯកឧត្តម ជា ចាន់តូ ទេសាភិបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ថ្លែងក្នុងឱកាសបើកសន្និបាតបូកសរុបលទ្ធផលការងារប្រចាំឆមាសទី១ និងទិសដៅការងារឆមាសទី២ ឆ្នាំ២០១៧ របស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា (ជាភាសាខ្មែរ).. ១៩
- សុន្ទរកថា ឯកឧត្តម ជា ចាន់តូ ទេសាភិបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ថ្លែងក្នុងឱកាសបិទសន្និបាតបូកសរុបលទ្ធផលការងារប្រចាំឆមាសទី១ និងទិសដៅការងារឆមាសទី២ ឆ្នាំ២០១៧ របស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា (ជាភាសាខ្មែរ).. ២៤
- អត្ថបទស្រាវជ្រាវ ស្ដីពីទុនបម្រុងអន្តរជាតិ (ជាភាសាខ្មែរ).. ៣០
- តារាងអត្រាប្ដូរប្រាក់ប្រចាំខែ (ភាសាខ្មែរនិងអង់គ្លេស) ៣៦
- តារាងអត្រាការប្រាក់លើប្រាក់បញ្ញើ (ភាសាខ្មែរនិងអង់គ្លេស) ៣៨
- តារាងអត្រាការប្រាក់លើប្រាក់កម្ចី (ភាសាខ្មែរនិងអង់គ្លេស).. ៤០
- ចំនួនការិយាល័យ និងតំបន់ប្រតិបត្តិការនៃធនាគារ និងគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា (ភាសាខ្មែរ និងអង់គ្លេស).. ៤២
- ប្រព័ន្ធធនាគារកម្ពុជា (ភាសាខ្មែរនិងអង់គ្លេស) ៥០
- រូបថតសកម្មភាពថ្នាក់ដឹកនាំធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា.. ៥២-៦៤

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ធនាគារជាតិ នៃ កម្ពុជា

លេខ ធ៥-០១៧-១៤៨ ប្រ.ក

ប្រកាស
ស្តីពី
ការកែសម្រួលចំណុច ៥ ប្រការ ២ នៃប្រកាសស្តីពី ការចេញផ្សាយមូលបត្រអាចជួញដូរបានដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

ទេសាភិបាល ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៥១៥/៤១៧ ចុះថ្ងៃទី១១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៥ ស្តីពីការតែងតាំង ឯកឧត្តម **ជា ចាន់តូ** ជាអគ្គទេសាភិបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ជាថ្មី មានឋានៈស្មើទេសរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/២៧ ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១២០៦/០៣៦ ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មមាត្រា ១៤ និងមាត្រា ៥៧ នៃច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
- យោងប្រកាសលេខ ធ៨-៩៨-៣៨៥ ប្រ.ក ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៨ ស្តីពីរចនាសម្ព័ន្ធរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងមុខងារ-ភារកិច្ចរបស់បណ្តាអង្គភាពក្រោមឱវាទ
- យោងប្រកាសលេខ ធ១-០១០-១៩៤ ប្រ.ក ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១០ ស្តីពីការកែសម្រួលប្រការ៣ ប្រការ៤ ប្រការ៥ ប្រការ១២ និងប្រការ១៣ នៃប្រកាសស្តីពីរចនាសម្ព័ន្ធរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងមុខងារ-ភារកិច្ចរបស់បណ្តាអង្គភាពក្រោមឱវាទ
- យោងប្រកាសលេខ ធ៥-០៩-២២៩ ប្រ.ក ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៩ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តកិច្ចសន្យាមេសម្រាប់ប្រតិបត្តិការទទួលទិញវិញ ដើម្បីធានាដល់ប្រតិបត្តិការអន្តរធនាគារនៅក្នុងទីផ្សាររូបិយវត្ថុ
- យោងតាមការចាំបាច់របស់អគ្គនាយកដ្ឋានបច្ចេកទេស

សម្រេច

ប្រការ មួយ.-

កែសម្រួលចំណុច ៥ ប្រការ ២ នៃប្រកាសលេខ ធ៥-០១០-១៨៣ ប្រ-ក ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ ស្តីពីការចេញផ្សាយមូលបត្រអាចជួញដូរបានដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា មានដូចខាងក្រោម ៖

ប្រការ ២ថ្មី.~

ចំណុច ៥ ថ្មី: មូលបត្រអាចជួញដូរបានមានឥណប្រតិទានគិតជាថ្ងៃលើមូលដ្ឋានសប្តាហ៍ ៧ថ្ងៃ ១៤ថ្ងៃ ២៨ថ្ងៃ ៩១ថ្ងៃ ១៨២ថ្ងៃ និង ៣៦៤ថ្ងៃ។ ឥណប្រតិទានអាចនឹងត្រូវបានកែតម្រូវដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានៅថ្ងៃបញ្ចាទិញ ក្នុងករណីដែលឥណប្រតិទាននេះត្រូវចំថ្ងៃឈប់សម្រាកការងារដែលកំណត់ដោយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។

ប្រកាស ពីរ.~

អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន អគ្គនាយកដ្ឋានបច្ចេកទេស អគ្គនាយកដ្ឋានត្រួតពិនិត្យ អគ្គបេឡា អគ្គាធិការដ្ឋាន គ្រប់នាយកដ្ឋាន-អង្គភាព និងគ្រប់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុនៅក្រោមឱវាទ និងក្រោមអាណាព្យាបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ត្រូវអនុវត្តម៉ឺងម៉ាត់នូវប្រកាសនេះតាមភារកិច្ចរៀងៗ ខ្លួន ។

ប្រការ បី.~

ប្រកាសនេះមានប្រសិទ្ធភាព ចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខាតទៅ។

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៨ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ២០១៧

ទេសាភិបាល

ជា ចាន់តូ

កន្លែងទទួល:
-ដូចប្រការពីរ "**ដើម្បីអនុវត្ត**"
-កាលប្បវត្តិ
-ឯកសារ

ចម្លងជូន
-សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាភិបាល
-ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី "**ដើម្បីជ្រាបជាព័ត៌មាន**"
-នាយកដ្ឋានរដ្ឋបាលនៃទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
"**ដើម្បីចុះផ្សាយក្នុងរាជកិច្ច**"

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ធនាគារជាតិ នៃ កម្ពុជា

លេខ ធ៧-០១៧-១៦១ ប្រ.ក

ប្រកាស
ស្តីពី
ការគ្រប់គ្រងគ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់

ទេសាភិបាល ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៥១៥/៤១៧ ចុះថ្ងៃទី១១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៥ ស្តីពីការតែងតាំងឯកឧត្តម **ជា ចាន់តូ** ជាអគ្គទេសាភិបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាជាថ្មី មានឋានៈស្មើទេសរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/២៧ ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១២០៦/០៣៦ ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មមាត្រា ១៤ និងមាត្រា ៥៧ នៃច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១១៩៩/១៣ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩៩ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១០០៥/០៣០ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៥ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីឧបករណ៍អាចជួញដូរបាន និងប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់
- យោងប្រកាសលេខ ធ៨-៩៨-៣៨៥ ប្រ.ក ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៨ ស្តីពីរចនាសម្ព័ន្ធរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានិងមុខងារ-ភារកិច្ចរបស់បណ្តាអង្គភាពក្រោមឱវាទ
- យោងប្រកាសលេខ ធ១-០១០-១៩៤ ប្រ.ក ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១០ ស្តីពីការកែសម្រួលប្រការ៣ ប្រការ៤ ប្រការ៥ ប្រការ១២ និងប្រការ១៣ នៃប្រកាសស្តីពីរចនាសម្ព័ន្ធរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងមុខងារ-ភារកិច្ចរបស់បណ្តាអង្គភាពក្រោមឱវាទ
- យោងប្រកាសលេខ ធ៩-០១០-១៥១ ប្រ.ក ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១០ ស្តីពី អ្នកដំណើរការតតិយភាគី
- យោងស្មារតីនៃអង្គប្រជុំថ្នាក់ដឹកនាំធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ថ្ងៃទី១៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧ ។

សម្រេច

ជំពូកទី ១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

ប្រការ ១.-

ប្រកាសនេះ មានគោលបំណងគ្រប់គ្រងនិងកំណត់នីតិវិធីនៃការស្នើសុំអាជ្ញាប័ណ្ណចំពោះនីតិបុគ្គលទាំងឡាយណាដែលផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ប្រការ ២.-

ប្រកាសនេះ រៀបចំឡើងសម្រាប់គោលដៅដូចខាងក្រោម ៖

១- ធានាសុវត្ថិភាព និងភាពរឹងមាំនៃសេវាទូទាត់សងប្រាក់

២- ជំរុញការប្រកួតប្រជែងដោយស្មោះត្រង់ និងលើកកម្ពស់គំនិតច្នៃប្រឌិត និង

៣- ផ្តល់ជំនឿទុកចិត្តដល់សាធារណៈជនលើសេវាទូទាត់សងប្រាក់ ។

ប្រការ ៣.-

ប្រកាសនេះ មានវិសាលភាពអនុវត្តចំពោះនីតិបុគ្គលទាំងឡាយណាដែលផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ និងគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុដែលស្ថិតនៅក្រោមអាណាព្យាបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។

ប្រការ ៤.-

ការផ្តល់សេវាក្នុងករណីដូចខាងក្រោម មិនស្ថិតនៅក្រោមវិសាលភាពនៃប្រកាសនេះទេ ៖

១- ការផ្តល់ប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាសម្រាប់ទ្រទ្រង់សេវាកម្មទូទាត់សងប្រាក់ ដោយមិនពាក់ព័ន្ធក្នុងការរក្សាទុកមូលនិធិ ការរក្សាទុកនិងដំណើរការទិន្នន័យ បរធនបាលកិច្ច និងការរក្សាការសម្ងាត់ ការបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណនិងទិន្នន័យ ប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យានិងទូរគមនាគមន៍ ការថែរក្សាទីតាំង និងឧបករណ៍សម្រាប់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ ។ ចំពោះប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ដែលប្រើទីតាំងគ្រឹះស្ថានធនាគារសម្រាប់តែប្រតិបត្តិការផ្ទេរប្រាក់ និងទទួលបញ្ញាផ្ទេរប្រាក់ ត្រូវស្ថិតក្រោមវិសាលភាពប្រកាសស្តីពី " អ្នកដំណើរការតតិយភាគី " ។

២- សេវាផ្អែកលើឧបករណ៍ទូទាត់ជាក់លាក់ ដែលអាចប្រើប្រាស់បាននៅក្នុងកម្រិតកំណត់ណាមួយ និងឧបករណ៍ដែលអាចទូទាត់ទំនិញ ឬសេវាកម្មតែនៅក្នុងទីតាំងរបស់គ្រឹះស្ថានចេញផ្សាយ ឬនៅក្នុងតែបណ្តាញទីតាំងរបស់គ្រឹះស្ថានដែលចេញផ្សាយ ។

ប្រការ ៥.-

ពាក្យបច្ចេកទេសដែលប្រើប្រាស់ក្នុងប្រកាសនេះត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម ៖

- **អ្នកប្រើប្រាស់សេវាទូទាត់សងប្រាក់** សំដៅលើរូបវន្តបុគ្គល ឬនីតិបុគ្គលដែលប្រើប្រាស់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ដូចជា អ្នកសងប្រាក់ ឬអ្នកទទួលប្រាក់ ឬទាំងពីរ ។

- **ប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់** សំដៅលើសកម្មភាពដែលធ្វើឡើងដោយអ្នកសងប្រាក់ អ្នកតំណាងអ្នកសងប្រាក់ ឬអ្នកទទួលប្រាក់ ដើម្បីធ្វើប្រតិបត្តិការ ដាក់ប្រាក់ ផ្ទេរប្រាក់ ឬដកប្រាក់ ។
- **មូលនិធិ** សំដៅលើធនបត្រ កាស និងរូបិយវត្ថុអេឡិចត្រូនិក ។
- **ឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់** សំដៅលើឧបករណ៍ដែលអាចឱ្យអ្នកកាន់ ឬអ្នកប្រើប្រាស់ធ្វើប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់បានតាមរយៈឧបករណ៍នោះ ។
- **រូបិយវត្ថុអេឡិចត្រូនិក** សំដៅលើតម្លៃជារូបិយវត្ថុតំណាងឲ្យបំណុលចំពោះអ្នកចេញផ្សាយរូបិយវត្ថុអេឡិចត្រូនិក ចេញផ្សាយនៅពេលទទួលបានមូលនិធិផ្ទុកតម្លៃជាអេឡិចត្រូនិកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងគោលបំណងទូទាត់សងប្រាក់ និងទទួលស្គាល់ជាឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់ដោយរូបវន្តបុគ្គល និងនីតិបុគ្គលក្រៅពីអ្នកចេញផ្សាយរូបិយវត្ថុអេឡិចត្រូនិក ។
- **អ្នកចេញផ្សាយរូបិយវត្ថុអេឡិចត្រូនិក** សំដៅដល់គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ដែលបានទទួលអាជ្ញាប័ណ្ណក្នុងការចេញផ្សាយរូបិយវត្ថុអេឡិចត្រូនិកនៅក្រោមប្រកាសនេះ ។
- **ប្រតិបត្តិការផ្ទេរឥណពន្ធដោយផ្ទាល់** សំដៅដល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ដែលផ្តើមប្រតិបត្តិការឡើងដោយអ្នកទទួលប្រាក់បញ្ជាទៅគ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់របស់ខ្លួន ឬទៅគ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់របស់អ្នកសងប្រាក់ ឱ្យផ្ទេរប្រាក់ចេញពីគណនីរបស់អ្នកសងប្រាក់មកគណនីរបស់អ្នកទទួលប្រាក់ ដោយមានការព្រមព្រៀងគ្នាជាមុនរវាងអ្នកសងប្រាក់ និងអ្នកទទួលប្រាក់ ។
- **ប្រតិបត្តិការផ្ទេរឥណទាន** សំដៅដល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់លើប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់មួយ ឬ ច្រើនដែលអ្នកសងប្រាក់បញ្ជាទៅគ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់របស់ខ្លួនឱ្យផ្ទេរប្រាក់ចេញពីគណនីរបស់ខ្លួនទៅគណនីរបស់អ្នកទទួលប្រាក់ ។
- **គណនីទូទាត់សងប្រាក់** សំដៅដល់គណនីដែលបើកដោយអ្នកប្រើប្រាស់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ និងប្រើសម្រាប់ប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ ។
- **សេវាផ្តើមការទូទាត់សងប្រាក់** សំដៅដល់សេវាដែលផ្តើមបញ្ជាទូទាត់តាមសំណើអ្នកប្រើប្រាស់សេវាទូទាត់សងប្រាក់តាមរយៈគណនីធនាគារ ឬគណនីទូទាត់សងប្រាក់ ដែលរក្សាទុកជាមួយនឹងគ្រឹះស្ថានធនាគារ ឬគ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់មួយទៀត ។
- **គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់** សំដៅលើគ្រឹះស្ថានទាំងឡាយណាដែលទទួលបានអាជ្ញាប័ណ្ណក្នុងការផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់អនុលោមតាមប្រកាសនេះ ។

- **បញ្ជាផ្ទេរប្រាក់ជាប្រចាំ** សំដៅដល់បញ្ជាផ្ទេរប្រាក់ធ្វើឡើងដោយអ្នកទូទាត់សងប្រាក់ផ្ដល់ឱ្យធនាគាររបស់ខ្លួនធ្វើការទូទាត់សងប្រាក់ជាប្រចាំ នូវចំនួនទឹកប្រាក់កំណត់ទៅគណនីអ្នកទទួលប្រាក់ ។
- **គណនីអាណត្តិព្យាបាល** សំដៅដល់គណនីដែលបើកដោយអ្នកចេញផ្សាយរូបិយវត្ថុអេឡិចត្រូនិក នៅពេលទទួលសាច់ប្រាក់ពីអ្នកប្រើប្រាស់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ រក្សាទុកនៅក្នុងធនាគារអាណត្តិព្យាបាលមួយ ឬច្រើន ក្នុងគោលបំណងធ្វើប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់តែមួយគត់ ដែលបញ្ជាដោយអ្នកប្រើប្រាស់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ និងមិនត្រូវប្រើប្រាស់សម្រាប់ប្រតិបត្តិការប្រចាំថ្ងៃរបស់អ្នកចេញផ្សាយរូបិយវត្ថុអេឡិចត្រូនិកឡើយ ។
- **ភ្នាក់ងារ** សំដៅលើរូបវន្តបុគ្គល ឬនីតិបុគ្គលដែលផ្ដល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ក្នុងនាមគ្រឹះស្ថានផ្ដល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ ។
- **ការផ្ដល់សេវាជំនួស** សំដៅដល់ការប្រគល់សេវាមួយផ្នែក ឬច្រើនផ្នែក ដែលបានព្រមព្រៀងគ្នាជាមួយបុគ្គល ឬគ្រឹះស្ថានមួយផ្សេងទៀត ដើម្បីធ្វើសេវានោះជំនួសខ្លួន ។
- **ការផ្ទេរប្រាក់** សំដៅដល់សកម្មភាពផ្ញើប្រាក់ពីបុគ្គលម្នាក់ទៅបុគ្គលម្នាក់ទៀត (ដោយពុំចាំបាច់មានគណនីនៅធនាគារ) តាមរយៈគ្រឹះស្ថានផ្ដល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ ។

ជំពូកទី ២
នីតិវិធីនៃការដាក់ពាក្យស្នើសុំអាជ្ញាប័ណ្ណ

ប្រការ ៦.-

សេវាទូទាត់សងប្រាក់ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម ៖

១- សេវាដែលផ្ដល់លទ្ធភាពឱ្យមានការដកប្រាក់ និងដាក់ប្រាក់ក្នុងគណនីទូទាត់សងប្រាក់ និងប្រតិបត្តិការទាំងឡាយណាដែលដំណើរការតាមរយៈគណនីទូទាត់សងប្រាក់នោះ ។

២- ធ្វើប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ រួមទាំងការផ្ទេរប្រាក់ពីគណនីទូទាត់សងប្រាក់មួយទៅគណនីទូទាត់សងប្រាក់មួយទៀត ដែលមាននៅជាមួយគ្រឹះស្ថានផ្ដល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់មួយ ឬជាមួយគ្រឹះស្ថានផ្ដល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ផ្សេងទៀត ៖

ក) ប្រតិបត្តិការផ្ទេរឥណពន្ធដោយផ្ទាល់

ខ) ប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់តាមរយៈប័ណ្ណទូទាត់ ឬឧបករណ៍ទូទាត់ប្រហាក់ប្រហែល

គ) ប្រតិបត្តិការផ្ទេរឥណទាន រួមទាំងបញ្ជាផ្ទេរជាប្រចាំ ។

៣- ធ្វើប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ ដែលមូលនិធិត្រូវបានផ្តល់ជាឥណទានទៅឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ ៖

ក) ប្រតិបត្តិការផ្ទេរឥណពន្ធដោយផ្ទាល់

ខ) ប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់តាមរយៈប័ណ្ណទូទាត់ ឬឧបករណ៍ទូទាត់ប្រហាក់ប្រហែល

គ) ប្រតិបត្តិការផ្ទេរឥណទាន រួមទាំងបញ្ជាផ្ទេរជាប្រចាំ ។

៤- ចេញផ្សាយឧបករណ៍ទូទាត់ រួមទាំងការចេញផ្សាយរូបិយវត្ថុអេឡិចត្រូនិក និង/ឬ ទទួលយកប្រតិបត្តិការទូទាត់

៥- ការផ្ទេរប្រាក់នៅក្នុងប្រទេសនិងក្រៅប្រទេស

៦- សេវាផ្ញើមការទូទាត់សងប្រាក់

៧- សេវាទូទាត់សងប្រាក់ផ្សេងៗទៀតដែលកំណត់ដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។

ប្រការ ៧.-

១- បន្ថែមលើប្រតិបត្តិការដែលមានចែងក្នុងប្រការ ៦ គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់អាចធ្វើសកម្មភាពដូចខាងក្រោម បន្ទាប់ពីមានការអនុញ្ញាតពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ៖

ក) ប្រតិបត្តិការដែលមានជាប់ពាក់ព័ន្ធជាមួយសេវាកម្មស្នូល ដូចជា ដំណើរការប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ សេវាប្តូរប្រាក់ សេវារក្សាទុក និងបំលែងទិន្នន័យ

ខ) បើកគណនីជាមួយគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ

គ) ការចូលរួមជាសមាជិកនៅក្នុងប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់សងប្រាក់

ឃ) សកម្មភាពអាជីវកម្មផ្សេងទៀត ដែលស្ថិតនៅក្រោមច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន ។

២- ក្នុងករណីដែលគ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ធ្វើសកម្មភាពអាជីវកម្មផ្សេងទៀត ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា តម្រូវឱ្យគ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់បង្កើតអង្គភាពដោយឡែក សម្រាប់ប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ ប្រសិនបើសកម្មភាពអាជីវកម្មផ្សេងទៀតបានប៉ះពាល់ ឬអាចធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ភាពរឹងមាំផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ឬការអនុលោមតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិ របស់គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ ។

៣- គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់អាចបើកគណនីទូទាត់សងប្រាក់ ប្រើប្រាស់សម្រាប់ប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ប៉ុណ្ណោះ ។ មូលនិធិដែលគ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ទទួលបាន មិនចាត់ទុកថាជាប្រាក់បញ្ញើនោះទេ ។

៤- គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ អាចផ្តល់ឥណទានពាក់ព័ន្ធសេវាទូទាត់សងប្រាក់បាន ក្នុងករណីដូចខាងក្រោម ៖

ក) ឥណទានជាសេវាកម្មបន្ថែម និងផ្តល់ឱ្យសម្រាប់ប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ប៉ុណ្ណោះ

ខ) ឥណទានផ្តល់ឱ្យសម្រាប់ប្រតិបត្តិការទូទាត់ ត្រូវទូទាត់សងក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូរបំផុត ១៨០ ថ្ងៃ (មួយរយប៉ែតសិបថ្ងៃ)

គ) មូលនិធិដែលទទួលពីអ្នកប្រើប្រាស់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ សម្រាប់ប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ មិនត្រូវយកមកប្រើប្រាស់សម្រាប់ផ្តល់ឥណទានទេ

ឃ) មូលនិធិផ្ទាល់សុទ្ធរបស់គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ត្រូវមានកម្រិតសមស្របជាមួយទំហំឥណទានដែលបានផ្តល់ ។

ប្រការ ៨.-

នីតិបុគ្គលដែលមានបំណងផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ ត្រូវស្នើសុំអាជ្ញាប័ណ្ណជាមុនពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។ គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលមានបំណងផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់រួមទាំងការចេញផ្សាយឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់ ត្រូវស្នើសុំការអនុញ្ញាតជាមុនពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។

ប្រការ ៩-

នីតិបុគ្គលដែលមានបំណងផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ ត្រូវដាក់ពាក្យស្នើសុំមកធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ដោយបំពេញលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម ៖

១- ការពិពណ៌នាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរអំពីប្រភេទនៃសេវាទូទាត់សងប្រាក់ ដែលនឹងត្រូវធ្វើប្រតិបត្តិការ

២- ផែនការអាជីវកម្មដែលរួមបញ្ចូលទាំងការប៉ាន់ស្មានអំពីគម្រោងថវិកាសម្រាប់រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ (បីឆ្នាំ) ដំបូង ដែលបង្ហាញអំពីលទ្ធភាពប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធ ធនធាន និងនីតិវិធីសមស្រប ដើម្បីធានាភាពរឹងមាំនៃដំណើរការអាជីវកម្ម

៣- ភស្តុតាងអំពីភាពគ្រប់គ្រាន់នៃដើមទុន

៤- ការពិពណ៌នាអំពីនីតិវិធីក្នុងការរក្សាសុវត្ថិភាពមូលនិធិ

៥- ការពិពណ៌នាអំពីការរៀបចំអភិបាលកិច្ច និងយន្តការត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង រួមមានទម្រង់បែបបទរដ្ឋបាល ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ និងនីតិវិធីគណនេយ្យ ដែលមានភាពសមស្របរឹងមាំ និងគ្រប់គ្រាន់

៦- ការពិពណ៌នាអំពីនីតិវិធីក្នុងការដោះស្រាយវិវាទរបស់អតិថិជន ព្រមទាំងយន្តការក្នុងការត្រួតពិនិត្យ និងតាមដានឧបទ្ទវហេតុដែលកើតឡើង

៧- ការពិពណ៌នាអំពីនីតិវិធីសម្រាប់ចងក្រងឯកសារ ពិនិត្យ តាមដាន និងដាក់កម្រិតចំពោះការប្រើប្រាស់ទិន្នន័យសំខាន់ៗ

៨- ការពិពណ៌នាអំពីផែនការនិរន្តរភាពអាជីវកម្ម រួមមានការកំណត់អត្តសញ្ញាណប្រតិបត្តិការស្នូល ផែនការយថាភាព និងនីតិវិធីសម្រាប់ធ្វើការសាកល្បងជាប្រចាំ

៩- ការពិពណ៌នាអំពីគោលការណ៍ និងវិធីសាស្ត្រក្នុងការប្រមូលទិន្នន័យពាក់ព័ន្ធនឹងប្រតិបត្តិការ និងការក្លែងបន្លំ

១០- គោលនយោបាយសុវត្ថិភាព ដែលរួមមានការវាយតម្លៃលម្អិតអំពីហានិភ័យពាក់ព័ន្ធនឹងសេវាទូទាត់សងប្រាក់រួមទាំងការក្លែងបន្លំ ការប្រើប្រាស់ខុសច្បាប់នៃទិន្នន័យផ្ទាល់ខ្លួន និងទិន្នន័យសំខាន់ៗ ព្រមជាមួយការពិពណ៌នាអំពីវិធានការគ្រប់គ្រងសុវត្ថិភាព និងការកាត់បន្ថយហានិភ័យទាំងនោះ

១១- ការពិពណ៌នាអំពីការរៀបចំយន្តការ និងកាតព្វកិច្ចដើម្បីអនុលោមតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម

១២- ការពិពណ៌នាអំពីរចនាសម្ព័ន្ធចាត់តាំង រួមទាំងការប្រើប្រាស់ភ្នាក់ងារនិងសាខា ការត្រួត-ពិនិត្យភ្នាក់ងារ ការផ្តល់សេវាជំនួស និងការចូលរួមជាមួយប្រព័ន្ធផាត់ទាត់និងទូទាត់សងប្រាក់

១៣- ការពិពណ៌នាអំពីអត្តសញ្ញាណនិងគុណវុឌ្ឍិរបស់ភាគទុនិក ទំហំនៃការកាន់កាប់ភាគហ៊ុន និងភស្តុតាងបញ្ជាក់អំពីភាពសមស្រប ដើម្បីធានានូវភាពរឹងមាំនិងការគ្រប់គ្រងដោយប្រុងប្រយ័ត្ន

១៤- ការពិពណ៌នាអំពីអត្តសញ្ញាណក្រុមប្រឹក្សាភិបាល និងគណៈគ្រប់គ្រង ព្រមទាំងភស្តុតាងបញ្ជាក់អំពីកេរ្តិ៍ឈ្មោះ ចំណេះដឹង និងបទពិសោធន៍គ្រប់គ្រាន់ក្នុងការផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់

១៥- ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងអត្តសញ្ញាណនៃសវនករ និងស្ទងការគណនេយ្យឯករាជ្យប្រតិស្រុតិ

១៦- ឯកសារគតិយុត្ត លក្ខន្តិកៈ និងឯកសារបង្កើតផ្សេងៗទៀត

១៧- កំណត់ពីអាសយដ្ឋាននៃស្នាក់ការកណ្តាលរបស់ក្រុមហ៊ុន ។

ប្រការ ១០.-

១- ពាក្យស្នើសុំអាជ្ញាប័ណ្ណត្រូវភ្ជាប់ជាមួយសោហ៊ុយសាកសួរព័ត៌មានចំនួន ៥០០.០០០ រៀល (ប្រាំរយពាន់រៀល) និងសិក្សាសំណុំលិខិតចំនួន ២.០០០.០០០ រៀល (ពីរលានរៀល) ។

២- គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ ត្រូវបង់សោហ៊ុយអាជ្ញាប័ណ្ណប្រចាំឆ្នាំ ចំនួន ២០.០០០.០០០ រៀល (ម្ភៃលានរៀល) អោយបានត្រឹមថ្ងៃទី១៥ នៃខែមករា ។

៣- ចំពោះគ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ដែលស្នើសុំអាជ្ញាប័ណ្ណនៅក្នុងឆ្នាំ សោហ៊ុយអាជ្ញាប័ណ្ណ នឹងត្រូវបានគណនាតាមសមាមាត្រនៃរយៈពេលដែលនៅសល់រហូតដល់ដំណាច់ឆ្នាំ ។

ប្រការ ១១.-

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នឹងជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរអំពីការសម្រេចរបស់ខ្លួនក្នុងរយៈពេល ៦ ខែ (ប្រាំមួយខែ) ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទទទួលពាក្យស្នើសុំអាជ្ញាប័ណ្ណ រួមទាំង ឯកសារពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗពេញលេញ ។ ប្រសិនបើចាំបាច់ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាអាចពន្យាររយៈពេលនៃការសិក្សាពាក្យស្នើសុំ ។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នឹងដាក់ចេញនូវលក្ខខណ្ឌ និងរយៈពេលនៃការអនុវត្តលិខិតអនុញ្ញាតជាគោលការណ៍ ។ ក្នុងករណីអ្នកដាក់ពាក្យស្នើសុំពុំបានអនុវត្តតាមលក្ខខណ្ឌ និងរយៈពេលកំណត់ខាងលើ លិខិតអនុញ្ញាតជាគោលការណ៍ត្រូវចាត់ទុកជាមោឃៈ លើកលែងតែមានការស្នើសុំពន្យាពេល និងមានការយល់ព្រមពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នឹងផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណជាផ្លូវការដល់អ្នកដាក់ពាក្យស្នើសុំ បន្ទាប់ពីពិនិត្យឃើញថារាល់លក្ខខណ្ឌដែលមានចែងក្នុងលិខិតអនុញ្ញាតជាគោលការណ៍ និងសំណុំបែបបទត្រូវបានបំពេញសព្វគ្រប់ ។

ប្រការ ១២.-

អាជ្ញាប័ណ្ណមានសុពលភាពសម្រាប់រយៈពេល ៦ ឆ្នាំ (ប្រាំមួយឆ្នាំ) ។ អាជ្ញាប័ណ្ណនេះអាចស្នើសុំបន្តជាថ្មីបាន លុះត្រាតែគ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ធ្វើសកម្មភាពស្របតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិនានា ហើយរាល់ការប្រព្រឹត្តល្មើសច្បាប់និងបទបញ្ជាប្រុងប្រយ័ត្ន ប្រសិនបើមានត្រូវបានដោះស្រាយ ។

ពាក្យស្នើសុំបន្តអាជ្ញាប័ណ្ណ ត្រូវដាក់ជូនធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាយ៉ាងយូរបំផុត ៣ ខែ (បីខែ) មុនពេលអាជ្ញាប័ណ្ណផុតសុពលភាព ។ ក្នុងករណីដែលការស្នើសុំនេះមានបញ្ចូលសេវាថ្មី ឬមានវិធីសាស្ត្រខុសគ្នាច្រើនចំពោះការផ្តល់សេវាដូចគ្នា ត្រូវចាត់ទុកថាជាការស្នើសុំអាជ្ញាប័ណ្ណថ្មី ។

ក្នុងករណីមិនបានដាក់ពាក្យស្នើសុំបន្តតាមកាលកំណត់ខាងលើ គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ត្រូវទទួលរងការផាកពិន័យជាប្រាក់ចំនួន ១.០០០.០០០ រៀល (មួយលានរៀល) ក្នុងមួយថ្ងៃរហូតដល់ថ្ងៃបានដាក់ពាក្យស្នើសុំ ។

ក្នុងករណីមិនព្រមមកដាក់ពាក្យស្នើសុំបន្តទៀត គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់នឹងត្រូវទទួលរងការផាកពិន័យធ្ងន់ធ្ងរឡើង ដែលអាចនឹងឈានដល់ការព្យួរ ឬដកហូតអាជ្ញាប័ណ្ណតែម្តង ។

ជំពូកទី ៣
ដើមទុនអប្បបរមា និងវិធានការប្រុងប្រយ័ត្ន

ប្រការ ១៣.-

គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ ត្រូវមានដើមទុនចុះបញ្ជីអប្បបរមាសម្រាប់ធ្វើប្រតិបត្តិការចំនួន ៨.០០០.០០០.០០០ រៀល (ប្រាំបីពាន់លានរៀល) ជាសាច់ប្រាក់ ។

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាអាចកែប្រែកម្រិតដើមទុនចុះបញ្ជីអប្បបរមាក្នុងករណីចាំបាច់ ។

ប្រការ ១៤.-

មូលនិធិផ្ទាល់សុទ្ធរបស់គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ មិនត្រូវធ្លាក់ចុះទាបជាងកម្រិតដើមទុនចុះបញ្ជីអប្បបរមា ។ ការគណនាមូលនិធិផ្ទាល់សុទ្ធនឹងត្រូវកំណត់ដោយបទប្បញ្ញត្តិធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាដោយឡែក ។

ប្រការ ១៥.-

គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ដែលបានទទួលអាជ្ញាប័ណ្ណ ត្រូវរក្សាប្រាក់តំកល់ធានាដើមទុនស្មើនឹងប្រាំភាគរយ (៥%) នៃដើមទុនដែលបានចុះបញ្ជីនៅក្នុងគណនីដែលបានបើកនៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។ ការកំណត់ការប្រាក់នឹងមានចែងក្នុងបទប្បញ្ញត្តិធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាដោយឡែក ។

ប្រការ ១៦.-

គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ ត្រូវរក្សាមូលនិធិដែលទទួលបានពីអ្នកប្រើប្រាស់សេវាទូទាត់សងប្រាក់សម្រាប់ការផ្ទេរ និង ការចេញផ្សាយរូបិយវត្ថុអេឡិចត្រូនិកទៅតាមនីតិវិធីដូចខាងក្រោម ៖

១- ត្រូវដាក់តម្កល់ក្នុងគណនីដោយឡែកនៅក្នុងគ្រឹះស្ថានធនាគារពាណិជ្ជ ដែលមានរូបភាពជាគណនីអាណត្តិព្យាបាល ឬវិនិយោគលើទ្រព្យសកម្មមានសុវត្ថិភាព មានហានិភ័យទាប និងមានសន្ទនីយភាពខ្ពស់ ដែលកំណត់ដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

២- មូលនិធិនេះមិនមែនជាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់នោះទេ ។ អត្ថប្រយោជន៍ដែលទទួលបានពីការតម្កល់មូលនិធិត្រូវរក្សាទុក និងប្រើប្រាស់ជាប្រយោជន៍សម្រាប់អ្នកប្រើប្រាស់សេវាទូទាត់សងប្រាក់

៣- ក្នុងករណីគ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់បញ្ឈប់សកម្មភាពអាជីវកម្ម ឬក្ស័យធន មូលនិធិត្រូវឃាត់ទុកដើម្បីទូទាត់សងទៅអ្នកប្រើប្រាស់សេវាទូទាត់សងប្រាក់វិញ

៤- គ្រឹះស្ថានធនាគារដែលរក្សាមូលនិធិ ត្រូវមានតួនាទីត្រួតពិនិត្យ និងផ្ទៀងផ្ទាត់សមតុល្យគណនីអាណត្តិព្យាបាលជាមួយសមតុល្យមូលនិធិដែលបានទទួលពីការផ្ទេរប្រាក់ និង

ការចេញផ្សាយរូបិយវត្ថុអេឡិចត្រូនិក ។

ប្រការ ១៧.-

គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ដែលមានបំណងប្រើប្រាស់ភ្នាក់ងារ ដែលធ្វើសកម្មភាពជំនួសខ្លួន ត្រូវបំពេញកាតព្វកិច្ចដូចខាងក្រោម ៖

១- រាយការណ៍មកធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាអំពីព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធភ្នាក់ងារ ដូចជា នាមករណ៍ និងអាសយដ្ឋាន ប្រភេទប្រតិបត្តិការ និងទំហំសកម្មភាពប្រតិបត្តិការ

២- ត្រូវមានលក្ខខណ្ឌសមស្របក្នុងការជ្រើសរើសភ្នាក់ងារ និងខចែងអំពីមុខងារ និងការទទួលខុសត្រូវស្របតាមច្បាប់ជាធរមាន

៣- ធានាថាគ្រប់ភ្នាក់ងារប្រតិបត្តិដោយមានការត្រួតពិនិត្យពេញលេញ និងគោរពតាមគោលការណ៍និងនីតិវិធីទាំងឡាយដែលបានដាក់ចេញ ។

ប្រការ ១៨.-

ក្នុងករណីដែលគ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ មានបំណងផ្តល់មុខងារប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ទៅឱ្យអ្នកផ្តល់សេវាជំនួស គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ត្រូវសុំការអនុញ្ញាតពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។

គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ ត្រូវធានាថាអ្នកផ្តល់សេវាជំនួសស្ថិតនៅក្រោមវិសាលភាពនៃការត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងរបស់ខ្លួន និងការត្រួតពិនិត្យរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។

ប្រការ ១៩.-

គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ ត្រូវទទួលខុសត្រូវទាំងស្រុងនូវរាល់សកម្មភាពប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួន ឬក៏រួមទាំងសកម្មភាពប្រតិបត្តិការរបស់ និយោជិត ភ្នាក់ងារ ឬអ្នកផ្តល់សេវាជំនួសដែលខ្លួនបានជ្រើសរើស ។

ប្រការ ២០.-

១- នីតិបុគ្គលទាំងឡាយណាក្រៅពីគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងគ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ ត្រូវបានហាមឃាត់ក្នុងការចេញផ្សាយរូបិយវត្ថុជាអេឡិចត្រូនិក ។ ការចេញផ្សាយរូបិយវត្ថុជាអេឡិចត្រូនិកត្រូវអនុលោមទៅតាមលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម ៖

ក) មូលនិធិទទួលបានពីការចេញផ្សាយរូបិយវត្ថុអេឡិចត្រូនិក មិនត្រូវចាត់ទុកថាជាប្រាក់បញ្ញើនោះទេ

ខ) ត្រូវចេញផ្សាយរូបិយវត្ថុអេឡិចត្រូនិកតាមតម្លៃចារឹកស្មើនឹងមូលនិធិដែលទទួលបាន

គ) ត្រូវបំបែងមូលនិធិដែលទទួលបានពីអតិថិជនទៅជារូបិយវត្ថុអេឡិចត្រូនិកដោយមិនមានការពន្យារពេល និងអាចប្រើប្រាស់បានភ្លាមៗ

ឃ) ត្រូវផ្ទេរមូលនិធិ ដែលទទួលបានពីអតិថិជនទៅក្នុងគណនីអាណត្តិព្យាបាល ដែលបានបើកនៅគ្រឹះស្ថានធនាគារពាណិជ្ជ ហើយរក្សាទុកនៅក្នុងគណនីនោះក្នុងអំឡុងពេលប្រើប្រាស់

ង) មិនត្រូវផ្តល់ការប្រាក់ ឬ ផលប្រយោជន៍ផ្សេងទៀតទៅកាន់អ្នកប្រើប្រាស់ក្នុងអំឡុងពេលនៃការកាន់កាប់រូបិយវត្ថុអេឡិចត្រូនិក

ច) ត្រូវបញ្ជាក់ឱ្យបានច្បាស់លាស់អំពីលក្ខខណ្ឌក្នុងការផ្ទេររូបិយវត្ថុអេឡិចត្រូនិកជាសាច់ប្រាក់

ឆ) លក្ខខណ្ឌផ្សេងទៀតដែលកំណត់ដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។

២- ការចេញផ្សាយរូបិយវត្ថុអេឡិចត្រូនិកក្នុងករណីដូចខាងក្រោម មិនតម្រូវឱ្យមានការស្នើសុំអាជ្ញាប័ណ្ណ ប៉ុន្តែត្រូវជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរជាមុន មកធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ៖

ក) កម្រិតអតិបរមានៃសមតុល្យគណនីនីមួយៗមិនលើសពី ២០០.០០០ រៀល (ពីររយពាន់រៀល) ឬសមមូល

ខ) សមតុល្យគណនីសរុបមិនលើសពី ៨០០.០០០.០០០ រៀល (ប្រាំបីរយលានរៀល) ឬ សមមូល

គ) រូបិយវត្ថុអេឡិចត្រូនិកប្រើប្រាស់សម្រាប់ទូទាត់លើផលិតផល ឬ សេវាកម្មដែលផ្តល់ដោយរូបវន្តបុគ្គលតែមួយ

ឃ) លក្ខខណ្ឌផ្សេងទៀតដែលកំណត់ដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។

ប្រការ ២១.-

ដើម្បីធានានូវសុវត្ថិភាព និងប្រសិទ្ធភាពក្នុងការផ្តល់សេវាទូទាត់ដល់សាធារណជន គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម ៖

១- រៀបចំប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការសុវត្ថិភាពឱ្យមានភាពរឹងមាំ ដើម្បីរក្សានូវជំនឿទុកចិត្តរបស់អតិថិជនក្នុងការប្រើប្រាស់សេវារបស់ខ្លួន

២- មានធនធានមនុស្សនិងសមត្ថភាព រួមទាំងផ្នែកឧបករណ៍បច្ចេកទេសគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ដំណើរការប្រព័ន្ធឱ្យមានសុវត្ថិភាព និងប្រសិទ្ធភាព

៣- រៀបចំចងក្រងនីតិវិធីប្រតិបត្តិការ និងបច្ចេកទេសឱ្យបានច្បាស់លាស់

៤- រៀបចំយន្តការត្រួតពិនិត្យប្រព័ន្ធផ្ទៃក្នុងឱ្យមានភាពរឹងមាំ

៥- ធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មប្រព័ន្ធ និងដំណើរការសាកល្បងប្រព័ន្ធជាប្រចាំ

៦- រៀបចំផែនការសង្គ្រោះបន្ទាន់ រួមទាំងបង្កើតនូវប្រព័ន្ធសម្រាប់សង្គ្រោះទិន្នន័យ

៧- រៀបចំប្រព័ន្ធសម្រាប់តាមដានប្រតិបត្តិការបន្លំឆបោក ព្រមទាំងយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការកំណត់អត្តសញ្ញាណហានិភ័យ ។

ប្រការ ២២.-

ដើម្បីការពារអ្នកប្រើប្រាស់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ត្រូវ ៖

១- ផ្តល់នូវព័ត៌មានចាំបាច់មួយចំនួន ដល់អតិថិជនមុននឹងអតិថិជនសម្រេចប្រើសេវាទូទាត់សងប្រាក់របស់ខ្លួនដូចជា ៖

ក) កម្រៃសេវាអ្នកផ្ញើ និងអ្នកទទួល

ខ) ប្រភេទសេវាដែលផ្តល់

គ) អត្រាប្តូរប្រាក់

ឃ) ថ្លៃផ្សេងៗទៀត

ង) មធ្យោបាយនិងទីតាំងដែលអតិថិជនអាចប្រើប្រាស់សេវា

ច) ពេលវេលាដែលអ្នកទទួលអាចដកប្រាក់បាន

ឆ) ពេលវេលាក្នុងការដោះស្រាយវិវាទ ។

២- រៀបចំលក្ខខណ្ឌ និងខចែងអំពីការប្រើប្រាស់សេវា រួមទាំងការទទួលខុសត្រូវរបស់គ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធ

៣- ផ្តល់ព័ត៌មាន និងលក្ខខណ្ឌពាក់ព័ន្ធទៅនឹងសេវារបស់ខ្លួន ដូចបានរៀបរាប់ខាងលើទៅអ្នកប្រើប្រាស់សេវាទូទាត់សងប្រាក់មានលក្ខណៈងាយយល់ ច្បាស់លាស់ និងភាពងាយស្រួលក្នុងការទទួលបាន ។

៤- ជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅអតិថិជនរបស់ខ្លួនយ៉ាងយូរបំផុត ២១ថ្ងៃ មុននឹងមានការកែប្រែចំណុចសំខាន់ៗរបស់លក្ខខណ្ឌ និងខចែងនៃគណនីរបស់អតិថិជនដែលតម្រូវឲ្យផ្សព្វផ្សាយ លើកលែងតែការកែប្រែទាំងនោះចាំបាច់ត្រូវតែធ្វើភ្លាមៗដើម្បីរក្សានិងរៀបចំឡើងវិញនូវសុវត្ថិភាពប្រព័ន្ធ ឬគណនីរបស់អតិថិជន ។

៥- ផ្តល់វិក្កយបត្រ ឬភស្តុតាងសម្គាល់ជូនអ្នកផ្ញើ និងអ្នកទទួល នៅពេលធ្វើប្រតិបត្តិការបានជោគជ័យ

៦- រក្សាទុកវិក្កយបត្រ ឬឯកសារផ្សេងៗ ដែលអតិថិជនធ្វើប្រតិបត្តិការសម្រាប់ធ្វើការត្រួតពិនិត្យ

៧- រៀបចំនីតិវិធីក្នុងការដោះស្រាយវិវាទជាមុនជូនអតិថិជន និងផ្តល់ក្នុងករណីមានវិបត្តិ ឬ មានការតវ៉ាកើតឡើងក្នុងការទូទាត់ ដើម្បីឱ្យអតិថិជនអាចទំនាក់ទំនងរកជំនួយបានភ្លាមៗ ។

ប្រការ ២៣.-

ដើម្បីរួមចំណែកអនុវត្តច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ត្រូវបំពេញកាតព្វកិច្ចជាអាទិ៍ដូចខាងក្រោម ៖

១- រៀបចំបង្កើតនូវប្រព័ន្ធផ្ទៃក្នុងសម្រាប់ត្រួតពិនិត្យ និងតាមដានប្រតិបត្តិការសាច់ប្រាក់ និងប្រតិបត្តិការសង្ស័យ

២- កំណត់ឱ្យបានច្បាស់លាស់អំពីនីតិវិធីក្នុងការស្គាល់អត្តសញ្ញាណអតិថិជន និងវិធានការយកចិត្តទុកដាក់ស្គាល់អតិថិជន

៣- រាយការណ៍អំពីប្រតិបត្តិការសង្ស័យ និងប្រតិបត្តិការសាច់ប្រាក់ទៅកាន់អាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធ

៤- តែងតាំងមន្ត្រីប្រតិបត្តិទទួលបន្ទុកការងារពាក់ព័ន្ធការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម

៥- ជានាថាតតិយភាគីណាមួយដែលធ្វើសកម្មភាពជំនួសខ្លួនគោរពតាមច្បាប់ ដូចមានចែងនៅក្នុងប្រការនេះ ។

ប្រការ ២៤.-

១- គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ ដែលមានបំណងធ្វើសកម្មភាពណាមួយដូចខាងក្រោម ត្រូវស្នើសុំការអនុញ្ញាតជាមុនពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ៖

ក) ការរួមបញ្ចូលជាមួយគ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ ឬអង្គភាពផ្សេងទៀត

ខ) ការរំសាយ ឬការបញ្ឈប់អាជីវកម្ម

គ) ផ្ទេរនិងធ្វើលទ្ធកម្មនូវអាជីវកម្មមួយផ្នែកឬទាំងមូល ។

២- អាជ្ញាប័ណ្ណរបស់គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់នឹងត្រូវបញ្ឈប់ដោយស្វ័យប្រវត្តិតាមលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម ៖

ក) នៅកាលបរិច្ឆេទដែលរូបភាពគតិយុត្តត្រូវបានបញ្ឈប់ដោយច្បាប់

ខ) នៅកាលបរិច្ឆេទបញ្ឈប់សកម្មភាពអាជីវកម្ម

គ) អាជ្ញាប័ណ្ណអស់សុពលភាព ។

ប្រការ ២៥.-

រាល់ការផ្លាស់ប្តូររចនាសម្ព័ន្ធភាគទុនិក គណៈគ្រប់គ្រង នីតិវិធីប្រតិបត្តិការ និងការផ្លាស់ប្តូរសំខាន់ៗផ្សេងទៀតត្រូវស្នើសុំការអនុញ្ញាតជាមុនពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។

ប្រការ ២៦.-

គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ ត្រូវគោរពតាមការសម្ងាត់វិជ្ជាជីវៈ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៩៧ នៃច្បាប់ស្តីពីគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

ជំពូកទី ៤
ការត្រួតពិនិត្យ

ប្រការ ២៧.-

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នឹងចុះត្រួតពិនិត្យប្រចាំឆ្នាំចំពោះគ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់និងភ្នាក់ងារ បន្ទាប់ពីបានជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរជាមុន ចំនួន ១៥ ថ្ងៃ (ដប់ប្រាំថ្ងៃ) ធ្វើការ ។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា អាចចុះត្រួតពិនិត្យគ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់និងភ្នាក់ងារនៅពេលណាមួយក៏បាន ដោយពុំមានការជូនដំណឹងជាមុនឡើយ ប្រសិនបើធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាមានហេតុផលជឿថា គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ និងភ្នាក់ងារ កំពុងធ្វើសកម្មភាពមិនត្រឹមត្រូវ គ្មានសុវត្ថិភាព ឬបានបំពាន ឬកំពុងបំពានប្រកាសនេះ ឬបទបញ្ជាដែលចេញផ្សាយក្រោមប្រកាសនេះ ។

ប្រការ ២៨.-

គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ ត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានតាមការស្នើសុំរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងត្រូវរៀបចំសៀវភៅកត់ត្រា កំណត់ហេតុ គណនី ឧបករណ៍ ឬឯកសារពាក់ព័ន្ធអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន ឬអាជីវកម្មពាក់ព័ន្ធ សម្រាប់គោលបំណងត្រួតពិនិត្យរបស់អ្នកត្រួតពិនិត្យដែលតែងតាំងដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ទៅតាមពេលវេលា និងការរៀបចំដែលកំណត់ដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។

ប្រការ ២៩.-

គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ ត្រូវផ្តល់របាយការណ៍ជូនធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា យ៉ាងយូរបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី១០នៃខែបន្ទាប់ តាមគំរូតារាងរបាយការណ៍ដែលបានរៀបចំ និងទៅតាមកាលបរិច្ឆេទជាក់លាក់ចំពោះព័ត៌មានផ្សេងៗទៀតដែលជាការតម្រូវរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។

ប្រការ ៣០.-

គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ ត្រូវរក្សាទុកនូវរាល់កំណត់ត្រាសកម្មភាពនានារបស់ខ្លួនអំពីព័ត៌មានប្រតិបត្តិការនីមួយៗយ៉ាងហោចណាស់រយៈពេល ០៥ ឆ្នាំ (ប្រាំឆ្នាំ) ។

កំណត់ត្រាទាំងអស់ដែលបានរក្សាទុក ត្រូវបើកចំហសម្រាប់ធ្វើការត្រួតពិនិត្យដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។

ជំពូកទី ៥
ទោសប្បញ្ញត្តិ

ប្រការ ៣១.-

បុគ្គលណាដែលរំលោភលើបញ្ញត្តិដូចមានចែងក្នុងប្រកាសនេះ នឹងត្រូវទទួលរងការដាក់ទណ្ឌកម្មវិន័យ ឬ ពិន័យ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៥២ និង ៥៤ នៃច្បាប់ស្តីពីគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

ប្រការ ៣២.-

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា អាចព្យួរឬដកហូតអាជ្ញាប័ណ្ណធ្វើប្រតិបត្តិការរបស់គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់នៅក្នុងលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម ៖

១- ខកខានធ្វើប្រតិបត្តិការក្នុងរយៈពេល ៦ ខែ (ប្រាំមួយខែ) គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទទទួលបានអាជ្ញាប័ណ្ណធ្វើប្រតិបត្តិការ ឬផ្អាកសកម្មភាពប្រតិបត្តិការរយៈពេល ៦ ខែ (ប្រាំមួយខែ)

២- ជូនដំណឹងមកធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបញ្ជាក់អំពីការលះបង់សិទ្ធិធ្វើប្រតិបត្តិការ ឬ ផ្អាកប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួន

៣- បានប្រព្រឹត្តការក្លែងបន្លំព័ត៌មាន និងឯកសារដោយចេតនា ឬ មានការធ្វេសប្រហែសធ្ងន់ធ្ងរ

៤- មិនអាចបំពេញបានតាមលក្ខខណ្ឌដូចមានចែងក្នុងប្រការ ៩ នៃប្រកាសនេះ

៥- មិនគោរពតាមសេចក្តីណែនាំ ឬសេចក្តីជូនដំណឹងរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

៦- ធ្វើប្រតិបត្តិការដែលពុំមានការអនុញ្ញាតពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

៧- បង្កឱ្យមានការគំរាមកំហែងដល់សុវត្ថិភាព ប្រសិទ្ធភាព និងភាពរឹងមាំ របស់ប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ជាតិទាំងមូល ។

ប្រការ ៣៣.-

ក្នុងករណីមានការយឺតយ៉ាវចំពោះ ៖

១) ក្នុងការផ្តល់របាយការណ៍និងព័ត៌មានផ្សេងៗ គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់នឹងត្រូវទទួលរងការផាកពិន័យចំនួន ១.០០០.០០០ រៀល (មួយលានរៀល) ក្នុងមួយថ្ងៃ ។ គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់នឹងត្រូវទទួលរងការផាកពិន័យធ្ងន់ធ្ងរឡើងប្រសិនបើនៅតែបន្តការយឺតយ៉ាវ ។

២) ការបង់សោហ៊ុយអាជ្ញាប័ណ្ណមានការយឺតយ៉ាវ គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ត្រូវទទួលរងនូវការផាកពិន័យ ដោយត្រូវបង់ការប្រាក់លើចំនួនប្រាក់ដែលនៅមិនទាន់បានបង់តាមអត្រាការប្រាក់បុនហិរញ្ញប្បទានជាធរមាន ក្នុងរយៈពេលរហូតដល់ ៣០ ថ្ងៃ (សាមសិបថ្ងៃ) ។

ជំពូកទី ៦
អន្តរប្បញ្ញត្តិ

ប្រការ ៣៤.-

គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ ដែលនៅមានសុពលភាពអាជ្ញាប័ណ្ណស្ថិតនៅក្រោមប្រកាសស្តីពី "អ្នកដំណើរការតតិយភាគី" ត្រូវបំពេញបែបបទស្នើសុំអាជ្ញាប័ណ្ណឡើងវិញក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូរបំផុត ៦ ខែ (ប្រាំមួយខែ) ដោយអនុលោមតាមខ្លឹមសារប្រកាសនេះ លើកលែងចំពោះគ្រឹះស្ថានដែលមានប្រតិបត្តិការដូចចែងក្នុងប្រការ ៤ (ចំណុច ១) ។

ជំពូកទី ៧
អវសានប្បញ្ញត្តិ

ប្រការ ៣៥.-

អគ្គលេខាធិការ អគ្គនាយកបច្ចេកទេស អគ្គបេឡា អគ្គនាយកត្រួតពិនិត្យ អគ្គពិនិត្យ ប្រធាននាយកដ្ឋាន អង្គភាពក្រោមឱវាទ និងគ្រប់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រោមអាណាព្យាបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ត្រូវអនុវត្តយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់នូវប្រកាសនេះតាមភារកិច្ចរៀងៗខ្លួន ។

ប្រការ ៣៦.-

ប្រកាសនេះមានប្រសិទ្ធភាព ចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខាតទៅ ។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ១៤ ខែមិថុនាឆ្នាំ ២០១៧

ទេសាភិបាល

ជា.ចាន់តូ

កន្លែងទទួល៖
- ដូចប្រការ ៣៥ "ដើម្បីអនុវត្ត"
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

ចម្លងជូន៖
- គ្រប់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាភិបាល
- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី "ដើម្បីជ្រាបជាព័ត៌មាន"
- នាយកដ្ឋានរដ្ឋបាលនៃទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី "ដើម្បីចុះផ្សាយក្នុងរាជកិច្ច"

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ធនាគារជាតិ នៃ កម្ពុជា

សុន្ទរកថា
ឯកឧត្តម ជា ចាន់តូ ទេសាភិបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
ថ្លែងក្នុងឱកាសបើកសន្និបាតបូកសរុបលទ្ធផលការងារប្រចាំឆមាសទី១ និង ទិសដៅការងារឆមាសទី២ ឆ្នាំ២០១៧ របស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

មជ្ឈមណ្ឌលសន្និបាត និងពិព័រណ៍កោះពេជ្រ ថ្ងៃទី២២ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧

សូមគោរព៖

ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី នាងកញ្ញាទាំងអស់ ជាទីមេត្រី!

ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំមានក្តីសោមនស្សរីករាយជាអនេក ដែលបានចូលរួមក្នុងសន្និបាតបូកសរុបលទ្ធផលការងារប្រចាំឆមាសទី១ និងទិសដៅការងារឆមាសទី២ ឆ្នាំ២០១៧ របស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា។ ខ្ញុំសូមស្វាគមន៍យ៉ាងកក់ក្តៅចំពោះ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី នាងកញ្ញាទាំងអស់ ដែលមានវត្តមាននៅក្នុងសន្និបាតនាពេលនេះ ដែលមានចំនួនប្រមាណ ១.២០០ នាក់ ស្មើនឹងជិត ៨០% នៃចំនួនមន្ត្រីបុគ្គលិកសរុបមកពីស្នាក់ការកណ្តាល និងបណ្តាសាខាធនាគារជាតិនៃកម្ពុជារាជធានី-ខេត្ត។ ការអញ្ជើញឱ្យមន្ត្រីបុគ្គលិកយើងបានចូលរួមច្រើនកុះករបែបនេះ គឺដើម្បីអបអរសាទរនិងផ្សព្វផ្សាយលទ្ធផលការងារដែលសម្រេចបាន និងទិសដៅការងារនាពេលខាងមុខឱ្យបានកាន់តែទូលំទូលាយ ជាពិសេស រហូតទៅដល់មន្ត្រីវ័យក្មេងរបស់យើង។ ម៉្យាងទៀត ការជួបជុំគ្នានាឱកាសនេះ ក៏នឹងបង្កលក្ខណៈឱ្យមន្ត្រីយើងបង្កើនស្មារតីសហការគ្នា សាមគ្គីភាពនិងភាតរភាព ក្នុងនាមជាសមាជិកគ្រួសារធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាតែមួយ។ លើសពីនេះ សន្និបាតរបស់យើងក៏ត្រូវបានធ្វើឡើង បន្ទាប់ពីប្រជាពលរដ្ឋទូទាំងប្រទេសមានសេចក្តីរីករាយឥតឧបមា និងបានចូលរួមអបអរសាទរការដាក់បញ្ចូលតំបន់ប្រាសាទសំបូរព្រៃគុក ក្នុងបញ្ជីបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ពិភពលោកកាលពីថ្ងៃទី៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧ ដោយកិច្ចប្រជុំគណៈកម្មាធិការបេតិកភណ្ឌពិភពលោកនៃអង្គការ UNESCO។ ការដាក់បញ្ចូលនេះគឺជាមោទនភាពជាតិថ្មីមួយទៀត ដែលរាជរដ្ឋាភិបាលសម្រេចបានក្នុងការបង្ហាញពិភពលោកពីស្នាដៃដ៏វិសិដ្ឋរបស់បុព្វបុរសខ្មែរ ដែលបានកសាងប្រាសាទដ៏ល្អវិចិត្រនានាជាច្រើនលើទឹកដីសុវណ្ណភូមិរបស់យើង។

ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា ជាទីមេត្រី!

ឆ្លៀតក្នុងឱកាសដ៏វិសេសវិសាលនេះ ខ្ញុំសូមជម្រាបជូនអង្គសន្និបាតពីស្ថានភាពនិងទស្សនវិស័យកំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាលទ្ធផលចម្បងៗដែលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាសម្រេចបាននៅក្នុងឆមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៧នេះ និងទិសដៅការងារសំខាន់ៗនាពេលខាងមុខ ដូចតទៅ៖

I/- ស្ថានភាពនិងទស្សនវិស័យកំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា

នៅក្នុងឆមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៧ នេះ សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាទទួលបានអំណោយផលពីភាពប្រសើរឡើងនៃសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក។ ភាពប្រសើរឡើងនេះ ជាចម្បងដោយសារការបន្តកើនឡើងនៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ចនៅក្នុងប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ ជាពិសេស សហរដ្ឋអាមេរិក តំបន់អឺរ៉ូ និងជប៉ុន ខណៈប្រទេសចិនល្បឿនកំណើនបានបន្តថយចុះបន្តិចបន្តួចដូចការរំពឹងទុក។ នៅតំបន់អាស៊ានសកម្មភាព សេដ្ឋកិច្ចបន្តរក្សាល្បឿនកំណើនខ្ពស់ជាមួយនឹងនិន្នាការកើនឡើងបន្តិចបន្តួចថែមទៀត ដែលគាំទ្រដោយតម្រូវការខាងក្នុងនិងអំណោយផលពីកត្តាខាងក្រៅ។

ស្ថិតក្នុងបរិការណ៍នេះ សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចចម្បងៗរបស់កម្ពុជាបានបន្តកើនឡើងយ៉ាងរឹងមាំនៅឆមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៧។ វិស័យកាត់ដេរនៅតែបន្តរួមចំណែកចម្បងក្នុងកំណើន ថ្វីត្បិតតែអត្រាកំណើនបានថមថយបន្តិចក៏ដោយ ក្នុងពេលដែលវិស័យសំណង់បន្តមានកំណើនរឹងមាំ ហើយវិស័យទេសចរណ៍មានសន្ទុះកំណើនគួរឱ្យកត់សម្គាល់។ ចំណែកឯវិស័យកសិកម្ម កំណើនបានបន្តងើបឡើងទន់ខ្សោយនៅឡើយ។ ទន្ទឹមនេះ ស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចនិងស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុត្រូវបានរក្សាយ៉ាងរឹងមាំ ដែលជាមូលដ្ឋានគាំទ្រដល់ការរីកចម្រើនប្រកបដោយចីរភាពរបស់សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចនាពេលខាងមុខ។ ផ្អែកលើស្ថានភាពល្អប្រសើរនេះ សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាត្រូវបានរំពឹងថា នឹងបន្តបោះជំហានទៅមុខយ៉ាងស្វាហាប់នៅឆមាសទី២ ដែលអាចធ្វើឱ្យកំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាទទួលបានក្នុងអត្រា ៧% នៅឆ្នាំ២០១៧។

ទោះយ៉ាងណា សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាក៏ប្រឈមនឹងហានិភ័យមួយចំនួន ដែលអាចប៉ះពាល់ដល់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចផងដែរ ទាំងកត្តាខាងក្រៅ និងខាងក្នុង។ កត្តាខាងក្រៅរួមមាន៖ i/-ការឡើងថ្លៃនៃប្រាក់ដុល្លារអាមេរិកនឹងអាចកាត់បន្ថយសមត្ថភាពប្រកួតប្រជែង ចំពោះការនាំចេញកម្ពុជានឹងអាចមានផលប៉ះពាល់ដល់វិស័យទេសចរណ៍ផងដែរ ii/-ភាពមិនច្បាស់លាស់ពីឥទ្ធិពលនៃការចាកចេញរបស់អង់គ្លេសពីសហភាពអឺរ៉ុបលើការនាំចេញរបស់កម្ពុជាទៅអង់គ្លេស និង iii/-ការកើនឡើងភាពប្រកួតប្រជែងទំនិញនាំចេញរបស់កម្ពុជាជាមួយប្រទេសក្នុងតំបន់។ កត្តាខាងក្នុងរួមមាន៖ i/-ការកើនឡើងនៃប្រាក់ឈ្នួលកម្មករ ដែលអាចបង្កើនសម្ពាធលើថ្លៃដើមផលិតកម្ម និង ii/-ការថយចុះថ្លៃផលិតផលកសិកម្ម និងកសិឧស្សាហកម្មក្នុងស្រុក។

II- លទ្ធផលនិងទិសដៅការងារចម្បងៗរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

ក្នុងនាមជាអាជ្ញាធររូបិយវត្ថុ អាជ្ញាធរត្រួតពិនិត្យវិស័យធនាគារនិងគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានបន្តចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងការគាំទ្រ និងជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ជាពិសេស តាមរយៈការរួមចំណែករក្សាស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ ការអភិវឌ្ឍវិស័យធនាគារ និងការធ្វើទំនើបកម្មប្រព័ន្ធទូទាត់។

១/- ការរួមចំណែករក្សាស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច៖ នៅក្នុងឆមាសទី១នេះ អត្រាអតិផរណាបន្តមានកម្រិតទាបអាចគ្រប់គ្រងបានជាមធ្យម ៣,៦% បើធៀបនឹងគ្រាដូចគ្នាឆ្នាំមុនខ្ពស់ជាងបន្តិច ដោយសារការកើនឡើងតម្លៃប្រេង និងកំណើនថេរនៃថ្លៃម្ហូបអាហារ។ ការបន្តរក្សាបានស្ថិរភាពអត្រាប្តូរប្រាក់រៀល ធៀបនឹងប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក ដែលស្ថិតក្នុងកម្រិតមធ្យម ៤.០២៣ រៀល/ដុល្លារអាមេរិកនិងការគ្រប់គ្រងបរិមាណផ្គត់ផ្គង់រូបិយវត្ថុឱ្យស្ថិតក្នុងកម្រិតសមស្របបានរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការរក្សាស្ថិរភាពថ្លៃនិងស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច។ អតិផរណារំពឹងថានឹងបន្តស្ថិតក្នុងកម្រិតទាបប្រមាណ ៣,៥% នៅឆមាសទី២ និងជាមធ្យម ៣,៥% សម្រាប់ឆ្នាំ២០១៧ ដោយសារអតិផរណា ការនាំចូលរំពឹងថាមានកម្រិតទាប ក្នុងពេលដែលថ្លៃប្រេងឥន្ធនៈមានស្ថិរភាព និងកំណើនឥណទានបន្តថមថយជាមួយនឹងការបន្តអនុវត្តគោលនយោបាយរក្សាស្ថិរភាព

ប្រាក់រៀល។ ទន្ទឹមនេះ ដោយសារកំណើនតម្រូវការប្រាក់រៀលនិងការគ្រប់គ្រងដោយប្រសិទ្ធភាពលើទុនបម្រុងអន្តរជាតិ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាគរពូនទុនបម្រុងអន្តរជាតិដល់ប្រមាណ ៧,៧ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក ដែលអាចធានាការនាំចូលទំនិញ និងសេវាបានរហូតដល់ ៦ខែ គឺខ្ពស់ជាងពីរដងនៃកម្រិតដែលប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍គួរមាន។

ប្រឈមនឹងស្ថានភាពដុល្លារូបនីយកម្មខ្ពស់ រាជរដ្ឋាភិបាលក៏ដូចជាធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានដាក់ចេញនូវវិធានការជាបន្តបន្ទាប់លើការលើកកម្ពស់ការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀល ដែលមានលក្ខណៈទន់ភ្លន់ និងផ្អែកលើយន្តការទីផ្សារ ក្រោមការសិក្សាដោយគ្រប់ជ្រុងជ្រោយលើផលប៉ះពាល់មកលើសេដ្ឋកិច្ច។ លើបន្ទាត់គោលនយោបាយនេះ ឧបករណ៍គោលនយោបាយរូបិយវត្ថុកំពុងត្រូវបានអភិវឌ្ឍ ដូចជា មូលបត្រអាចជួញដូរបាន (NCD) ប្រតិបត្តិការផ្តល់សន្ទនីយភាពដោយមានការធានា (LPCO) ហើយផ្លែតហ្វមរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា (NBCP) កំពុងត្រៀមដាក់ឱ្យដំណើរការ ដើម្បីសម្រួលការជួញដូរ NCD ការទិញលក់រូបិយវត្ថុ និងរូបិយប័ណ្ណ និងប្រតិបត្តិការ LPCO។

២/- ការអភិវឌ្ឍវិស័យធនាគារនិងការរក្សាស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ ៖ វិស័យធនាគារកម្ពុជាបានបន្តរីកចម្រើនប្រកបដោយភាពរឹងមាំមានលក្ខណៈប្រកួតប្រជែង និងបរិយាប័ន្ន។ គិតត្រឹមឆមាសទី១ នេះ ទ្រព្យសកម្មវិស័យធនាគារមានកំណើនដល់ ១៥០% នៃផ.ស.ស ប្រាក់បញ្ញើមានកំណើនដល់ ៨៥% នៃផ.ស.ស ហើយឥណទានទៅកាន់វិស័យឯកជនបានកើនឡើងដល់ ៩២% នៃផ.ស.ស។ យោងតាមការវាយតម្លៃរបស់មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ ការអភិវឌ្ឍវិស័យធនាគាររបស់កម្ពុជាក្នុងដំណាក់កាលបច្ចុប្បន្ននៅតែបន្តជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយចីរភាព។ ទន្ទឹមនឹងការរីកចម្រើនយ៉ាងឆាប់រហ័សនៃវិស័យធនាគារ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានដាក់ចេញវិធានការម៉ាក្រូ និងមីក្រូប្រុងប្រយ័ត្នតាមដំណាក់កាលនិងជាបន្តបន្ទាប់ ស្របតាមស្ថានភាពជាក់ស្តែង ព្រមទាំងពង្រឹងការត្រួតពិនិត្យវិស័យធនាគារ ជាពិសេស ផ្អែកលើហានិភ័យនិងទស្សនៈអនាគតសំដៅរក្សាស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ។ ម្យ៉ាងទៀត ប្រព័ន្ធចែករំលែកព័ត៌មានឥណទានត្រូវបានពង្រឹងនិងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើង ដើម្បីរួមចំណែកក្នុងការកាត់បន្ថយហានិភ័យឥណទាននិងបង្កើនតម្លាភាព។ លើសពីនេះ គម្រោងការពារអ្នកដាក់ប្រាក់បញ្ញើក៏កំពុងត្រូវបានអភិវឌ្ឍ សម្រាប់ពង្រឹងជំនឿទុកចិត្តរបស់អ្នកដាក់ប្រាក់បញ្ញើក្នុងវិស័យធនាគារបន្ថែមទៀត។

ដើម្បីជួយសម្រាលបន្ទុករបស់ប្រជាពលរដ្ឋឱ្យទទួលបានឥណទានក្នុងតម្លៃសមរម្យ សម្រាប់បង្កបង្កើនផលនិងពង្រីកអាជីវកម្មផ្សេងៗទប់ស្កាត់បំណុលវ័ណ្ឌកនិងជៀសវាងព្រឹទ្ធិកម្មរបស់គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុមួយចំនួនតូច ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានសម្រេចដាក់ពិដានអត្រាការប្រាក់ ១៨% ចំពោះឥណទាន ដែលផ្តល់ដោយគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនិងប្រតិបត្តិករឥណទានជនបទនៅកម្ពុជា ក្រោយពីបានសិក្សាយ៉ាងល្អិតល្អន់និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយពីផលប៉ះពាល់។ ការដាក់ពិដាននេះ ក៏មានចេតនាជំរុញឱ្យគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនិងប្រតិបត្តិករឥណទានទាំងនោះ បង្កើនប្រសិទ្ធភាពប្រតិបត្តិការអាជីវកម្ម តាមរយៈការកាត់បន្ថយចំណាយឬការច្របាច់បញ្ចូលគ្នាផងដែរ។ ទន្ទឹមនេះ ការលើកកម្ពស់អក្ខរកម្មហិរញ្ញវត្ថុនៅតែជាគោលនយោបាយអាទិភាពរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ដែលត្រូវបានបន្តពង្រឹង តាមរយៈការធ្វើយុទ្ធនាការ "គោះ! និយាយពីលុយ"។ ម្យ៉ាងទៀត ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានធ្វើយុទ្ធនាការទូទាំងប្រទេសតាមរយៈការផ្សព្វផ្សាយតាមទូរស័ព្ទដៃនិងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយនានាការចុះពន្យល់តាមមូលដ្ឋាននិងការប្តូរស្លាកសញ្ញារបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុមួយចំនួន ដែលអាចធ្វើឱ្យមានការភាន់ច្រឡំដល់ប្រជាពលរដ្ឋថាគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុទាំងនោះ ជារបស់រដ្ឋ។

ស្របពេលដែលប្រទេសនានាលើពិភពលោកបានប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ដើម្បីបន្ថយចំណាយ និងពង្រីកការប្រើប្រាស់សេវាហិរញ្ញវត្ថុ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាក៏បានអនុញ្ញាតឱ្យក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុនិងគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុផ្តល់សេវាហិរញ្ញវត្ថុផ្អែកលើបច្ចេកវិទ្យាឌីជីថល (Fintech) ផងដែរ។ ទន្ទឹមនេះ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាក៏បានតាមដានយ៉ាងប្រុងប្រយ័ត្នលើការវិវត្តនៃបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីធានាថាបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុនឹងក្លាយជាមធ្យោបាយមួយទៀត រួមចំណែកដល់ការលើកកម្ពស់បរិយាប័ន្នហិរញ្ញវត្ថុប្រកបដោយចីរភាព។ គិតត្រឹមឆមាសទី១នេះ ប្រជាជនពេញវ័យប្រមាណ ៥៥% នៃប្រជាជនពេញវ័យសរុបកំពុងប្រើប្រាស់សេវាហិរញ្ញវត្ថុផ្លូវការ ដែលមានដូចជា សេវាដាក់ប្រាក់បញ្ញើ ឥណទានទូទាត់ និងភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ។

៣/- ការធ្វើទំនើបកម្មប្រព័ន្ធទូទាត់និងការលើកកម្ពស់សុវត្ថិភាពបច្ចេកវិទ្យា ៖ ដើម្បីគាំទ្រដល់ការរីកចម្រើនសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច ប្រព័ន្ធទូទាត់ក៏ត្រូវបានធ្វើទំនើបកម្មជាបន្តបន្ទាប់ សំដៅធ្វើឱ្យប្រតិបត្តិការទូទាត់ប្រព្រឹត្តិទៅដោយសុវត្ថិភាព ឆាប់រហ័សនិងចំណាយទាប។ ក្នុងស្មារតីនេះ បន្ទាប់ពីប្រព័ន្ធសម្រាប់សេវាទូទាត់រហ័ស (FAST) ត្រូវបានដាក់ឱ្យដំណើរការប្រកបដោយជោគជ័យ ប្រព័ន្ធ Cambodian Shared Switch (CSS) ដែលតភ្ជាប់ម៉ាស៊ីនដកប្រាក់ស្វ័យប្រវត្តិ (ATM) និងម៉ាស៊ីនឆូតកាត (POS) របស់គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុខុសៗគ្នាកំពុងត្រូវបានដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់សាកល្បង ហើយរំពឹងថានឹងដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការនៅឆមាសទី២ ខាងមុខ។ ម៉្យាងទៀត ប្រព័ន្ធទូទាត់ដុលភ្លាមៗ (RTGS) ក៏កំពុងត្រូវបានអភិវឌ្ឍដើម្បីសម្រួលដល់ការទូទាត់សងប្រាក់តម្លៃធំជាអេឡិចត្រូនិក។ លើសពីនេះ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាកំពុងសិក្សាលើការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា Blockchain ដើម្បីធ្វើឱ្យប្រព័ន្ធទូទាត់កាន់តែរឹងមាំសុវត្ថិភាពខ្ពស់និងកាត់បន្ថយចំណាយប្រតិបត្តិការបន្ថែមទៀត។

ក្នុងស្ថានភាពដែលបច្ចេកវិទ្យាត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្នុងប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុកាន់តែច្រើន ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាក៏បានពង្រឹងសុវត្ថិភាពបច្ចេកវិទ្យា ដើម្បីទប់ស្កាត់ហានិភ័យនៃការលួចទិន្នន័យធ្វើឱ្យប្រព័ន្ធមិនដំណើរការ និងឧក្រិដ្ឋកម្មបច្ចេកវិទ្យា (Cybercrime)។ ការពង្រឹងនេះធ្វើឡើងតាមរយៈការអនុវត្តគោលនយោបាយសុវត្ថិភាពបច្ចេកវិទ្យាដោយផ្តោតលើ៖ i/-ការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា ការរក្សាទិន្នន័យនិងការការពារវីរុសព័ត៌មានវិទ្យា និងii/-ការគ្រប់គ្រងលើការប្រើប្រាស់សេវាព័ត៌មានវិទ្យា។ ម៉្យាងទៀត មូលដ្ឋានទិន្នន័យ (Database) នឹងត្រូវបង្កើតឡើងនិងធ្វើស្វ័យប្រវត្តិកម្ម ដើម្បីរក្សាទុកធ្វើមជ្ឈការនិងពង្រឹងភាពត្រឹមត្រូវនៃទិន្នន័យ ដែលនឹងរួមចំណែកលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពការងារបានមួយកម្រិតថែមទៀត។

៤/-ការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម ៖ នៅក្នុងស្ថានភាពដែលប្រព័ន្ធធនាគារកំពុងតែអភិវឌ្ឍយ៉ាងឆាប់រហ័សនិងមានភាពប្រទាក់ក្រឡា អង្គភាពស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា (ស.ហ.ក) បានពង្រឹងការងារប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព តាមរយៈការពង្រឹងការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្មរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ព្រមទាំងការពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការទាំងក្នុង និងក្រៅប្រទេសជាមួយនឹងបណ្តាក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ។ ទោះយ៉ាងណា ចំណេះដឹងរបស់បុគ្គលរាយការណ៍នៅទាមទារឱ្យមានការលើកកម្ពស់បន្ថែមទៀត ហើយសមត្ថភាពជំនាញវិភាគ និងត្រួតពិនិត្យក៏ចាំបាច់ត្រូវ បន្តពង្រឹងផងដែរ ដែលទាំងអស់នេះ ជាអាទិភាពចម្បងរបស់ស.ហ.ក។

៥/-ការពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ៖ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានបន្តរួមចំណែកយ៉ាងសកម្មក្នុងការពង្រឹងសមាហរណកម្មវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងគោលដៅជំរុញសមាហរណកម្មហិរញ្ញវត្ថុ រក្សាស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុនិងលើកកម្ពស់បរិយាប័ន្នហិរញ្ញវត្ថុក្នុងតំបន់ ក្រោមឆ័ត្រសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន (AEC) តែមួយ។ ទន្ទឹមនេះ យន្តការបង្ការនិងគ្រប់គ្រងវិបត្តិក្រោមពហុភាគីយកម្មគំនិតផ្តួចផ្តើមឈៀងម៉ៃ (CMIM) អាស៊ាន+៣ ដែលជាសំណាញ់សុវត្ថិភាពតំបន់ក៏ត្រូវបានពង្រឹងជាលំដាប់សំដៅរក្សាភាពរឹងមាំនៃវិស័យហិរញ្ញវត្ថុតំបន់។

ក្រៅពីនេះ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានបន្តពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ដើម្បីទទួលបានជំនួយបច្ចេកទេស ផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍ និងកិច្ចសហការការងាររួមគ្នានានា។

៦/-ការគ្រប់គ្រងនិងអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស ៖ បច្ចុប្បន្នយើងបានបង្កើនមូលធនមនុស្សទាំងបរិមាណ និងគុណភាពដោយគិតមកត្រឹមឆមាសទី១នេះ ចំនួនបុគ្គលិកយើងបានកើនដល់ ១.៥៦៩ នាក់ កើនឡើង ១០% ធៀបនឹងគ្រាដូចគ្នាឆ្នាំកន្លងទៅ។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានបន្តផ្តល់អាទិភាពខ្ពស់ចំពោះគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពធនធានមនុស្ស តាមរយៈការបណ្តុះបណ្តាលផ្ទៃក្នុងការបញ្ជូនមន្ត្រីជំនាញទៅសិក្សានៅបរទេសទាំងរយៈពេលខ្លីនិងរយៈពេលវែងនិងការហាត់ការងារ។

ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា ជាទីមេត្រី!

ដើម្បីជ្រាបពីលទ្ធផលលម្អិតដែលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាសម្រេចបាន និងទិសដៅការងារសំខាន់ៗ សំដៅទទួលបានសមិទ្ធផលថ្មីៗថែមទៀតក៏ដូចជាដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមនានា ខ្ញុំសូមអង្គសន្និបាតមេត្តាត្រងត្រាប់ស្តាប់បទឧទ្ទេសនាមរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំយើង ដែលនឹងរាយការណ៍ជូនអង្គសន្និបាតនាពេលបន្តិចទៀតនេះ។

ជាថ្មីម្តងទៀត ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណជាភិយ្យោភាព ចំពោះក្រុមប្រឹក្សាភិបាល និងមន្ត្រី-បុគ្គលិកគ្រប់ជាន់ថ្នាក់របស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ដែលបានខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងការបំពេញមុខងារភារកិច្ចប្រកបដោយស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ ដើម្បីសម្រេចបានសមិទ្ធផលដ៏ប្រសើរជាបន្តបន្ទាប់ នារយៈពេលកន្លងមក។ ខ្ញុំក៏សូមថ្លែងអំណរគុណជាអនេកចំពោះគ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ននានានៅក្នុងវិស័យសាធារណៈ និងឯកជន ព្រមទាំងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ដែលបានគាំទ្រនិងរួមចំណែកនៅក្នុងសមិទ្ធផលនេះ។

ជាទីបញ្ចប់ ខ្ញុំសូមជូនពរដល់ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី និងនាងកញ្ញា ឱ្យជួបប្រទះតែពុទ្ធពរទាំងបួនប្រការ គឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ។ ខ្ញុំសូមឱ្យអង្គសន្និបាតរបស់យើងប្រព្រឹត្តទៅប្រកបដោយជោគជ័យ និងផ្លែផ្កា។

ខ្ញុំសូមប្រកាសបើកអង្គសន្និបាតជាផ្លូវការចាប់ពីពេលនេះតទៅ។

សូមអរគុណ!

ថថថ*ឥឥឥ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ធនាគារជាតិ នៃ កម្ពុជា

សុន្ទរកថា
ឯកឧត្តម ជា ចាន់តូ ទេសាភិបាល ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
ថ្លែងក្នុងឱកាសបិទសន្និបាតបូកសរុបលទ្ធផលការងារប្រចាំឆមាសទី១ និងទិសដៅការងារឆមាសទី២ ឆ្នាំ២០១៧ របស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
សាលពិព័រណ៍កោះពេជ្រ ថ្ងៃទី២២ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧

សូមគោរព៖

សូមគោរព ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា ជាទីមេត្រី !

នាពេលនេះ សន្និបាតបូកសរុបលទ្ធផលការងារប្រចាំឆមាសទី១ និងទិសដៅការងារឆមាសទី២ ឆ្នាំ២០១៧ របស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បានឈានដល់ទីបញ្ចប់ហើយ។ ជារួម ខ្ញុំមានមោទនភាពជាអនេក និងសូមវាយតម្លៃខ្ពស់ថា សន្និបាតរបស់យើងបានប្រព្រឹត្តទៅប្រកបដោយជោគជ័យ ក្រោមបរិយាកាសសប្បាយរីករាយ សាមគ្គីភាព ភាតរភាព និងស្និទ្ធស្នាលជាទីបំផុតក្នុងនាមជាសមាជិកគ្រួសារធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាតែមួយ។

ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅ ចំពោះថ្នាក់ដឹកនាំរបស់យើងដែលបានធ្វើបទបង្ហាញ និងបទអន្តរាគមន៍ និងសូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះការចូលរួមយ៉ាងសកម្ម និងដោយការយកចិត្តទុកដាក់របស់សមាជិក-សមាជិកានៃអង្គសន្និបាតទាំងមូលក្នុងរយៈពេលពេញមួយថ្ងៃនេះ។

ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា ជាទីមេត្រី !

ផ្អែកលើសុទិដ្ឋិនិយមពីភាពអំណោយផលនៃស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក និងតំបន់និងសកម្មភាពរីកចម្រើនតាមវិស័យសេដ្ឋកិច្ចចម្បងៗ សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាត្រូវបានរំពឹងថាបន្តបោះជំហានទៅមុខយ៉ាងស្វាហាប់នៅឆ្នាំ២០១៧ ក៏ដូចជារយៈកាលមធ្យមខាងមុខក្នុងអត្រាប្រមាណ ៧%។ ទោះយ៉ាងណា សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាក៏អាចប្រឈមនឹងបញ្ហាមួយចំនួនផងដែរ ដូចដែលថ្នាក់ដឹកនាំយើងបានធ្វើបទបង្ហាញកាលពីព្រឹកមិញ។ លើសពីនេះ នៅពេលដែលវិស័យធនាគាររីកចម្រើនជាលំដាប់ ជាពិសេសមានសមាហរណកម្មខ្ពស់ទៅក្នុងតំបន់បញ្ហាប្រឈមថ្មីៗក៏នឹងអាចកើតឡើងផងដែរ។

ក្នុងបរិការណ៍នេះ ដើម្បីបន្តរួមចំណែកគាំទ្រគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការសម្រេចបានកំណើនប្រកបដោយចីរភាព សមភាព បរិយាប័ន្ន និងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនៅកម្ពុជា ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានឹងបន្តលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ អភិវឌ្ឍវិស័យធនាគារប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពភាពរឹងមាំ ភាពប្រកួតប្រជែងនិងសមាហរណកម្មព្រមទាំងបន្តធ្វើទំនើបកម្មប្រព័ន្ធទូទាត់ និងបំពេញមុខងារធនាគារកណ្តាលចម្បងៗដទៃទៀតឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីឈានទៅសម្រេចបាននូវសមិទ្ធផលថ្មីៗបន្ថែមទៀតនាពេលខាងមុខ ស្របតាមយុទ្ធសាស្រ្តអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៦-២០២៥ និងយុទ្ធសាស្រ្ត

ចតុកោណដំណាក់កាលទី៣ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

ក្នុងទិសដៅនេះ ខ្ញុំសូមផ្តាំផ្ញើដល់សមាជិក-សមាជិកាទាំងអស់នូវការងារចម្បងៗដែលយើងត្រូវអនុវត្តបន្តនៅឆមាសទី២ ឆ្នាំ២០១៧នេះ ដូចតទៅ៖

១. ការលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ ៖ ខ្ញុំសូមវាយតម្លៃខ្ពស់ចំពោះកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងដែលយើងសម្រេចបានជាបន្តបន្ទាប់ ដើម្បីរួមចំណែកលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុក្នុងស្ថានភាពដែលសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាប្រឈមនឹងដុល្លារូបនីយកម្មខ្ពស់។ ខ្ញុំសូមឯកភាពចំពោះ បទអន្តរាគមន៍របស់លោកជំទាវអគ្គនាយកបច្ចេកទេសនិងសូមស្នើឱ្យ ៖

- i/- បន្តអនុវត្តវិធានការលើកកម្ពស់ការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលជាលំដាប់ ផ្អែកលើទីផ្សារ និងសហការជាមួយក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធក្នុងការរៀបចំគោលនយោបាយថ្នាក់ជាតិ ដើម្បីជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលឱ្យបានទូលំទូលាយ
- ii/- បន្តអភិវឌ្ឍទីផ្សារអន្តរធនាគារនិងរូបិយវត្ថុ ដូចជាការជំរុញការប្រើប្រាស់មូលបត្រអាចជួញដូរបាន (NCDs) ប្រតិបត្តិការផ្តល់សន្ទនីយភាពដោយមានការធានា (LPCO) និងឧបករណ៍ដទៃទៀត
- iii/- បន្តអភិវឌ្ឍទីផ្សារប្តូរប្រាក់ ដើម្បីស្រូបយករូបិយប័ណ្ណនិងផ្គត់ផ្គង់រូបិយវត្ថុទៅក្នុងចរាចរណ៍ឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើង
- iv/- ដាក់ឱ្យដំណើរការផ្លែតហ្វមធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ឱ្យបានតាមកាលកំណត់ និង
- v/- បន្តពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រងការវិនិយោគទុនបម្រុងអន្តរជាតិ ដើម្បីគរពូនទុនបម្រុងឱ្យកើនឡើងជាលំដាប់ សំដៅរួមចំណែកពង្រឹងភាពធន់នៃសេដ្ឋកិច្ចជាតិ។

២. ចំពោះការងារត្រួតពិនិត្យ ៖ ខ្ញុំសូមឯកភាពនឹងមតិរបស់លោកអគ្គនាយករងត្រួតពិនិត្យលើការរីកចម្រើនក្នុងវិស័យធនាគារ។ យ៉ាងណាមិញ ក្នុងស្ថានភាពដែលទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិស្ថិតក្នុងភាពមិនច្បាស់លាស់នៅឡើយ ហើយដើម្បីបន្តពង្រឹងស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុនិងតួនាទីរបស់វិស័យធនាគារក្នុងការគាំទ្រកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ខ្ញុំសូមឱ្យអគ្គនាយកដ្ឋានត្រួតពិនិត្យ៖

- បន្តពង្រឹងការត្រួតពិនិត្យ ដោយផ្អែកលើហានិភ័យនិងទស្សនៈអនាគត ស្របតាមឧត្តមានុវត្តអន្តរជាតិ ជាពិសេសគោលការណ៍ស្នូលបាសែល
- បន្តលើកកម្ពស់ក្របខណ្ឌគតិយុត្តិនិងការត្រួតពិនិត្យគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនិងប្រតិបត្តិករ ឥណទានជនបទ សំដៅពង្រឹងស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ ក៏ដូចជាបង្កើនគណនេយ្យភាព និងតម្លាភាពក្នុងវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ
- បញ្ចប់ការចុះបញ្ជីប្រតិបត្តិករឥណទានដែលនៅសេសសល់
- តាមដានលើឥទ្ធិពលនៃការដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយម៉ាក្រូ និងមីក្រូប្រុងប្រយ័ត្នកន្លងមក ដូចជាអនុបាតក្របខ័ណ្ឌសន្ទនីយភាព និងការដាក់ពិដានអត្រាការប្រាក់
- តាមដានលើវឌ្ឍនភាពនៃការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ផលិតផលនិងសេវាហិរញ្ញវត្ថុថ្មីៗ ជាពិសេស បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ (FinTech)
- បន្តលើកកម្ពស់បរិយាប័ន្នហិរញ្ញវត្ថុឱ្យបានទូលំទូលាយនិងប្រកបដោយចីរភាពនិងបញ្ចប់ការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្របរិយាប័ន្នហិរញ្ញវត្ថុ

- លើកកម្ពស់ការអប់រំផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និងកិច្ចការពារអតិថិជន
- បន្តការងារអភិវឌ្ឍន៍គម្រោងបង្កើតប្រព័ន្ធការពារប្រាក់បញ្ញើ និង
- បន្តពិនិត្យនិងកែលម្អប្រកាសនិងបទប្បញ្ញត្តិដែលមានស្រាប់និងរៀបចំប្រកាសនិងបទប្បញ្ញត្តិថ្មីៗ បន្ថែមទៀតឱ្យស្របទៅនឹងការអភិវឌ្ឍនៃវិស័យធនាគារ។

៣. ចំពោះការផ្តល់សេវាធនាគារកណ្តាល៖ ក្នុងនាមជាអ្នកផ្តល់សេវាធនាគារកណ្តាលដល់ស្ថាប័នរដ្ឋក៏ដូចជាគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុនានា ខ្ញុំសូមឱ្យមន្ត្រីយើងបន្តពង្រឹងគុណភាពនៃការផ្តល់សេវាតាមរយៈការទទួលអតិថិជនដោយរាក់ទាក់ និងទឹកមុខញញឹមរីករាយទាំងនៅស្នាក់ការកណ្តាល និងនៅតាមសាខារាជធានី-ខេត្ត សំដៅសម្រួលប្រតិបត្តិការឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព និងកសាងជំនឿទុកចិត្តមកលើធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា។

ចំពោះការងារគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធទូទាត់ ខ្ញុំសូមវាយតម្លៃខ្ពស់ចំពោះការធ្វើទំនើបកម្មប្រព័ន្ធទូទាត់ ស្របតាមការរីកចម្រើននៃបច្ចេកវិទ្យា។ ទន្ទឹមនេះ ខ្ញុំសូមស្នើឱ្យអគ្គនាយកដ្ឋានបច្ចេកទេស ៖

i/- ដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធ Cambodian Shared Switch សម្រាប់សម្រួលដល់ប្រតិបត្តិការទូទាត់អន្តរធនាគារជាមួយនឹងចំណាយប្រតិបត្តិការទាប

ii/- បន្តអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធទូទាត់ដុលភ្លាមៗ (RTGS) ដើម្បីសម្រួលដល់ប្រតិបត្តិការទូទាត់ ដែលមានតម្លៃធំ និង

iii/- បន្តសហការជាមួយក្រុមការងារធនាគារពិភពលោក ក្នុងការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់។

៤. ការពង្រឹងសុវត្ថិភាពបច្ចេកវិទ្យា៖ នៅក្នុងយុគសម័យបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានប្រើប្រាស់បច្ចេកទេស ដើម្បីលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពការងារនិងបានការពារហានិភ័យបច្ចេកទេសយ៉ាងរឹងមាំ។ ដើម្បីបន្តពង្រឹងការពារសុវត្ថិភាពក្នុងការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានក្នុងវិស័យធនាគារ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ខ្ញុំសូមផ្តាំឱ្យអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ៖

i/- ពង្រឹងការអនុវត្តគោលនយោបាយសុវត្ថិភាពបច្ចេកវិទ្យា

ii/- សហការជាមួយនាយកដ្ឋានពាក់ព័ន្ធក្នុងការធ្វើស្វ័យប្រវត្តិកម្មមូលដ្ឋានទិន្នន័យ និងពង្រឹងការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ដើម្បីលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពការងារ និង

iii/- សិក្សាលើការធ្វើទំនើបកម្មបច្ចេកវិទ្យាដើម្បីប្រើប្រាស់ក្នុងប្រតិបត្តិការធនាគារកណ្តាល។

៥. ចំពោះការគ្រប់គ្រងចរាចរសាច់ប្រាក់៖ ស្ថិតក្នុងសេដ្ឋកិច្ចដែលពឹងផ្អែកលើសាច់ប្រាក់ច្រើនជាពិសេសក្នុងសេដ្ឋកិច្ចដុល្លារូបនីយកម្ម ការគ្រប់គ្រង និងផ្គត់ផ្គង់រូបិយវត្ថុក្នុងចរាចរណ៍មានសារៈសំខាន់ណាស់ចំពោះការពង្រឹងជំនឿទុកចិត្តមកលើប្រាក់រៀល។ កន្លងមកអគ្គបេឡាបានសម្រេចការងារគ្រប់គ្រងចរាចរប្រាក់រៀលយ៉ាងល្អប្រសើរ ហើយជាលទ្ធផលបានរួមចំណែកគាំទ្រការរីកចម្រើនសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច និងជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលជាលំដាប់។ ខ្ញុំសូមគាំទ្រមតិរបស់ឯកឧត្តមអគ្គបេឡាដែលបានលើកឡើងនិងសូមស្នើឱ្យ៖

i/-បន្តគ្រប់គ្រងចរាចរណ៍រូបិយវត្ថុដោយផ្គត់ផ្គង់ទៅតាមតម្រូវការ និងឱ្យបានទាន់ពេលវេលាស្របតាមការរីកចម្រើននៃស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចនៅតាមតំបន់ និង

ii/- បន្តពង្រឹងការយកចិត្តទុកដាក់ជាប្រចាំលើការគ្រប់គ្រង ថែរក្សានិងធានាការពារសុវត្ថិភាព ឃ្លាំងប្រាក់។

៦. ចំពោះការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម ៖ ខ្ញុំសូមវាយតម្លៃខ្ពស់ចំពោះកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់អង្គភាពស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនិងប្រសិទ្ធភាពក្នុងការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម។ ទន្ទឹមនេះ ខ្ញុំសូមស្នើឱ្យអង្គភាពស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា៖

i/- តាមដានលទ្ធផលការវាយតម្លៃអញ្ញមញ្ញ និងផែនការសកម្មភាពកែតម្រូវ

ii/- បន្តលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុស្តីពីហានិភ័យការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម និង

iii/- ពង្រឹងសមត្ថភាពវិភាគប្រតិបត្តិការ និងការត្រួតពិនិត្យបុគ្គលរាយការណ៍ជាបន្តបន្ទាប់។

៧. ចំពោះការពង្រឹងអភិបាលកិច្ច ៖ ខ្ញុំសូមឯកភាព ចំពោះមតិរបស់លោកជំទាវអគ្គពិនិត្យដែលថាការងារសវនកម្មផ្ទៃក្នុង និងអធិការកិច្ចមានសារៈសំខាន់ណាស់ចំពោះការលើកកម្ពស់អភិបាលកិច្ចល្អ ដែលជាលក្ខខណ្ឌចាំបាច់ ដើម្បីសម្រេចបាននូវប្រសិទ្ធភាព និងវឌ្ឍនភាពការងារ។ ដើម្បីបន្តលើកកម្ពស់អភិបាលកិច្ចល្អ ខ្ញុំសូមស្នើឱ្យ៖

i/- បន្តអនុវត្តសវនកម្មនៅតាមសវនដ្ឋានដែលបានចែងនៅក្នុងផែនការឆ្នាំ២០១៧

ii/- តាមដានការអនុវត្តអនុសាសន៍ដែលបានផ្តល់ដល់សវនដ្ឋាន

iii/- ពង្រឹងការវាយតម្លៃប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងជាពិសេសការគ្រប់គ្រងហានិភ័យប្រព័ន្ធធនាគារស្នូល និង

iv/- ធ្វើអធិការកិច្ចនៅតាមបណ្តានាយកដ្ឋាននិងអង្គភាពផ្សេងៗក្រោមឱវាទ។ ទន្ទឹមនេះ ខ្ញុំសូមឯកភាពលើមតិណែនាំរបស់ឯកឧត្តមអគ្គបេឡា ចំពោះការបន្តពង្រឹងវិន័យការងារនិងសាមគ្គីភាពផ្ទៃក្នុងរបស់មន្ត្រីបុគ្គលិកសំដៅរួមចំណែកពង្រឹងអភិបាលកិច្ច និងប្រសិទ្ធភាពការងារ។ ខ្ញុំសូមស្នើឱ្យគ្រប់នាយកដ្ឋាននិងអង្គភាពក្រោមឱវាទទាំងអស់បន្តរក្សានូវវិន័យ ការងារឱ្យបានម៉ឺងម៉ាត់ ភាពស្មោះត្រង់និងស្មារតីសាមគ្គីជាប្រពៃណីឱ្យបានខ្ជាប់ខ្ជួន ដើម្បីសម្រេចបានសមិទ្ធផលការងារតាមការគ្រោងទុក។

៨. ចំពោះប្រតិបត្តិការរបស់សាខាធនាគារជាតិនៃកម្ពុជារាជធានី-ខេត្ត៖

ដូចដែលលោកអគ្គលេខាធិការបានធ្វើបទអន្តរាគមន៍រួចហើយ
សៀវភៅក្រហមគឺជាឯកសារណែនាំ ស្តីពីប្រតិបត្តិការរបស់សាខាធនាគារជាតិនៃកម្ពុជារាជធានី-ខេត្ត ក្នុងគោលបំណងបំពេញតម្រូវការចាំបាច់ ដើម្បីអនុវត្តប្រតិបត្តិការការងារឱ្យបានរលូនត្រឹមត្រូវ រហ័សទាន់ពេលវេលានិងមានសង្គតិភាព។ ខ្ញុំសូមកោតសរសើរចំពោះគណៈកម្មការធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មសៀវភៅក្រហម ដែលបានខិតខំពិនិត្យយ៉ាងហ្មត់ចត់ដល់ការរៀបចំធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មសៀវភៅនេះ។ ដោយសារការរីកចម្រើននៃទំហំការងារជាលំដាប់ ខ្ញុំសូមស្នើឱ្យអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ៖

i/- ប្រើប្រាស់ឯកសារនេះជាបន្ទាត់ការងារដែលមន្ត្រី-បុគ្គលិកត្រូវអនុវត្តតាម ជៀសវាងការអនុវត្តការងារមិនមានសង្គតិភាព

ii/- បន្តរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលចែករំលែកចំណេះដឹង និងបទពិសោធន៍ថ្មីៗពីប្រព័ន្ធធនាគារស្នូល

iii/- និងនីតិវិធីការងារក្នុងសៀវភៅក្រហមថ្មីនេះ ជាពិសេសដល់មន្ត្រីធ្វើប្រតិបត្តិការផ្ទាល់នៅតាមបណ្តាសាខាធនាគារជាតិនៃកម្ពុជារាជធានី-ខេត្ត និង

iv/- លើកកម្ពស់ការតាមដានភាពរីកចម្រើន និងស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចតាមបណ្តារាជធានី-ខេត្ត និងបន្តកិច្ចសហការល្អជាមួយស្ថាប័ន-មន្ទីរនានា។

៩. ការងារគ្រប់គ្រងនិងអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស ៖ នៅក្នុងយុគសម័យសេដ្ឋកិច្ចពុទ្ធិឧត្តមភាពប្រកួតប្រជែងរបស់ប្រទេសមួយ គឺអាស្រ័យជាសំខាន់លើកត្តាធនធានមនុស្ស ដែលមានចំណេះដឹង និងជំនាញ

ច្បាស់លាស់។ ខ្ញុំសង្កេតឃើញថា សមត្ថភាពធនធានមនុស្សមានការរីកចម្រើនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំនិងសូមឯកភាពលើរបាយការណ៍របស់ ឯកឧត្តមទេសាភិបាលរង និងសូមកោតសរសើរចំពោះកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់មន្ត្រីបុគ្គលិកយើងដែលបានអភិវឌ្ឍចំណេះដឹងនិងបទពិសោធន៍របស់ខ្លួនជាប្រចាំ។ ស្របតាមទំហំការងារដែលរីកធំធាត់ជាលំដាប់ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានឹងបន្តកំណត់យកការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពធនធានមនុស្សជាការងារអាទិភាពដ៏សំខាន់។ ក្នុងស្មារតីនេះ ខ្ញុំសូមគាំទ្រទិសដៅការងារដែលបានលើកឡើងដោយឯកឧត្តមទេសាភិបាលរងនិង សូមស្នើឱ្យអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន៖

- i/- បន្តរក្សាវប្បធម៌ចែករំលែកបទពិសោធន៍តាមយន្តការផ្ទៃក្នុង ដូចជា ការរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលនានានិងការចែករំលែកចំណេះដឹងនិងបទពិសោធន៍ រវាងមន្ត្រីបុគ្គលិកនៅក្នុងនាយកដ្ឋាន និងអង្គភាព
- ii/- បន្តលើកទឹកចិត្ត និងសម្រិតសម្រាំងមន្ត្រី-បុគ្គលិកក្នុងការបន្តការសិក្សាឬវគ្គបណ្តុះបណ្តាលរយៈពេលខ្លី និងវែងនៅក្រៅប្រទេស
- iii/- ពង្រឹងរចនាសម្ព័ន្ធចាត់តាំងមន្ត្រីបុគ្គលិកស្របតាមគោលនយោបាយយុទ្ធសាស្ត្រ និងតម្រូវការការងារជាក់ស្តែងនិង
- iv/- រៀបចំយន្តការនិងក្របខ័ណ្ឌវាយតម្លៃលទ្ធផលការងាររបស់មន្ត្រី-បុគ្គលិក ដើម្បីជាមូលដ្ឋានក្នុងការបែងចែកការងារ ការលើកទឹកចិត្ត ក៏ដូចជាអភិវឌ្ឍចំណេះដឹងបន្ថែម សំដៅធានាឱ្យបានគុណភាពនិងប្រសិទ្ធភាពការងារ។

១០.ចំពោះការងារសមាគមមន្ត្រីបុគ្គលិកធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា៖ កន្លងមកគណៈកម្មាធិការសមាគមមន្ត្រីបុគ្គលិកធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បានដើរតួនាទីសំខាន់ក្នុងការជួយរួមចំណែកសម្រាលទុក្ខលំបាករបស់សមាជិក និងគ្រួសារសមាជិកដែលជួបប្រទះនឹងជំងឺធ្ងន់ធ្ងរ និងមរណភាព។ ការជួយគ្នានេះ បានពង្រឹងសាមគ្គីភាពយ៉ាងកក់ក្តៅរវាងមន្ត្រីបុគ្គលិកធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាយើង។ ខ្ញុំសូមឯកភាព លើរបាយការណ៍របស់លោកជំទាវ អគ្គពិនិត្យនិងសូមស្នើឱ្យបន្តប្រកាន់យកស្មារតីរួបរួមសាមគ្គីគ្នានេះបន្តទៀតនិងសូមស្នើ ៖

- i/- ធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវលក្ខខណ្ឌនៃការផ្តល់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភដល់សមាជិកឱ្យកាន់តែច្បាស់ ដើម្បីជៀសវាងការប្រើប្រាស់ថវិកាសមាគមខុសគោលដៅ និង
- ii/- បន្តពង្រឹងការគ្រប់គ្រង និងប្រើប្រាស់មូលនិធិរបស់សមាគមឱ្យបានត្រឹមត្រូវប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។

ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា ជាទីមេត្រី!

ខ្ញុំជឿជាក់ថា សមាជិក-សមាជិកាអង្គសន្និបាតរបស់យើងពិតជាក្តាប់បាននូវខ្លឹមសារសំខាន់ៗនៃសមិទ្ធផលការងារ និងទិសដៅ ដែលលើកឡើងក្នុងអង្គសន្និបាត។

ឆ្លៀតក្នុងឱកាសនេះ ខ្ញុំក៏សូមលើកយកសង្គហធម៌បួនដែលជាធម៌សម្រាប់សង្គ្រោះដល់គ្នានឹងគ្នាមកជម្រាបជូនអង្គសន្និបាត ដើម្បីជាគតិ ៖

ទី១ គឺ ទានៈ៖ ការចែករំលែកឱ្យចំពោះបុគ្គល ក្រុម និងសង្គមជាតិ។ ទានៈចែកចេញជា២គឺ៖

- i/- អសាធារណទាន គឺបរិច្ចាគ ឬតបគុណចំពោះរូបបុគ្គលណាម្នាក់ដូចជាចំពោះមាតាបិតា កូនចៅចៅហ្វាយនាយ គ្រូបាធ្យាយ និងចាស់ព្រឹទ្ធាចារ្យ
- ii/- សាធារណទាន គឺជាទានដែលអាចឱ្យសេចក្តីសុខដ៏ធំទូលាយមិនចំពោះតែបុគ្គលណាម្នាក់ ដូចជាការសាងសង់សាលា ស្ពាន ការដាំដើមឈើ ជាដើម។

ទី២ គឺ បេយ្យវជ្ជៈ ៖ គឺការពោលពាក្យពិរោះគួរឱ្យជាប់ចិត្តដែលក្នុងនាមយើងជាស្ថាប័នផ្តល់សេវាត្រូវប្រព្រឹត្តឱ្យបានខ្ជាប់ខ្ជួន ដើម្បីពង្រឹងជំនឿទុកចិត្តរបស់សាធារណជន។ បេយ្យវជ្ជៈចែកចេញជា២គឺ៖

i/- បិយវាចា = វាចាទន់ភ្លន់គួរជាទីស្រលាញ់ដល់អ្នកស្តាប់

ii/- អត្ថសញ្ហិតាវាចា = វាចាប្រកបដោយប្រយោជន៍ ជាសម្តីមានតម្លៃ ហើយអ្នកស្តាប់ដែលប្រតិបត្តិតាមរមែងកើតជាផលប្រយោជន៍។ សំដីយ៉ាងនេះ ចាត់ជាសំដីបានការ ជាសំដីអ្នកប្រាជ្ញ។

ទី៣ គឺ អត្ថចរិយា ៖ កិរិយាប្រព្រឹត្តជាប្រយោជន៍ដល់គ្នានឹងគ្នាគឺមានសារៈសំខាន់ក្នុងការជួយគ្នាទៅវិញទៅមកក្នុងការងារ។ ការឱ្យទាននិងការនិយាយពាក្យពិរោះជាគុណដែលបណ្តាលឱ្យមានក្តីស្រលាញ់ក៏មែនពិត ប៉ុន្តែបើជាមនុស្សចេះតែមើលបំណាំគ្នាទៅវិញទៅមកមិនប្រព្រឹត្តប្រយោជន៍ដល់គ្នា នោះការជិតស្និទ្ធក៏នឹងសាបរលាបទៅវិញបានដោយងាយ។ ព្រោះហេតុនេះ អត្ថចរិយា ការប្រព្រឹត្តជាប្រយោជន៍ដល់គ្នាទៅវិញទៅមក ក៏ជាគុណយ៉ាងសំខាន់អាចយឹតយោងគ្នាឱ្យទៅកាន់សេចក្តីសុខចម្រើនតទៅបាន។

ទី៤ គឺ សមានត្តតា ៖ ភាពជាអ្នកតាំងខ្លួនឱ្យស្មោះស្មើទៅរកបុគ្គលផងគ្នា។ ទោះជាការឱ្យទាននិយាយពិរោះ ឬធ្វើប្រយោជន៍ឱ្យគ្នា ពិតជានាំមកនូវសេចក្តីសុខ តែបើមិនចេះរៀបចំខ្លួនប្រាណឱ្យបានសមរម្យគឺមិនស្គាល់ធំ-តូច-ខ្ពស់-ទាប ជាអ្នកប្រកាន់ មានៈ ក្អេងក្អាង មើលងាយគេ ធ្វើឫកពាក្រអឺតក្រអោង សេចក្តីរាប់អានគ្នាក៏នឹងសាបរលាបទៅវិញ។ លុះត្រាតែយើងរក្សាបាននូវសេចក្តីស្មោះតាំងខ្លួនឱ្យសមរម្យទើបសេចក្តីរាប់អាននោះនឹងមានកម្លាំងអាចតាំងនៅយូរអង្វែងបាន។

សង្គហធម៌ទាំង៤យ៉ាងនេះ តែងណែនាំមនុស្សទាំងអស់ឱ្យមូលមិត្រគ្នាក្នុងសកលលោក។ បើសង្គហធម៌នេះមិនមានហើយសាមគ្គីគឺការព្រមព្រៀងមូលមិត្រគ្នាក៏នឹងធ្លុះធ្លាយបែកបាក់ទៅពុំខាន។

ជាថ្មីម្តងទៀត ខ្ញុំក៏សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅ ចំពោះសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាភិបាល មន្ត្រីបុគ្គលិកធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាគ្រប់ជាន់ថ្នាក់ ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងដៃគូអភិវឌ្ឍនានាដែលបានខិតខំរួមចំណែកកសាងសមិទ្ធផលយ៉ាងច្រើន សម្រាប់ពង្រឹងនិងអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធធនាគារនៅកម្ពុជាឱ្យមានការរីកចម្រើនសំដៅគាំទ្រការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម ។

ជាទីបញ្ចប់ ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះ លោកជំទាវ ឯកឧត្តម លោក លោកស្រីនាងកញ្ញា ដែលបានអញ្ជើញចូលរួមក្នុងអង្គសន្និបាត និងសូមជូនពរឱ្យជួបប្រទះតែពុទ្ធពរទាំងបួនប្រការ គឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ ។

ខ្ញុំសូមប្រកាសបិទអង្គសន្និបាតរបស់យើងជាស្ថាពរ ។

សូមអរគុណ!

អត្ថបទស្រាវជ្រាវ
ស្តីពីទុនបម្រុងអន្តរជាតិ

នាយកដ្ឋានស្រាវជ្រាវសេដ្ឋកិច្ច និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ នៃធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

ទុនបម្រុងអន្តរជាតិដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់នៅក្នុងសេដ្ឋកិច្ច ដោយអនុញ្ញាតឱ្យធនាគារកណ្តាលមានលទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការគ្រប់គ្រងអត្រាប្តូរប្រាក់ ដោះស្រាយបញ្ហាជញ្ជីងទូទាត់ ពង្រឹងស្ថិរភាពវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ និងជំនឿទុកចិត្តរបស់ប្រទេស ព្រមទាំងគរពូនទ្រព្យសម្បត្តិជាតិ។ ដើម្បីអនុវត្តកិច្ចការនេះប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ធនាគារកណ្តាលត្រូវមានទុនបម្រុងអន្តរជាតិក្នុងកម្រិតគ្រប់គ្រាន់ស្របតាមស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច ជាពិសេសសម្រាប់ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ដោយសារការទទួលបានប្រភពរូបិយប័ណ្ណបរទេសពីខាងក្រៅនៅមានកម្រិត និងសម្រាប់ប្រទេសដែលប្រកាន់របបអត្រាប្តូរប្រាក់ថេរ គឺតម្រូវឱ្យមានរូបិយប័ណ្ណបរទេសគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីធ្វើអន្តរាគមន៍ក្នុងទីផ្សារប្តូរប្រាក់។

I. ទុនបម្រុងអន្តរជាតិ

យោងតាមមូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ (IMF)[1] ទុនបម្រុងអន្តរជាតិរបស់ប្រទេសមួយសំដៅលើ "ទ្រព្យសកម្មខាងក្រៅទាំងឡាយណាដែលមានសន្ទនីយភាពខ្ពស់ ហើយត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយអាជ្ញាធររូបិយវត្ថុសម្រាប់បំពេញតម្រូវការហិរញ្ញប្បទានដល់ជញ្ជីងទូទាត់ ធ្វើអន្តរាគមន៍លើទីផ្សារប្តូរប្រាក់ដើម្បីគ្រប់គ្រងនិងរក្សាស្ថិរភាពអត្រាប្តូរប្រាក់និងសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងគោលបំណងផ្សេងៗទៀត ដូចជា ការរក្សាជំនឿទុកចិត្តលើរូបិយវត្ថុនិងស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចជាតិ និងការធ្វើជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការខ្ចីបំណុលពីបរទេស"។ ទុនបម្រុងអន្តរជាតិរាប់បញ្ចូល មាស ទ្រព្យសកម្មជារូបិយប័ណ្ណបរទេស (សាច់ប្រាក់ក្នុងបេឡា ប្រាក់បញ្ញើ និងសញ្ញាប័ណ្ណជាដើម) ប្រាក់អេសដេអ៊ែរ (SDR)[2] និងទុនបម្រុងជាមួយ IMF (reserve position with the IMF)។

ទុនបម្រុងអន្តជាតិអាចត្រូវបានបែងចែកជា ៣ ប្រភេទ ដូចជា៖

១/. ទុនបម្រុងអន្តរជាតិដុល (gross international reserves)៖ រួមមាន សាច់ប្រាក់ជារូបិយប័ណ្ណបរទេសក្នុងបេឡាធនាគារកណ្តាល មាស ប្រាក់អេសដេអ៊ែរ ទុនបម្រុងវិនិយោគក្រៅប្រទេស ប៉ុន្តែមិនរាប់បញ្ចូលប្រាក់បញ្ញើជារូបិយប័ណ្ណរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុដែលដាក់ជាគណនីចរន្ត និងគណនីទូទាត់នៅធនាគារកណ្តាលនោះទេ។

---

[1] នៅក្នុងរបាយការណ៍ស្តីពីវិធីសាស្ត្រចងក្រងស្ថិតិជញ្ជីងទូទាត់ បោះពុម្ពលើកទី៦ (BPM6)

[2] SDR គឺជាទ្រព្យសកម្មទុនបម្រុងអន្តរជាតិមួយដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយ IMF នៅឆ្នាំ១៩៦៩ ដើម្បីបំពេញបន្ថែមដល់ទុនបម្រុងអន្តរជាតិរបស់ប្រទេសជាសមាជិក។ SDR អាចប្តូរជាមួយរូបិយប័ណ្ណនានាដោយសេរី ហើយតម្លៃរបស់វាគឺផ្អែកលើក្រុមរូបិយប័ណ្ណធំ ៥ គឺ ប្រាក់ដុល្លារ អឺរ៉ូ ផោន យ៉េន និងយ៉ន់ (ប្រាក់យ៉ន់ត្រូវបានរាប់បញ្ចូលនៅក្នុង SDR basket ចាប់ពីខែតុលា ឆ្នាំ២០១៦មក)។ គិតត្រឹមខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៧នេះ SDR ចំនួន ២០៤,២ ប៊ីលាន (ប្រមាណ ២៩១ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក) ត្រូវបានបង្កើត ហើយត្រូវបានបែងចែកឱ្យប្រទេសជាសមាជិកផ្អែកតាមចំនួនកូតារបស់ប្រទេសសមាជិកនីមួយៗ។

២/. ទុនបម្រុងអន្តរជាតិសុទ្ធ (net international reserve)៖ គឺស្មើនឹងទុនបម្រុងអន្តរជាតិដុលដកបំណុលបរទេស (ដូចជា កម្ចីពីស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុឬធនាគារកណ្តាលបរទេស)។

៣/. ទុនបម្រុងវិនិយោគក្រៅប្រទេស (foreign reserve investment)៖ គឺជាទ្រព្យសកម្មគិតជារូបិយប័ណ្ណបរទេស ដែលធនាគារកណ្តាលអាចយកទៅវិនិយោគ ឬរក្សាទុកជាប្រាក់បញ្ញើជាមួយស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ ធនាគារកណ្តាលនៃប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ធំៗ និងគ្រឹះស្ថានធនាគារពាណិជ្ជដែលមានស្តង់ដារ និងចំណាត់ថ្នាក់វិនិយោគ (credit rating) ខ្ពស់។

II. ប្រភពនៃការគរពូនទុនបម្រុងអន្តរជាតិ

ជាទូទៅ រូបិយប័ណ្ណបរទេសអាចហូរចូលក្នុងសេដ្ឋកិច្ចប្រទេសមួយតាមមធ្យោបាយជាច្រើន ដូចជា តាមរយៈពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ ការវិនិយោគពីបរទេស ភ្ញៀវទេសចរបរទេស ជំនួយ និងកម្ចីពីក្រៅប្រទេសជាដើម។ លំហូរចូលនៃរូបិយប័ណ្ណបរទេសទាំងនោះ ត្រូវហូរចូលក្នុងប្រព័ន្ធធនាគារ តាមរយៈការប្តូរយករូបិយវត្ថុក្នុងស្រុក ឬការដាក់ប្រាក់បញ្ញើ ហើយនៅទីបញ្ចប់ មួយផ្នែកនៃរូបិយប័ណ្ណបរទេសនឹងត្រូវបានស្រូបយកដោយធនាគារកណ្តាល ដែលនឹងធ្វើឱ្យទុនបម្រុងអន្តរជាតិកើនឡើង។ បរិមាណទុនបម្រុងអន្តរជាតិមានការប្រែប្រួល អាស្រ័យលើការអនុវត្តគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុរបស់ធនាគារកណ្តាល ជាពិសេស តាមរយៈការធ្វើអន្តរាគមន៍ក្នុងទីផ្សារប្តូរប្រាក់ ដើម្បីរក្សាតម្លៃរូបិយវត្ថុជាតិឱ្យមានស្ថិរភាព ឬប្រែប្រួលក្នុងកម្រិតសមស្រប។ បន្ថែមពីនេះ ការគ្រប់គ្រងទុនបម្រុងអន្តរជាតិរបស់ធនាគារកណ្តាលប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពក៏បានរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ដល់ការគរពូនទុនបម្រុងអន្តរជាតិ តាមរយៈការទទួលបានចំណូលពីការវិនិយោគក្រៅប្រទេសដូចជា ចំណូលការប្រាក់ ការកើនឡើងនៃតម្លៃរូបិយប័ណ្ណបរទេសនិងការឡើងថ្លៃនៃទ្រព្យសកម្មជាដើម។

ដើម្បីយល់ច្បាស់ពីប្រភពនៃការគរពូនទុនបម្រុងអន្តរជាតិ ការវិភាគអាចផ្អែកលើសមីការនៃស្ថិតិជញ្ជីងទូទាត់ ដូចខាងក្រោម៖

$$\textit{សមតុល្យគណនីចរន្ត} + \textit{សមតុល្យគណនីដើមទុននិងហិរញ្ញវត្ថុ} = -\textit{បម្រែបម្រួលទុនបម្រុងអន្តរជាតិ}$$

សមីការខាងលើនេះបានបង្ហាញឱ្យឃើញថា ប្រភពចម្បងនៃការគរពូនទុនបម្រុងអន្តរជាតិរបស់ប្រទេសមួយអាចបណ្តាលមកពី៖ អតិរេកនៃគណនីចរន្ត អតិរេកនៃគណនីដើមទុននិងហិរញ្ញវត្ថុ ឬអតិរេកនៃគណនីទាំងពីរនេះ (ដូចជាករណីប្រទេសចិន)។ សមតុល្យគណនីចរន្ត រួមមាន សមតុល្យគណនីទំនិញនិងសេវា គណនីចំណូល និងគណនីបង្វែរ (ដូចជា ការប្រាក់ ផ្ញើប្រាក់សម្រាប់ទ្រទ្រង់គ្រួសារ)។ ចំណែកឯសមតុល្យគណនីដើមទុននិងហិរញ្ញវត្ថុ រាប់បញ្ចូលនូវសមតុល្យគណនីដើមទុននិងគណនីហិរញ្ញវត្ថុ (ការវិនិយោគផ្ទាល់បរទេស ការវិនិយោគលើផលបត្រ និងការវិនិយោគផ្សេងៗទៀត)។ ដូច្នេះ ប្រទេសមួយដែលទទួលបានលំហូរសាច់ប្រាក់ពីបរទេសច្រើនជាងការចំណាយ ដូចជាការនាំចេញច្រើនជាងការនាំចូល (អតិរេកគណនីចរន្ត) ឬទទួលបានលំហូរមូលធនពីបរទេសច្រើន (អតិរេកគណនីដើមទុននិងហិរញ្ញវត្ថុ) នឹងអនុញ្ញាតឱ្យធនាគារកណ្តាលគៀរគរទុនបម្រុងអន្តរជាតិកាន់តែច្រើន ដោយសារធនាគារកណ្តាលអាចស្រូបយករូបិយប័ណ្ណបរទេសបានច្រើនពីក្នុងសេដ្ឋកិច្ច។

III. គោលបំណងនៃការរក្សាទុកទុនបម្រុងអន្តរជាតិ

មូលហេតុចម្បងៗដែលតម្រូវឱ្យធនាគារកណ្តាលរក្សាទុកទុនបម្រុងអន្តរជាតិ រួមមាន៖

១. ធានាឱ្យមានស្ថិរភាពអត្រាប្តូរប្រាក់

ក្នុងនាមជាអាជ្ញាធររូបិយវត្ថុ ធនាគារកណ្តាលអាចធ្វើអន្តរាគមន៍ទីផ្សារប្តូរប្រាក់ តាមរយៈការទិញ ឬលក់រូបិយប័ណ្ណបរទេសដើម្បីរក្សាស្ថិរភាពអត្រាប្តូរប្រាក់ ព្រមទាំងធានាស្ថិរភាពថ្លៃ។ ជាការអនុវត្តជាក់ស្តែងក្នុងបរិបទសេដ្ឋកិច្ច ដែលមានកម្រិតដុល្លារូបនីយកម្មខ្ពស់ នៅពេលដែលតម្លៃប្រាក់រៀលធៀបនឹងប្រាក់ដុល្លារអាមេរិកធ្លាក់ចុះ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានឹងលក់ប្រាក់ដុល្លារទៅក្នុងទីផ្សារ ដើម្បីបញ្ចេញប្រាក់ដុល្លារអារមេរិក និងស្រូបយកប្រាក់រៀលពីទីផ្សារមកវិញ ដូច្នេះតម្លៃប្រាក់រៀលនឹងមានស្ថិរភាពឡើងវិញ។ ស្រដៀងគ្នានេះដែរ នៅពេលដែលតម្លៃប្រាក់រៀលធៀបនឹងប្រាក់ដុល្លារអាមេរិកកើនឡើង ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានឹងទិញប្រាក់ដុល្លារដើម្បីបញ្ចេញប្រាក់រៀល។ ដូច្នេះ ដើម្បីធ្វើអន្តរាគមន៍ទីផ្សារប្តូរប្រាក់ ធនាគារកណ្តាលត្រូវពូនគរទុនបម្រុងអន្តរជាតិក្នុងបរិមាណសមស្រប ដើម្បីរក្សាជំនឿទុកចិត្តក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយរបស់ខ្លួន។

ជាក់ស្តែង នៅខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៧ ប្រទេសថៃបានជួបវិបត្តិរូបិយវត្ថុ ហើយរាលដាលដល់ប្រទេសអាស៊ានផ្សេងទៀត ដូចជា ប្រទេសឥណ្ឌូណេស៊ី ម៉ាឡេស៊ី ហ្វីលីពីន និងកូរ៉េ ដែលបង្កឱ្យមានវិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុនៅអាស៊ី។ ក្នុងរយៈពេលត្រឹមប្រាំសប្តាហ៍ ប្រាក់ថៃបាតបានធ្លាក់ថ្លៃដល់ទៅ ២០ ភាគរយ។ ដើម្បីរក្សាស្ថិរភាពអត្រាប្តូរប្រាក់ ធនាគារកណ្តាលថៃបានធ្វើអន្តរាគមន៍ក្នុងទីផ្សារប្តូរប្រាក់បរទេសដោយទិញប្រាក់ថៃបាតចំនួន ២០ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក ដោយប្រើប្រាក់ទុនបម្រុងអន្តរជាតិទប់ទល់នឹងវិបត្តិនេះ ប៉ុន្តែនៅតែមិនអាចធ្វើឱ្យស្ថានភាពអត្រាប្តូរប្រាក់ប្រសើរឡើង ដោយសារប្រាក់បាតថៃធ្លាក់ថ្លៃខ្លាំង។ នៅខែសីហា ឆ្នាំដដែល មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ និងប្រទេសមួយចំនួនសម្រេចផ្តល់មូលនិធិសង្គ្រោះជាកញ្ចប់សរុបចំនួន ១៧,២ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក ដែលក្នុងនោះប្រទេសជប៉ុននិងមូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ បានផ្តល់មូលនិធិស្មើគ្នាចំនួន ៤ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិកដល់ប្រទេសថៃ។ ចំណែកប្រទេសដែលរងឥទ្ធិពលពីវិបត្តិនេះក៏ត្រូវការមូលនិធិសង្គ្រោះពីមូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ និងប្រទេសដទៃដែរ ដោយប្រទេសកូរ៉េទទួលបានសរុបចំនួន ៥៨,៤ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក ឥណ្ឌូណេស៊ី ៤២,៣ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក[3]។ ដោយឡែក ផលប៉ះពាល់នៃវិបត្តិនេះមានភាពខុសគ្នាចំពោះប្រទេសម៉ាឡេស៊ីនិងហ្វីលីពីន ដោយសារប្រទេសម៉ាឡេស៊ីមានស្ថានភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចរឹងមាំ ខណៈដែលប្រទេសហ្វីលីពីនបានទទួលកម្មវិធីគាំទ្រការកែតម្រូវម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងការធ្វើកំណែទម្រង់បានទាន់ពេលវេលា ដូច្នេះឥទ្ធិពលដែលទទួលពីវិបត្តិនេះមានភាពធូរស្រាល[4]។

២. ទូទាត់ទំនិញនាំចេញ-ចូលតាមរយៈជញ្ជីងទូទាត់

ទុនបម្រុងអន្តរជាតិមានតួនាទីដើម្បីធានាថា ប្រទេសមួយអាចទូទាត់ប្រតិបត្តិការផ្សេងៗពីខាងក្រៅ រួមមាន ការទូទាត់បំណុលអន្តរជាតិ ដែលរួមបញ្ចូលទាំងបំណុលរដ្ឋាភិបាល និងបំណុលពាណិជ្ជកម្ម ការទូទាត់ទំនិញនាំចូលនិងលទ្ធភាពក្នុងការស្រូបយកមូលធនដែលមានចលនាមិនប្រាកដប្រជា។ ជាក់ស្តែង ការនាំចេញ-ចូលនៅប្រទេសអ៊ីស្លង់ (Iceland) ធ្លាប់មានការប្រែប្រួលខ្លាំង ដូច្នេះទុនបម្រុងអន្តរជាតិត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីទូទាត់ទំនិញនាំចេញ-ចូលដើម្បីបង្ការការរំខាននៃការធ្វើពាណិជ្ជកម្មបរទេស។ ការរក្សាទុក

[3] IMF working paper, 1999

[4] Recovery from Asian Crisis and the Roles of IMF, 2000

ទុនបម្រុងអន្តរជាតិនេះ ប្រៀបដូចជាអាជីវកម្មដែលត្រូវការសន្ទនីយភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការទូទាត់ថ្លៃប្រតិបត្តិការប្រចាំថ្ងៃរបស់ខ្លួន។

ចំពោះប្រទេសចិន គណនីចរន្តនិងគណនីមូលធនមានអតិរេក (twin surpluses) ក្នុងរយៈពេល ២-៣ទសវត្សរ៍ ចុងក្រោយដោយសារការកើនឡើងនៃការនាំចេញនិងមានលំហូរចូលមូលធនក្នុងប្រទេស។ ដោយសារទំហំធំនៃអតិរេកក្នុងគណនីចរន្តនិងគណនីមូលធន ប្រទេសចិនបានពូនគរទុនបម្រុងអន្តរជាតិយ៉ាងច្រើន។ ទុនបម្រុងអន្តរជាតិនេះ បានកើនយ៉ាងខ្លាំងចាប់ពីឆ្នាំ២០០០មក ហើយមានចំនួន ៣,៨ ទ្រីលានដុល្លារអាមេរិកនៅឆ្នាំ២០១៤។ ទោះបីជាយ៉ាងណា អតិរេកនៃគណនីចរន្តនិងគណនីមូលធនបានចាប់ផ្តើមថយចុះក្នុងរយៈពេល១០ឆ្នាំចុងក្រោយ។ អតិរេកគណនីចរន្តបានថយចុះពី ៩,៩៤% នៃផ.ស.ស ដល់១,៧៥% នៃផ.ស.ស នៅឆ្នាំ២០០៧ និង២០១៦ រៀងគ្នា ប៉ុន្តែមូលធនមិនបានហូរចេញពីប្រទេសចិនទេ ទោះបីមានវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចនៅសហរដ្ឋអាមេរិក និងប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍មួយចំនួនក៏ដោយ។ ទន្ទឹមនេះ នៅពេលដែលស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចសកលមានស្ថិរភាពឡើងវិញ វិនិយោគិនបរទេសបានស្វែងរកឱកាសក្នុងការវិនិយោគនៅប្រទេសដទៃ ពិសេស នៅពេលដែលធនាគារកណ្តាលអាមេរិកបានប្រកាសពីការដំឡើងអត្រាការប្រាក់។ កត្តានេះរួមផ្សំនឹងអតិរេកគណនីចរន្តដែលមានកម្រិតទាប បានធ្វើឱ្យប្រាក់យ៉ន់ចិនចុះថ្លៃ ហើយបានបង្ខំឱ្យធនាគារកណ្តាលចិនលក់ទុនបម្រុងអន្តរជាតិដើម្បីការពារការធ្លាក់ថ្លៃយ៉ាងឆាប់រហ័សរបស់ប្រាក់យ៉ន់ចិន[5]។ ការណ៍នេះបានឆ្លុះបញ្ចាំងថា ការគរពូនទុនបម្រុងអន្តរជាតិពិតជាមានសារៈសំខាន់ណាស់ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាចាំបាច់ផ្សេងៗ។

៣. ទុនបម្រុងអន្តរជាតិជាមូលដ្ឋានក្នុងការទទួលបានកម្ចីពីបរទេស

ទុនបម្រុងអន្តរជាតិជាមូលដ្ឋានក្នុងការទទួលបានកម្ចីពីបរទេស ដោយសារបរិមាណទុនបម្រុងអន្តរជាតិអាចធ្វើជាប៉ារ៉ាម៉ែត្រក្នុងការកំណត់ទំហំ និងតម្លៃកម្ចី។ ទុនបម្រុងនេះប្រៀបបាននឹងវត្ថុធានាក្នុងការផ្តល់កម្ចី។ ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងកាលៈទេសៈដែលប្រទេសមួយមិនអាចសងបំណុលបាន ទុនបម្រុងអន្តរជាតិនឹងត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីទូទាត់បំណុល។ ករណីវិបត្តិបំណុលនៅប្រទេសក្រិកបញ្ជាក់កាន់តែច្បាស់ពីភាពចាំបាច់ក្នុងការរក្សាទុកទុនបម្រុងអន្តរជាតិ។ នៅឆ្នាំ២០០១ ប្រទេសក្រិកបានបំពេញគ្រប់លក្ខខណ្ឌដើម្បីក្លាយជាសមាជិកតំបន់អឺរ៉ូ ហើយក្នុងអំឡុងពេល២-៣ឆ្នាំក្នុងការប្រើប្រាស់ប្រាក់អឺរ៉ូបានធ្វើឱ្យសេដ្ឋកិច្ចក្រិកមានភាពល្អប្រសើរ ព្រមទាំងទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីការចូលជាសមាជិកនៃប្រទេសចាយប្រាក់អឺរ៉ូ ដូចជា អត្រាការប្រាក់ទាប ទាក់ទាញវិនិយោគ និងឥណទាន។ ប៉ុន្តែនៅឆ្នាំ២០០៤ ប្រទេសក្រិកបានប្រកាសថា ខ្លួនបានក្លែងបន្លំគុណវុឌ្ឍិក្នុងការក្លាយជាសមាជិកនៃប្រទេសចាយប្រាក់អឺរ៉ូ។ ជាលទ្ធផលបំណុលរបស់ប្រទេសក្រិកបានកើនឡើងជាលំដាប់ ដោយកម្រិតបំណុលធៀបនឹង ផ.ស.ស មានកម្រិត ១៧៩% ហើយឱនភាពថវិកា មានកម្រិត ១២,៩% ធៀបនឹង ផ.ស.ស ដែលជាសញ្ញាណនៃវិបត្តិធ្ងន់ធ្ងរនៅឆ្នាំ២០០៩។ ដើម្បីដោះស្រាយវិបត្តិនេះ ប្រទេសក្រិកបានប្រើប្រាស់ទុនបម្រុងអន្តរជាតិក្នុងការទូទាត់បំណុល ប៉ុន្តែមិនគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ទូទាត់បំណុលដ៏សន្ធឹកសន្ធាប់នោះទេ ដូច្នេះសហភាពអឺរ៉ុបនិងមូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិបានផ្តល់មូលនិធិសង្គ្រោះចំនួន ២៤០ ប៊ីលានអឺរ៉ូ បន្ទាប់មកមានថវិកាសង្គ្រោះផ្សេងទៀតបានផ្តល់ដល់ប្រទេសក្រិកដើម្បីបន្តស្តារស្ថានភាពបំណុលនេះ[6]។

---

[5] Federal Reserve Bank of ST.Louis, 2017

[6] the balance, 2017

៤. ទប់ទល់នឹងហានិភ័យផ្សេងៗ

ទុនបម្រុងអន្តរជាតិ មានតួនាទីទប់ទល់នឹងហានិភ័យផ្សេងៗ ដូចជាការប្រែប្រួលខ្លាំងក្នុងគណនីចរន្ត គ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិនិងករណីដែលមានវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ច។ ឧទាហរណ៍ នៅពេលដែលមានគ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិ ដូចជា ទឹកជំនន់ ឬការផ្ទុះភ្នំភ្លើង នឹងបង្កការរំខានដល់ការផលិតដើម្បីនាំចេញទៅក្រៅប្រទេស ដូច្នេះការផ្គត់ផ្គង់រូបិយប័ណ្ណបរទេសក្នុងការទូទាត់ទំនិញនាំចូលក៏មានឧបសគ្គដែរ។ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានេះ ទុនបម្រុងអន្តរជាតិនឹងត្រូវបានប្រើប្រាស់បណ្តោះអាសន្នក្នុងការទូទាត់ទំនិញ។ លើសពីនេះ ទុនបម្រុងអន្តរជាតិក៏បានរួមចំណែកកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមាន និងបង្កើនទំនុកចិត្តដល់វិនិយោគិនបរទេសនៅពេលដែលមានលំហូរចេញមូលធនភ្លាមៗ។

IV. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ជារួម ការគរពូនទុនបម្រុងអន្តរជាតិពិតជាមានសារៈសំខាន់ណាស់នៅក្នុងសេដ្ឋកិច្ច ដោយសារធនាគារកណ្តាលអាចមានឧបករណ៍គ្រប់គ្រាន់ក្នុងការរួមចំណែករក្សាស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុនិងជាពិសេសការរក្សាបាននូវជំនឿទុកចិត្តមកលើរូបិយវត្ថុជាតិ។ បន្ថែមពីនេះ បរិមាណទុនបម្រុងអន្តរជាតិគ្រប់គ្រាន់ក៏បានរួមចំណែកពង្រឹងជំនឿទុកចិត្តពីគ្រប់ភ្នាក់ងារសេដ្ឋកិច្ចទាំងអស់ ជាពិសេសវិនិយោគិនជាតិនិងអន្តរជាតិ ហើយអាចធ្វើជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ទាក់ទាញលំហូរមូលធន និងការវិនិយោគពីបរទេសដែលនឹងជួយជំរុញដល់ការបង្កើតការងារ និងគាំទ្រកំណើនសេដ្ឋកិច្ច។ កម្រិតរឹងមាំនៃទុនបម្រុងអន្តរជាតិក៏ជួយកាត់បន្ថយហានិភ័យរបស់ប្រទេសមួយ ដែលនឹងអនុញ្ញាតឱ្យរដ្ឋាភិបាលមានលទ្ធភាពខ្ចីបំណុលបរទេសក្នុងទំហំកាន់តែច្រើន ជាមួយអត្រាការប្រាក់ទាប។ ជាងនេះទៅទៀត ភាពគ្រប់គ្រាន់នៃទុនបម្រុងអន្តរជាតិនឹងជួយឱ្យអ្នករៀបចំគោលនយោបាយមានមធ្យោបាយគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការដោះស្រាយឬកាត់បន្ថយឥទ្ធិពលឆ្លងរាលដាលនៃវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុពីខាងក្រៅមកលើសេដ្ឋកិច្ចជាតិបានទាន់ពេលវេលា និងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

គួរបញ្ជាក់ផងដែរថា ការកើនឡើងនៃទុនបម្រុងអន្តរជាតិ ក៏បង្ហាញពីការកើនឡើងនៃបំណុលរបស់ធនាគារកណ្តាលផងដែរ ពោលគឺបរិមាណរូបិយវត្ថុជាតិនៅក្នុងចរាចរណ៍ និងប្រាក់បម្រុងរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុដែលកំណត់ដោយបទប្បញ្ញត្តិ ដូចជាប្រាក់ធានាលើដើមទុន និងប្រាក់បម្រុងកាតព្វកិច្ចជាដើម។ ដូច្នេះ ធនាគារកណ្តាលចាំបាច់ត្រូវគ្រប់គ្រង និងវិនិយោគទុនបម្រុងអន្តរជាតិប្រកបដោយភាពប្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់ ដើម្បីធានាដល់ការទូទាត់ឱ្យម្ចាស់បំណុល រួមមាន សាធារណជននិងវិនិយោគិន ក្នុងករណីដែលពួកគេចង់ដកយកទ្រព្យសកម្មរបស់ខ្លួនទៅរក្សាទុក ឬវិនិយោគនៅក្រៅប្រទេសវិញ។ ដើម្បីបង្ការនូវហានិភ័យនេះ ជាទូទៅទុនបម្រុងអន្តរជាតិត្រូវបានវិនិយោគដោយផ្អែកតាមគោលការណ៍លំដាប់អាទិភាព៖ ទី១/.ការរក្សាដើមទុន ទី២/.សន្ទនីយភាព និងទី៣/.ចំណូល។ ការណ៍នេះបញ្ជាក់ឱ្យឃើញថា ធនាគារកណ្តាលមិនអាចប្រើប្រាស់ទុនបម្រុងអន្តរជាតិយកទៅចំណាយ ឬវិនិយោគលើវិស័យ ដែលមានហានិភ័យខ្ពស់ និងមានរយៈពេលយូរបានទេ ព្រោះទុនបម្រុងអន្តរជាតិនេះត្រូវរក្សាទុកដើម្បីមានលទ្ធភាពធ្វើអន្តរាគមន៍ផ្សេងៗក្នុងទីផ្សារនិងរក្សាជំនឿទុកចិត្តក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយខ្លួន ពិសេសបង្កើនទំនុកចិត្តរបស់សាធារណជនដៃគូពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ និងវិនិយោគិនជាតិនិងអន្តរជាតិមកលើស្ថានភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុរបស់ប្រទេស។

រូបមន្តសម្រាប់គណនាទុនបម្រុងអន្តរជាតិ

ទុនបម្រុងដុល = រូបិយប័ណ្ណបរទេសដែលមាននៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា + មាស + ប្រាក់SDR + ទុនបម្រុងវិនិយោគក្រៅប្រទេស - ប្រាក់បញ្ញើដែលមិនតម្រូវដោយបទប្បញ្ញត្តិ (Gross Foreign Reserves = NBC cash (foreign currency) + Gold + SDR + Foreign Reserve Investment - Unrestricted Deposit (current account, settlement account))។

- រូបិយប័ណ្ណបរទេសដែលមាននៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា រួមមាន រូបិប័ណ្ណបរទេសដែលជាបញ្ញើរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល បញ្ញើរបស់គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុនិងធនាគារដែលរាប់បញ្ចូលប្រាក់បម្រុងកាតព្វកិច្ចដើមទុនចុះបញ្ជីអប្បបរិមា (តម្រូវដោយបទប្បញ្ញត្តិធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា) និងឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងទៀតជារូបិយប័ណ្ណបរទេស (ដូចជា មូលបត្រដែលអាចជួញដូរបាន NCDs)
- មាសដែលរាជរដ្ឋាភិបាលមានគឺជាធាតុមួយនៅក្នុងទុនបម្រុងដុល
- ប្រាក់ SDR ជាប្រាក់បម្រុងដែលបង្កើតឡើងដោយមូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ ដែលតម្រូវឱ្យប្រទេសជាសមាជិកតម្កល់ (បន្ថែមលើទុនបម្រុងដែលប្រទេសនីមួយៗមាន)
- ទុនបម្រុងវិនិយោគក្រៅប្រទេស ជាទុនបម្រុងដែលទុកសម្រាប់វិនិយោគក្រៅប្រទេស ហើយទុនបម្រុងនេះអាចបានមកពីប្រភពរូបិយបណ្ណបរទេសផ្សេងៗដែលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាមាន
- ប្រាក់បញ្ញើដែលមិនតម្រូវដោយបទប្បញ្ញត្តិធនាគារជាតិនៃកម្ពុជារួមមាន ប្រាក់ជារូបិយប័ណ្ណបរទេសក្នុងគណនីចរន្ត គណនីទូទាត់ ជាដើម។

ទុនបម្រុងសុទ្ធ = ទុនបម្រុងដុល-បំណុលបរទេស(Net Foreign Reserve = Gross Foreign Reserves -Foreign Liabilities)

- បំណុលបរទេសជាបំណុលដែលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាខ្ចីពីក្រៅប្រទេស កន្លងមកមានតែកម្ចីពីមូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិប៉ុណ្ណោះ។

****

អត្រាប្តូរប្រាក់ប្រចាំខែ

ចុងខែ	អត្រាទីផ្សារ					អត្រាផ្លូវការ			គម្លាតអត្រាមធ្យម	
	អត្រា ទិញ	អត្រា លក់	មធ្យម	ប្រែប្រួលប្រចាំខែ		មធ្យម	ប្រែប្រួលប្រចាំខែ		អត្រាផ្លូវការ-ទីផ្សារ	
				+/-	%		+/-	%	+/-	%
២០១៤										
ឧសភា	៤.០៤៣	៤.០៥៣	៤.០៤៨	៣១	0,៧៧	៤.០៣២	១៧	0,៤២	-១៦	-0,៤0
មិថុនា	៤.០៤៧	៤.០៥៣	៤.០៥០	៤	0,១0	៤.០៤០	៨	0,២0	-១0	-0,២៥
កក្កដា	៤.០៥៤	៤.០៦៣	៤.០៥៩	៧	0,១៧	៤.០៥០	១០	0,២៥	-៩	-0,២១
សីហា	៤.០៧៤	៤.០៨៣	៤.០៧៩	២០	0,៤៩	៤.០៦៥	១៥	0,៣៧	-១៤	-0,៣៣
កញ្ញា	៤.០៨៧	៤.០៩៦	៤.០៩២	១៣	0,៣២	៤.០៨៥	២០	0,៤៩	-៧	-0,១៦
តុលា	៤.០៧៤	៤.០៨០	៤.០៧៧	-១៣	-0,៣២	៤.០៧៦	-៩	-0,២២	-១	-0,0២
វិច្ឆិកា	៤.០៥៥	៤.០៦២	៤.០៥៩	-១៩	-0,៤៧	៤.០៦៣	-១៣	-0,៣២	៥	0,១១
ធ្នូ	៤.០៦៤	៤.០៧៣	៤.០៦៩	៩	0,២២	៤.០៧៥	១២	0,៣0	៧	0,១៦
២០១៥										
មករា	៤.០៥៩	៤.០៦៧	៤.០៦៣	-៥	-0,១២	៤.០៥០	-២៥	-0,៦១	-១៣	-0,៣២
កុម្ភៈ	៤.០៣២	៤.០៤០	៤.០៣៦	-២៧	-0,៦៧	៤.០២៧	-២៣	-0,៥៧	-៩	-0,២២
មីនា	៤.០១០	៤.០១៨	៤.០១៤	-២២	-0,៥៥	៤.០១០	-១៧	-0,៤២	-៤	-0,១0
មេសា	៤.០៦៦	៤.០៧៦	៤.០៧១	៥៦	១,៤0	៤.០៥០	៤0	១,00	-២១	-0,៥២
ឧសភា	៤.០៨៦	៤.០៩៦	៤.០៩១	២០	0,៤៩	៤.០៦៨	១៨	0,៤៤	-២៣	-0,៥៦
មិថុនា	៤.០៩៤	៤.១០១	៤.០៩៨	៨	0,២0	៤.០៩៨	៣០	0,៧៤	១	0,0១
កក្កដា	៤.១១៣	៤.១២១	៤.១១៧	១៩	0,៤៦	៤.១១៣	១៥	0,៣៧	-៤	-0,១0
សីហា	៤.០៩៨	៤.១០៥	៤.១០២	-១៥	-0,៣៦	៤.០៨១	-៣២	-0,៧៨	-២១	-0,៥0
កញ្ញា	៤.០៧៤	៤.០៨៧	៤.០៨១	-២៤	-0,៥៩	0.0៧៦	-៥	-0,១២	-៥	-0,១១
តុលា	0.0៤៩	៤.០៦០	៤.០៥៥	-២៥	-0,៦១	៤.០៦១	-១៥	-0.៣៧	៧	0,១៦
វិច្ឆិកា	៤.០៤៤	៤.០៥៦	៤.០៥០	-៥	-0,១២	៤.០៤៤	-១៧	-0,៤២	-៦	-0,១៥
ធ្នូ	៤.០៤៨	៤.០៥៥	៤.០៥២	៤	0,១0	៤.០៥០	៦	0,១៥	-២	-0,0៤
២០១៦										
មករា	៤.០៣៧	៤.០៤៥	៤.០៤១	-១១	-0,២៧	៤.០៣៧	-១៣	-0,៣២	-៤	-0,១0
កុម្ភៈ	៤.០១០	៤.០១៦	៤.០១៣	-២៧	-0,៦៧	៤.០០៨	-២៩	-0,៧២	-៥	-0,១២
មីនា	៤.០១០	៤.០១៨	៤.០១៤	0	0,00	៤.០០៦	-២	-0,0៥	-៨	-0,២0
មេសា	៤.០៦១	៤.០៧៣	៤.០៦៧	៥១	១,២៧	៤.០៦០	៥៤	១,៣៥	-៧	-0,១៧
ឧសភា	៤.០៨២	៤.០៩១	៤.០៨៧	២១	0,៥២	៤.០៨៥	២៥	0,៦២	-២	-0,0៤
មិថុនា	៤.០៨១	៤.០៩១	៤.០៨៦	-១	-0,0២	៤.០៨៤	-១	-0,0២	-២	-0,0៥
កក្កដា	៤.០៩៤	៤.១០៣	៤.០៩៩	១៣	0,៣២	៤.០៩៧	១៣	0,៣២	-២	-0,0៤
សីហា	៤.០៩៦	៤.១០៦	៤.១០១	២	0,0៥	៤.០៩៦	-១	-0,0២	-៥	-0,១២
កញ្ញា	៤.០៨៦	៤.០៩៧	៤.០៩២	-១១	-0,២៧	៤.០៨០	-១៦	-0,៣៩	-១២	-0,២៩
តុលា	៤.០៥៣	៤.០៦១	៤.០៥៧	-៣៣	-0,៨១	៤.០៥០	-៣0	-0,៧៣	-៧	0,១៧
វិច្ឆិកា	៤.០៣២	៤.០៤១	៤.០៣៧	-២១	-0,៥២	៤.០៣០	-២0	-0,៥0	-៧	-0,១៧
ធ្នូ	៤.០៣៩	៤.០៥០	៤.០៤៥	៧	0,១៧	៤.០៣៧	៧	0,១៧	-២	-0,0៥
២០១៧										
មករា	៤.០៣៩	៤.០៥២	៤.០៤៦	00	0,00	៤.០៣៥	-២	-0,0៥	-៤	-0,១0
កុម្ភៈ	៤.០០២	៤.០១១	៤.០០៧	-៣៧	-0,៩២	៤.០០៤	-៣១	-0,៧៧	២	0,0៥
មីនា	៤.០០៤	៤.០១៣	៤.០០៩	២	0,0៥	៤.០០៥	១	0,0២	១	-0,0២
មេសា	៤.០៣៩	៤.០៤៦	៤.០៤៣	៣៥	0,៨៧	៤.០៣៤	២៩	0,៧២	-៩	-0,២២
ឧសភា	៤.០៦៩	៤.០៧៨	៤.០៧៤	៣០	0,៧៤	៤.០៦៩	៣៥	0,៨៦	-5	-0,១២
មិថុនា	៤.០៨៤	៤.០៩២	៤.០៨៨	១៥	0,៣៦	៤.០៨៦	១៧	0,៤១	-២	-0,0៤
កក្កដា	៤.០៩៤	៤.១០២	៤.០៩៨	១០	0,២៤	៤.០៩៨	១២	0,២៩	0	0,00

MONTHLY EXCHANGE RATE

End month	Parallel Market Rate					Official Exchannge Rate			Spread	
	Purchase	Sale	Midpoint	Monthly Change		Midpoint	Monthly Change		Official-Market	
				+/-	%		+/-	%	+/-	%
2014										
May	4,043	4,053	4,048	31	0.77	4,032	17	0.42	-16	-0.40
June	4,047	4,053	4,050	4	0.10	4,040	8	0.20	-10	-0.25
July	4,054	4,063	4,059	7	0.17	4,050	10	0.25	-9	-0.21
August	4,074	4,083	4,079	20	0.49	4,065	15	0.37	-14	-0.33
September	4,087	4,096	4,092	13	0.32	4,085	20	0.49	-7	-0.16
October	4,074	4,080	4,077	-13	-0.32	4,076	-9	-0.22	-1	-0.02
November	4,055	4,062	4,059	-19	-0.47	4,063	-13	-0.32	5	0.11
December	4,064	4,073	4,069	9	0.22	4,075	12	0.30	7	0.16
2015										
January	4,059	4,067	4,063	-5	-0.12	4,050	-25	-0.61	-13	-0.32
February	4,032	4,040	4,036	-27	-0.67	4,027	-23	-0.57	-9	-0.22
March	4,010	4,018	4,014	-22	-0.55	4,010	-17	-0.42	-4	-0.10
April	4,066	4,076	4,071	56	1.40	4,050	40	1.00	-21	-0.52
May	4,086	4,096	4,091	20	0.49	4,068	18	0.44	-23	-0.56
June	4,094	4,101	4,098	8	0.20	4,098	30	0.74	1	0.01
July	4,113	4,121	4,117	19	0.46	4,113	15	0.37	-4	-0.10
August	4,098	4,105	4,102	-15	-0.36	4,081	-32	-0.78	-21	-0.50
September	4,074	4,087	4,081	-24	-0.59	4,076	-5	-0.12	-5	-0.11
October	4,049	4,060	4,055	-25	-0.61	4,061	-15	-0.37	7	0.16
November	4,044	4,056	4,050	-5	-0.12	4,044	-17	-0.42	-6	-0.15
December	4,048	4,055	4,052	4	0.10	4,050	6	0.15	-2	-0.04
2016										
January	4,037	4,045	4,041	-11	-0.27	4,037	-13	-0.32	-4	-0.10
February	4,010	4,016	4,013	-27	-0.67	4,008	-29	-0.72	-5	-0.12
March	4,010	4,018	4,014	0	0.00	4,006	-2	-0.05	-8	-0.20
April	4,061	4,073	4,067	51	1.27	4,060	54	1.35	-7	-0.17
May	4,082	4,091	4,087	21	0.52	4,085	25	0.62	-2	-0.04
June	4,081	4,091	4,086	-1	-0.02	4,084	-1	-0.02	-2	-0.05
July	4,094	4,103	4,099	13	0.32	4,097	13	0.32	-2	-0.04
August	4,096	4,106	4,101	2	0.05	4,096	-1	-0.02	-5	-0.12
September	4,086	4,097	4,092	-11	-0.27	4,080	-16	-0.39	-12	-0.29
October	4,053	4,061	4,057	-33	-0.81	4,050	-30	-0.73	-7	0.17
November	4,032	4,041	4,037	-21	-0.52	4,030	-20	-0.50	-7	-0.17
December	4,039	4,050	4,045	7	0.17	4,037	7	0.17	-2	-0.05
2017										
January	4,039	4,052	4,046	00	0.00	4,035	-2	-0.05	-4	-0.10
February	4,002	4,011	4,007	-37	-0.92	4,004	-31	-0.77	2	0.05
March	4,004	4,013	4,009	2	0.05	4,005	1	0.02	1	-0.02
April	4,039	4,046	4,043	35	0.87	4,034	29	0.72	-9	-0.22
May	4,069	4,078	4,074	30	0.74	4,069	35	0.86	-5	-0.12
June	4,084	4,092	4,088	15	-0.36	4,086	17	0.41	-2	-0.04
July	4,094	4,102	4,098	10	0.24	4,098	12	0.29	0	0.00

តារាង: **អត្រាការប្រាក់លើប្រាក់បញ្ញើ** (ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧)

ល.រ	ឈ្មោះធនាគារ	ប្រាក់បញ្ញើជារៀល (%)					ប្រាក់បញ្ញើជាដុល្លារអាមេរិក (%)					ប្រាក់បញ្ញើជារូបិយប័ណ្ណផ្សេងៗ (%)				
		សំចៃ	មានកាលកំណត់				សំចៃ	មានកាលកំណត់				សំចៃ	មានកាលកំណត់			
			១ខែ	៣ខែ	៦ខែ	១២ខែ		១ខែ	៣ ខែ	៦ ខែ	១២ខែ		១ខែ	៣ខែ	៦ខែ	១២ខែ
1	អេស៊ីលីដា	១,២៥	២,០០	៣,៥០	៤,២៥	៥,៧៥	០,៥០	០,៧៥	២,០០	៣,០០	៤,៧៥	០,០៥	០,០៥	១,០០	១,៥០	២,៥០
2	កម្ពុជាសាធារណៈ	០,៣៥	១,៥០	៣,០០	៣,៧៥	៤,៥០	០,៣៥	១,២៥	២,០០	៣,០០	៣,៧៥	០,៣៥				
3	កាណាឌីយ៉ា	២,០០		៥,០០	៦,០០	៧,០០	០,៧៥	២,០០	២,៥០	៣,៥០	៤,៧៥	០,២៥	១,០០	១,៥០	២,០០	២,៥០
4	អេអិនហ្សេតរូយ៉ាល់		៣,២៥	៣,៥០	៤,០០	៥,៥០	០,៥០	០,៣០	០,៥០	១,៥០	២,០០					
5	ពាណិជ្ជកម្មក្រៅប្រទេស	១,៥០	៣,០០	៥,០០	៦,០០	៧,០០	០,៧៥	១,៥០	២,៥០	៣,៧៥	៥,០០					
6	អភិវឌ្ឍន៍និងវិនិ.		៣,៥០	៤,៦០	៥,៥៥	៦,៥០	០,៥០	២,០០	៣,០០	៤,០០	៥,២៥					
7	មេយប៊ែង						១,៥០	២,៥០	៣,០០	៤,០០	៥,០០					
8	ធនាគារវឌ្ឍនៈ	០,៥០	១,៥០	២,០០	៣,០០	៣,៥០	០,៥០	១,៥០	២,០០	៣,០០	៣,៥០					
9	សហពាណិជ្ជ						១,០០		១,៥០	២,០០	២,៧៥					
10	វឌ្ឍនៈអាស៊ី	០,៧៥	៣,០០	៥,០០	៦,០០	៧.០០	០,៧៥	២,២៥	៣,២៥	៤,២៥	៥,២៥					
11	កម្ពុជាពាណិជ្ជ	០,៣៥		១,៥០	១,៥០	១,៥០	១,០០	១,៥០	២,០០	២,២៥	២,៥០	០,៣៥		១,៥០	១,៥០	១,៥០
12	ពាណិជ្ជកម្មទី១						០,៤០	១,២៥	១,៥០	២,០០	៣,០០					
13	ក្រុងថៃមហាជន						០,១០		០,៥០	០,៧៥	១,០០					
14	កម្ពុជាអាស៊ី						២,០០	២,៥០	៣,៨០	៤,៨០	៥,៨០					
15	មេគង្គកម្ពុជា	៣,៧៥					២,០០		២,៧៥	៣,៥០	៤,០០					
16	ធនាគារកាថេ						០,៥០		២,០០	២,៥០	៤,០០					
17	ឥណ្ឌា						០,៧៥	១,០០	២,២៥	៣,០០	៤,០០					
18	ស្ថាបនា	២,០០	៤,០០	៥,០០	៥,៥០	៧,៥០	១,៥០	៣,៥០	៤,០០	៤,៥០	៦,៥០	១,៥០	៣,៥០	៤,០០	៤,៥០	៦,៥០
19	ប៊ូយ៉ុងខ្មែរ	១,០០	៣,០០	៤,០០	៥,០០	៦,០០	០,៥០	១,៥០	២,៥០	៣,០០	៣,៥០					
20	ស៊ីនហានខ្មែរ						០,១០	១,២៥	២,២៥	៣,៥០	៤,១៥					
21	គូកមិនកម្ពុជា	០,៧០	១,៧០	២,៥០	៣,២០	៣,៦០	០,៥០	១,២០	២,០០	២,៧០	៣,១០					
22	អ អេជ ប៊ី	១,០០	៣,៥០	៤,០០	៥,០០	៦,០០	១,០០	២,០០	២,៥០	៣,៥០	៤,៧៥					
23	ហ្វីលិប						១,០០	២,២៥	២,៧៥	៣,៥០	៥,០០					
24	ភ្នំពេញ ពាណិជ្ជ	១,២៥					២,០០	១,០០	៣,២៥	៤,២៥	៥,៥០					
25	សាខម	០,៥០	៣,០០	៤,៥០	៥,០០	៦,២៥	០,៥០	២,៥០	៣,៥០	៤,០០	៥,២៥					
26	ស៊ីអាយអិមប៊ី						១,៥០	១,៥០	២,២៥	៣,២៥	៤,០០		២,៥០	៣,៥០	៤,២៥	៥,០០
27	អាហ្គ្រី	០,៥០	២,០០	៣,០០	៣,៧៥	៤,៥០	០,៥០	១,៥០	២,៥០	៣,២៥	៣,៧៥					
28	ធនាគារ ចិន	០,១៣	០,១៣	០,១៣	០,១៣	០,១៣	០,៥០	១,៥០	១,៧៥	៣,០០	៣,៥០	០,៣៥	១,៥០	១,៧៥	៣,០០	៣,៥០
29	មេហ្គា						០,០២	០,៤០	០,៦០	០,៨០	១,១០					
30	អាយស៊ីប៊ីស៊ី						០,៥០	១,៥០	២,២៥	៣,០០	៣,៥០			២,៩០	៣,០០	៣,១០
31	អ៊ឹមប៊ី ភីអិលស៊ី	០,៧៥	៣,៥០	៤,៥០	៥,០០	៦០០	០,៥០	២,៧៥	៣,២០	៤,២០	៥,០០					
32	អេសហេជប៊ី		២,៨៥	៣,៧៥	៥,៤៥	៥,៥០		៣,៧៥	៤,៧៥	៤,៨៥	៥,៧៥					
33	តៃវ៉ាន់ខូអបរេធីវ						០,២៣	០,៦៥	០,៨០	១,០៥	១,៤០					
34	ហុងលីអ៊ុង	០,៧៥					០,៥០	១,៧៥	២,៥០	៣,៧៥	៤,៧៥					
35	ប្រៃសណីយ៍	២,០០	៣០០	៤,០០	៥,០០	៧,០០	១,២៥	២,០០	៣,០០	៤,០០	៦,០០	២,០០	៣,០០	៤,០០	៥,០០	៧,០០
36	ធនាគារបាងកក	០,២៥	០,៧៥	១,០០	១,៥០	២,០០	០,៥០	១,០០	១,៥០	២,៥០	៣,៥០	០,១៣		០,២៥		០,៧៥
37	ធនាគារកសិកន						០,១០		១,០០							
38	ប៊ីអរអ៊ីឌី	២,០០		៤,០០	៥,០០	៦,០០	១,០០		២,២៥	៣,០០	៤,០០	១,០០		២,២៥	៣,០០	៤,០០
39	មីស៊ូហូ															
40	អភិវឌ្ឍន៍ជនបទ	១,៥០	៣,៥០	៤,០០	៥,០០	៦,០០	១,០០	៣,០០	៣,៥០	៤,០០	៥,០០					
41	ខេមខូ លីមីតធីត															
42	ភីអេចអេសអឹមអុី															
43	វិនិយោគទីមួយ															
44	អានកូ															
45	តូម៉ាតូ															
46	អង្គរ កាពីតាល															
47	ខេមកាប់ភីថល															
48	នីហ្វូ															
49	អកស៍ឡី															
50	ធនាគារឯកទេសរីង															
51	ធនាគារឯកទេសអ៊ីអន															
52	ធនាគារឯកទេសខ្មែរ						០,៧៥									
53	អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិក															
54	សាវធើន															
	មធ្យមភាគ	១,១៣	២,៥៦	៣,៥២	៤,៣០	៥,២១	០,៧៦	១,៧២	២,៣៥	៣,១៧	៤,០៩	០,៦៦	១,៩៣	២,២៧	៣,០៨	៣,៦៤

Table: INTEREST RATE ON DEPOSITS (in June 2017)

No.	NAME OF BANKS	Deposit in Riel (%)					Deposit in USD (%)					Deposit in Other Foreign Currency (%)				
		Saving	Fixed				Saving	Fixed				Saving	Fixed			
			1M.	3M.	6M.	12M.		1M.	3M.	6M.	12M.		1M.	3M.	6M.	12M.
1	ACLEDA	1.25	2.00	3.50	4.25	5.75	0.50	0.75	2.00	3.00	4.75	0.05	0.05	1.00	1.50	2.50
2	Cambodian Public	0.35	1.50	3.00	3.75	4.50	0.35	1.25	2.00	3.00	3.75	0.35				
3	Canadia Bank Ltd.	2.00		5.00	6.00	7.00	0.75	2.00	2.50	3.50	4.75	0.25	1.00	1.50	2.00	2.50
4	ANZ Royal		3.25	3.50	4.00	5.50	0.50	0.30	0.50	1.50	2.00					
5	Foreign Trade	1.50	3.00	5.00	6.00	7.00	0.75	1.50	2.50	3.75	5.00					
6	Investment & Develop		3.50	4.60	5.55	6.50	០.50	2.00	3.00	4.00	5.25					
7	May Bank						0.50	2.50	3.00	4.00	5.00					
8	Vattanac Bank	0.50	1.50	2.00	3.00	3.50	0.50	1.50	2.00	3.00	3.50					
9	Union Commercial						1.00		1.50	2.00	2.75					
10	Advanced Bank of Asia	0.75	3.00	5.00	6.00	7.00	0.75	2.25	3.25	4.25	5.25					
11	CambodianCommercial	0.35		1.50	1.50	1.50	1.00	1.50	2.00	2.25	2.50	0.35		1.50	1.50	1.50
12	First Commercial						0.40	1.25	1.50	2.00	3.00					
13	Krung Thai						0.10		0.50	0.75	1.00					
14	Cambodia Asia Bank						2.00	2.50	3.80	4.80	5.80					
15	Cambodia Mekong	3.75					2.00		2.75	3.50	4.00					
16	Cathay United						0.50		2.00	2.50	4.00					
17	Bank of India						0.75	1.00	2.25	3.00	4.00					
18	Sathapana	2.00	4.00	5.00	5.50	7.50	1.50	3.50	4.00	4.50	6.50	1.50	3.50	4.00	4.50	6.50
19	Booyoung Khmer	1.00	3.00	4.00	5.00	6.00	0.50	1.50	2.50	3.00	3.50					
20	Shinhan Khmer						0.10	1.25	2.25	3.50	4.15					
21	KOOKMIN	0.70	1.70	2.50	3.20	3.60	0.50	1.20	2.00	2.70	3.10					
22	RHB Indochina	1.00	3.50	4.00	5.00	6.00	1.00	2.00	2.50	3.50	4.75					
23	Phillip						1.00	2.25	2.75	3.50	5.00					
24	P.P. Commercial Bank	1.25					2.00	1.00	3.25	4.25	5.50					
25	Saigon Thuong Tin	0.50	3.00	4.50	5.00	6.25	0.50	2.50	3.50	4.00	5.25					
26	CIMB Bank Plc						1.50	1.50	2.25	3.25	4.00		2.50	3.50	4.25	5.00
27	AGRI Bank	0.50	2.00	3.00	3.75	4.50	0.50	1.50	2.50	3.25	3.75					
28	Bank of China	0.13	0.13	0.13	0.13	0.13	0.50	1.50	1.75	3.00	3.50	0.35	1.50	1.75	3.00	3.50
29	MEGA International						0.02	0.40	0.60	0.80	1.10					
30	ICBC Limited						0.50	1.50	2.25	3.00	3.50			2.90	3.00	3.10
31	MB Bank Plc.	0.75	3.50	4.50	5.00	6.00	0.50	2.75	3.20	4.20	5.00					
32	SHB Plc.		2.85	3.75	5.45	5.50		3.75	4.75	4.85	5.75					
33	Taiwan Cooperative						0.23	0.65	0.80	1.05	1.40					
34	Hong Leong	0.75					0.50	1.75	2.50	3.75	4.75					
35	Cambodian Post	2.00	3.00	4.00	5.00	7.00	1.25	2.00	3.00	4.00	6.00	2.00	3.00	4.00	5.00	7.00
36	Bangkok Bank	0.25	0.75	1.00	1.50	2.00	0.50	1.00	1.50	2.50	3.50	0.13		0.25		0.75
37	Kasikorn Bank						0.10		1.00							
38	BRED Bank	2.00		4.00	5.00	6.00	1.00		2.25	3.00	4.00	1.00		2.25	3.00	4.00
39	Mizuho															
40	Rural Development	1.50	3.50	4.00	5.00	6.00	1.00	3.00	3.50	4.00	5.00					
41	Camko Bank Limited.															
42	PHSME Specialized															
43	First Investment															
44	ANCO Specialized															
45	Tomato Specialized															
46	Angkor Capital															
47	CAM Capital															
48	Chief Specialized															
49	Oxley Worldbridge															
50	Wing Specialize Bank															
51	AEON Specialized Bank															
52	Khmer						0.75									
53	Asia-Pasific															
54	Southern Capital															
Average		1.13	2.56	3.52	4.30	5.21	0.76	1.72	2.35	3.17	4.09	0.66	1.93	2.27	3.08	3.64

អត្រាការប្រាក់លើប្រាក់កម្ចី (ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧)

ល.រ	ឈ្មោះធនាគារ	ខ្ចីជារៀល (%)				ខ្ចីជាដុល្លារអាមេរិក (%)				ខ្ចីជារូបិយប័ណ្ណផ្សេងៗ (%)			
		១ ខែ	៣ ខែ	៦ ខែ	១២ខែ	១ ខែ	៣ ខែ	៦ ខែ	១២ខែ	១ខែ	៣ខែ	៦ ខែ	១២ខែ
១	អេស៊ីលីដា				១៣,៨០				១០,០០				១៤,៤០
២	កម្ពុជាសាធារណៈ					៩,២៥	៩,២៥	៩,២៥	៩,២៥				
៣	កាណាឌីយ៉ាចំកាត់				១១,០០				១១,៥០				១២,៨០
៤	អេអ៊ិនហ្សេតរូយ៉ាល់								៥,៩៤				
៥	ពាណិជ្ជកម្មក្រៅប្រទេស	១៨,០០	១៨,០០	១៨,០០	១៨,០០	១៨,០០	១៨,០០	១៨,០០	១៨,០០				
៦	អភិវឌ្ឍន៍ និងវិនិយោគ					១០,០០	១០,០០	១០,០០	១០,០០				
៧	មេយប៊ែង								១២,២៥				
៨	ធនាគារវឌ្ឍនៈ					១៣,២០	១៣,២០	១៣,២០	១៣,២០				
៩	សហពាណិជ្ជ ក.អ					៧,៥០	១២,០០	១០,០០	១៤,៤០				
១០	វឌ្ឍនៈអាស៊ី ចំកាត់				១៥,៤១	៦,៧៥	៨,៩៨	៩,៩៣	៩,៩៥				
១១	កម្ពុជាពាណិជ្ជ ចំកាត់					១០,៥០	១០,៥០	១០,៥០	១០,៥០	១០,៥០	១០,៥០	១០,៥០	១០,៥០
១២	ពាណិជ្ជកម្មទី១					១១,០០	១១,០០	១១,០០	១១,០០				
១៣	ក្រុងថៃមហាជន								៦,០០				
១៤	កម្ពុជាអាស៊ី ចំកាត់								១២,០០				
១៥	មេគង្គកម្ពុជា								១២,០០				
១៦	ធនាគារកាថេ					៨,០០			១០,០០				
១៧	ឥណ្ឌា សាខាភ្នំពេញ								១២,០០				
១៨	ស្ថាបនា	១៨,០០	១៨,០០	១៨,០០	១៨,០	១៨,០០	១៨,០០	១៨,០០	១៨,០	១៨,០០	១៨,០០	១៨,០០	១៨,០
១៩	ប៊ូយ៉ុងខ្មែរ								៩,០០				
២០	ស៊ីនហានខ្មែរ					១៥,០០	១៥,០០	១៥,០០	១៥,០០				
២១	គូកមិនកម្ពុជា ភីអិលស៊ី					១៥,០០	១៥,០០	១៥,០០	១៥,០០				
២២	អ អេជ ប៊ី ឥណ្ឌូឆៃណា								១៤,០០				
២៣	ហ្វីលលីព								១២,០០				
២៤	ភ្នំពេញ ពាណិជ្ជ								១៥,០០				
២៥	សាខម	៩,៥០	៩,៥០	៩,៥០	៩,៥០	១៤,៤០	១៤,៤០	១៤,៤០	១៤,៤០				
២៦	ស៊ីអាយអិមប៊ី ភីអិលស៊ី					១២,០០	១២,០០	១២,០០	១២,០០				
២៧	អាហ្រ្គី សាខាកម្ពុជា	១៦,៨០	១៦,៨០	១៦,៨០	១៦,៨០	១០,០០	១០,០០	១០,០០	១០,០០				
២៨	ចិន សាខាភ្នំពេញ								១១,០០				
២៩	មេហ្គាអ៊ិនធីណេសិនណល								៨,០០				
៣០	អាយស៊ីប៊ីស៊ី ចំកាត់								៨,១៥				០,៦០
៣១	អ៊ឹមប៊ី ភីអិលស៊ី					១០,២៥	១០,២៥	១០,២៥	១០,២៥				
៣២	អេសហេជប៊ី ភីអិលស៊ី								៨,០៣				
៣៣	តៃវ៉ាន់ខូអបរេធីវ								១១,០៤				
៣៤	ហុងលីអ៊ុង ភីអិលស៊ី								៨,៣០				
៣៥	ប្រៃសណីយ៍ ភីអិលស៊ី			២៦,៤០	៣១,២០			៣០,០០	៣០,០០				៣០,០០
៣៦	ធនាគារបាងកក					៩,០០	៩,០០	៩,០០	៩,០០				
៣៧	ធនាគារកសិកន						៣,៩២	៦,០០					
៣៨	ប៊ីអរអ៊ីឌី	១០,៥០	១០,៥០	១១,០០	១៧,០០	៨,៥០	៨,៥០	១៥,០០	១៥,០០				
៣៩	មីស៊ូហ៊ូ												
៤០	អភិវឌ្ឍន៍ជនបទ				១៤,០០				៩,០០				
៤១	ខេមខូ លីមីតធីត								២០,០០				
៤២	ភីអេចអេសអឹមអ៊ី								១៨,០០				
៤៣	វិនិយោគទីមួយ								២០,៤០				
៤៤	អានកូ								២១,១៦				
៤៥	តូម៉ាតូ								១២,០០				
៤៦	អង្គរ កាពីតាល								១៦,០០				
៤៧	ខេមកាប់ភីថល								២៤,០០				
៤៨	ឆីហ្វ		១៨,០០	១៨,០០	១៨,០០		១៨,០០	១៨,០០	១៨,០០				
៤៩	អកស៍ឡី								៨,៦៧				
៥០	ធនាគារឯកទេសវីង												
៥១	ធនាគារឯកទេសអ៊ីអន							៤០,៩២	៤២,៨៤				
៥២	ធនាគារឯកទេសខ្មែរ								១១,០០				
៥៣	អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិក								៨,៦៨				
៥៤	សាវធើន						១០,០០		១១,០០				
	មធ្យមភាគ	១៤,៥៦	១៥,១៣	១៦,៨១	១៦,៦១	១១,៤៦	១១,៩៥	១៤,៥៥	១៣,៥១	១៤,២៥	១៤,២៥	១៤,២៥	១៤,៣៨

INTEREST RATE ON LOAN (in June 2017)

No.	NAME OF BANKS	Loan in Riel (%)				Loan in USD (%)				Loan in Other Foreign Currency (%)			
		1 M.	3 M.	6 M.	12 M.	1 M.	3 M.	6 M.	12 M.	1 M.	3 M.	6 M.	12 M.
1	ACLEDA Bank				13.80				10.00				14.40
2	Cambodian Public					9.25	9.25	9.25	9.25				
3	Canadia Bank Ltd.				11.00				11.50				12.80
4	ANZ Royal Cambodia								5.94				
5	Foreign Trade Bank	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00				
6	Investment & Development					10.00	10.00	10.00	10.00				
7	May Bank								12.25				
8	Vattanac Bank					13.20	13.20	13.20	13.20				
9	Union Commercial Bank Plc.					7.50	12.00	10.00	14.40				
10	Advanced Bank of Asia Ltd.					6.75	8.98	9.93	9.95				
11	Cambodian Commercial				15.41	10.50	10.50	10.50	10.50	10.50	10.50	10.50	10.50
12	First Commercial Bank					11.00	11.00	11.00	11.00				
13	Krung Thai Bank Public								6.00				10.00
14	Cambodia Asia Bank Ltd.								12.00				
15	Cambodia Mekong Bank Ltd								12.00				
16	Cathay United Bank					8.00			10.00				
17	Bank of India								12.00				
18	Sathapana	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00
19	Booyoung Khmer Bank								9.00				
20	Shinhan Khmer Bank					15.00	15.00	15.00	15.00				
21	KOOKMIN					15.00	15.00	15.00	15.00				
22	RHB Indochina Bank								14.00				
23	Phillip								12.00				
24	Commercial Bank	9.50	9.50	9.50	9.50				15.00				
25	Saigon Thuong Tin					14.40	14.40	14.40	14.40				
26	CIMB Bank Plc					12.00	12.00	12.00	12.00				
27	AGRI Bank	16.80	16.80	16.80	16.80	10.00	10.00	10.00	10.00				
28	Bank of China								11.00				
29	MEGA								8.00				
30	ICBC Limited								8.15				0.60
31	MB Bank Plc.					10.25	10.25	10.25	10.25				
32	SHB Plc.								8.03				
33	Taiwan Cooperative								11.04				
34	Hong Leong Bank								8.30				
35	Cambodia Post Bank Plc.			26.40	31.20			30.00	30.00				30.00
36	Bangkok Bank Plc.					9.00	9.00	9.00	9.00				
37	Kasikorn Bank						3.92	6.00					
38	BRED Bank	10.50	10.50	11.00	17.00	8.50	8.50	15.00	15.00				
39	Mizuho Bank												
40	Rural Development Bank				14.00				9.00				
41	Camko Bank Limited.								20.00				
42	PHSME Specialized Bank								18.00				
43	First Investment Specialized								20.40				
44	ANCO Specialized Bank								21.16				
45	Tomato Specialized Bank								12.00				
46	Angkor Capital Specialized								16.00				
47	CAM Capital Specialized								24.00				
48	Chief Specialized Bank		18.00	18.00	18.00		18.00	18.00	18.00				
49	Oxley Worldbridge Bank								8.67				
50	Wing Specialize Bank												
51	AEON Specialized Bank							40.92	42.84				
52	Khmer Specialized Bank								11.00				
53	Asia-Pasific								8.68				
54	Southern Capital						10.00		11.00				
	Average	14.56	15.13	16.81	16.61	11.46	11.95	14.55	13.51	14.25	14.25	14.25	14.38

ចំនួនការិយាល័យនៃធនាគារកម្ពុជា (ឆ្នាំ២០១៦)

ល.រ		ឈ្មោះធនាគារ	ភ្នំពេញ	ខេត្ត-ក្រុង	សរុប
		ធនាគារពាណិជ្ជ			
១	១	អេស៊ីលីដា	១៩	២៤០	២៥៩
២	២	វឌ្ឍនៈអាស៊ី ចំកាត់	១៥	២៨	៤៣
៣	៣	អាហ្វ្រិ សាខាកម្ពុជា	១	-	១
៤	៤	អេអ៊ិនហ្សេតរូយ៉ាល់	១០	៥	១៥
៥	៥	ធនាគារ បាងកក	១	-	១
៦	៦	ធនាគារ អភិវឌ្ឍន៍ និងវិនិយោគ	៦	២	៨
៧	៧	ធនាគារ ចិន សាខាភ្នំពេញ	៣	-	៣
៨	៨	ធនាគារ ឥណ្ឌា សាខាភ្នំពេញ	១	-	១
៩	៩	ប៊ូយ៉ុងខ្មែរ	១	-	១
១០	១០	កម្ពុជាអាស៊ី ចំកាត់	២	៤	៦
១១	១១	មេគង្គកម្ពុជា	៤	២	៦
១២	១២	ប្រៃសណីយ៍ ភីអិលស៊ី	៨	២៩	៣៧
១៣	១៣	កម្ពុជាពាណិជ្ជ ចំកាត់	១	៣	៤
១៤	១៤	កម្ពុជាសាធារណៈ	១៨	១២	៣០
១៥	១៥	កាណាឌីយ៉ាចំកាត់	២២	៣៤	៥៦
១៦	១៦	ធនាគារកាថេ	៧	៥	១២
១៧	១៧	ស៊ីអាយអិមប៊ី ភីអិលស៊ី	៧	៥	១២
១៨	១៨	ពាណិជ្ជកម្មទី១	៧	-	៧
១៩	១៩	ពាណិជ្ជកម្មក្រៅប្រទេស	៦	៤	១០
២០	២០	ហុងលីអ៊ុង ភីអិលស៊ី	៥	-	៥
២១	២១	អាយស៊ីប៊ីស៊ី ចំកាត់	១	-	១
២២	២២	គូកមិនកម្ពុជា ភីអិលស៊ី	២	-	២
២៣	២៣	ក្រុងថៃមហាជន	១	១	២
២៤	២៤	ស្ថាបនាប៊ែង	១៣	១៤៨	១៦១
២៥	២៥	មេយប៊ែង	១៣	៨	២១
២៦	២៦	អ៊ឹមប៊ី ភីអិលស៊ី	១	-	១
២៧	២៧	មេហ្គាអ៊ិនធើណេសិនណល	៤	-	៤
២៨	២៨	ហ្វីលីប	៦	-	៦
២៩	២៩	ភ្នំពេញ ពាណិជ្ជ	១០	៤	១៤
៣០	៣០	អ អេជ ប៊ី ឥណ្ឌូឆៃណា	៨	៤	១២
៣១	៣១	សាខម	៦	២	៨
៣២	៣២	អេសហេជប៊ី ភីអិលស៊ី	៤	១	៥
៣៣	៣៣	ស៊ីនហានខ្មែរ	៥	-	៥
៣៤	៣៤	តៃវ៉ាន់ខូអបរេធីវ	៣	១	៤

៣៥	៣៥	សហពាណិជ្ជ ក.អ	៩	៤	១៣
៣៦	៣៦	ធនាគារវឌ្ឍនៈ	៦	១	៧
		ធនាគារឯកទេស			
៣៧	១	ធនាគារឯកទេស អ៊ីអន	២	៣	៥
៣៨	២	ធនាគារឯកទេស អានកូ	២	៣	៥
៣៩	៣	ធនាគារឯកទេស អង្គរ កាពីតាល	១	-	១
៤០	៤	ធនាគារឯកទេស អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិក	១	-	១
៤១	៥	ធនាគារឯកទេស ខេមកាប់ភីថល	៥	-	៥
៤២	៦	ធនាគារឯកទេស ខេមខូ លីមីតធីត	១	-	១
៤៣	៧	ធនាគារឯកទេស ឌីហ្ស	២	-	២
៤៤	៨	ធនាគារឯកទេស វិនិយោគទីមួយ	១	-	១
៤៥	៩	ធនាគារឯកទេស ខ្មែរ	១	១	២
៤៦	១០	អកស៍ឡី	១	-	-
៤៧	១១	ភីអេចអេសអឹមអ៊ី	១	-	-
៤៨	១២	អភិវឌ្ឍន៍ជនបទ	១	-	-
៤៩	១៣	សាវធើន	១	-	-
៥០	១៤	តូម៉ាតូ	១	-	-
៥១	១៥	ធនាគារឯកទេសវីង	១	-	-
		សរុបរួម	២៥៨	៥៥៤	៨១២

ចំនួនការិយាល័យ និងតំបន់ប្រតិបត្តិការ នៃគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា (ឆ្នាំ២០១៦)

លរ		ឈ្មោះគ្រឹះស្ថាន	ខេត្ត-ក្រុង	ស្រុក-ខណ្ឌ	ឃុំ-សង្កាត់	ភូមិ	សរុប
		គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើ (MDIs)					
១	១	អេអឹមខេ	២៤	១៩៧	១.៦០៥	១២.៥១៣	១៤.៣៣៩
២	២	អម្រឹត	២៥	១៩៧	១.៥៦៩	១២.៣៩៦	១៤.១៨៧
៣	៣	ហត្ថាកសិករ	២៥	១៩៧	១.៦៧៤	១០.៩៩១	១២.៨៨៧
៤	៤	ក្រេឌិត	២៤	១៥៧	១.១៦៣	៦.៩៩៦	៨.៣៤០
៥	៥	អិលអូអិលស៊ី	២៥	១៨៤	១.៦៧១	១០.៧៨៤	១២.៦៦៤
៦	៦	ប្រាសាក់	២៥	១៩៧	១.៦១១	១៣.៦៤០	១៥.៤៧៣
៧	៧	វីសិនហ្វាន់	២៥	១៥៤	១.៥៧៩	៨.៧៨៣	១០.៥៤១
		សរុប MDIs	**១៧៣**	**១.២៨៣**	**១០.៨៧២**	**៧៦.១០៣**	**៨៨.៤៣១**
		គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ (MFIs)					
៨	១	អាក់ទីវ	២	១០	៣៧	៧៥	១១៤
៩	២	អេផល	១១	៤៧	១៥៧	៣៥៥	៥៧០
១០	៣	ប៊ែមប៊ូ	-	៩	១៤២	២៦៦	៤១៧
១១	៤	បាយ៉ន	៧	៤១	១៦៣	៤០៦	៦១៧
១២	៥	បរិបូរណ៍	១១	៥២	១៨៦	៤៦៣	៧១២

១៣	៦	ខេមា	៣	២២	១២០	៣៦១	៥០៦
១៤	៧	ស៊ែលកាត	១	៤	៨	៨	២១
១៥	៨	សេនជូរី	១	២	៤	៤	១១
១៦	៩	ចំរើន	១៦	១០៣	៦៨០	៤.០៤១	៤.៨៤០
១៧	១០	ស៊ីធី	៩	៣២	១១៤	៣២៣	៤៧៨
១៨	១១	ខ្មែលតា	២០	៩៨	៣៧០	១.២៨៩	១.៧៧៧
១៩	១២	ឥណទានអភិវឌ្ឍប្រជាជន	៦	២១	៥៤	៩០	១៧១
២០	១៣	ហ្វាមីរ	១	១	១	១	៤
២១	១៤	អាតូម	៩	២០៣	១៩១	១៨៨	៥៩១
២២	១៥	ហ្វីស	១០	៦៥	២២៨	៥៨២	៨៨៥
២៣	១៦	ហ្វ្រីនសេនត្រល	២	២៩	១៧៣	៥៥៥	៧៥៩
២៤	១៧	ឥណទានពលរដ្ឋរុងរឿង	៧	៣៣	១៥៤	៧១១	៩០៥
២៥	១៨	ប៊ី អេន ខេ ស៊ី	៣	២២	៨៤	១៨៤	២៩៣
២៦	១៩	ឃើ	១	១០	៤២	៩៣	១៤៦
២៧	២០	ខេមរៈ	៣	៤	២៩	៤៧	៨៣
២៨	២១	លីហ្វូរ	១៣	៨៨	៥១៥	២.៣៦៤	២.៩៨០
២៩	២២	ម៉ាក់ស៊ីម៉ា	៤	២៨	១៥៨	៨៥៤	១.០៤៤
៣០	២៣	អមតៈ	១	២	២៣	២៥៤	២៨០
៣១	២៤	មហានគរ	២២	១៥៨	១.០៣២	៤.១៦៨	៥.៣៨០
៣២	២៥	នីរន្តរ	២៥	១៨៦	១.៣១៥	៦.៧៨០	៨.៣០៦
៣៣	២៦	អ្សូរ	២	៣	៣	៣	១១
៣៤	២៧	ពិភពថ្មី	៣	៣	៣	៣	១២
៣៥	២៨	ប្រាយ៍ម	៤	២២	១០៣	៣៩៥	៥២៤
៣៦	២៩	ព្រីនស៍	-	១៧	៧០	១៦៦	២៥៣
៣៧	៣០	រ៉ូយ៉ាល់	៦	២៤	៨០	២០១	២១១
៣៨	៣១	សច្ចៈ	១	២	៩	៦៩	៨១
៣៩	៣២	សហគ្រិនភាព	១០	៤៩	១៩៣	៦១៤	៨៦៦
៤០	៣៣	សម្បត្តិ	៦	៣៧	១៩៥	៦៩៨	៩៣៦
៤១	៣៤	សាមិក	៩	៥១	៣០៧	១.៥៥៥	១.៩២២
៤២	៣៥	សម្ព័ន្ធសមាគមសហគ្រាស	៩	២២	៤៤	៥៦	១៣១
៤៣	៣៦	សំរិទ្ធិស័ក	៤	៤៩	២៣៦	៥៩០	៨៧៩
៤៤	៣៧	សិលានិធិ	៧	៥៩	២៦៩	៩៧៦	១.៣១១
៤៥	៣៨	សូណាត្រា	៣	៩	៣៤៨	៣២៦	៦៨៦
៤៦	៣៩	ស្រីឧត្តម	៧	២២	៧៣	១៩៦	២៩៨
៤៧	៤០	តាកា	៩	៣១	១៥៨	៥៦៧	៧៦៥
៤៨	៤១	ធីប៊ីប៊ី	១	៩	៣០	៤៥	៨៥
៤៩	៤២	វីរ៉ូ	១២	៤៤	១៩០	៩០៣	១.១៤៩
៥០	៤៣	វ៉ាយស៊ីភី	១០	៤៥	២១២	៦៩៣	៨៦០

៥១	៤៤	សាមគ្គី	១	៨	២២	៣២	៦៣
៥២	៤៥	ខឹលេកធីវ រីន	៤	២៣	៩៤	២២៦	៣៤៧
៥៣	៤៦	ហ្វូណន	២៤	១៦៨	១.១៥២	៤.៣៨២	៥.៧២៦
៥៤	៤៧	ហ្វូតាបា	៨	២៥	៧៣	១៦០	២៦៦
៥៥	៤៨	ម៉ាឌឹរ	២	១៤	៧៦	២៣៧	៣២៩
៥៦	៤៩	ជោគជ័យ	២	១៨	៦៤	៩៧	១៨១
៥៧	៥០	សប្បាយ	១	១	១	១	៤
៥៨	៥១	សហការ	១	១	១	១	៤
៥៩	៥២	ឡេប៊ឺរយែរ	១	៨៥	២៤១	៤០៧	៧៣៤
៦០	៥៣	អ៊ីខេមីតស៊ុយ	១៦	៦២	១១៤	១៤៥	៣៣៧
៦១	៥៤	ហ្គោលដិនយែរ	១	៨	៤០	១៧២	២២១
៦២	៥៥	លីដ	១	១៦	២៣	៣៣	៧៣
៦៣	៥៦	ជេតយែបកស៍	៣	១១	១៤	១៤	៤២
៦៤	៥៧	អេស៊ាបាស៊ីហ្វិក	១	១២	៤០	៤៨	១០១
៦៥	៥៨	ប្រសិទ្ធភាព	១៦	៥៧	១៣៧	៣២៥	៥២៥
៦៦	៥៩	ធី & ហ្វ	១	១	១	១	៤
៦៧	៦០	ហ្វ្រូវ	១	៥	៩	១៣	២៨
៦៨	៦១	អិល ប៊ី ភី	៦	១៧	២៩	៤៧	៩៩
៦៩	៦២	អនាគត	១	១៦	១៧	៣៧	៧១
សរុប MFIs			៣៨២	២.៣១៦	១០.៦៥១	៣៨.៨៩៦	៥២.២៤៥
សរុប MDIs និង MFIs			៥៥៥	៣.៥៩៩	២១.៥២៣	១១៤.៩៩៩	១៤០.៦៧៦

NUMBER OF OFFICES OF CAMBODIAN BANKS (2016)

No.		NAME OF BANKS	PHNOM PENH	PROVINCE	TOTAL
		Commercial Banks			
1	1	ACLEDA Bank	19	240	259
2	2	Vattanac Bank	15	28	43
3	3	Agri Bank	1	-	1
4	4	ANZ Royal Cambodia	10	5	15
5	5	Bangkok Bank	1	-	1
6	6	Bank forInvestment & Development	6	2	8
7	7	Bank of China	3	-	3
8	8	Bank of India	1	-	1
9	9	Booyoung Khmer Bank	1	-	1

10	10	Cambodia Asia Bank	2	4	6
11	11	Cambodia Mekong Bank Ltd	4	2	6
12	12	Cambodia Post Bank Plc.	8	29	37
13	13	Cambodian Commercial Bank	1	3	4
14	14	Cambodian Public Bank	18	12	30
15	15	Canadia Bank Ltd.	22	34	56
16	16	Cathay United Bank	7	5	12
17	17	CIMB Bank Plc	7	5	12
18	18	First Commercial Bank	7	-	7
19	19	Foreign Trade Bank	6	4	10
20	20	Hong Leong Bank	5	-	5
21	21	ICBC Limited	1	-	1
22	22	Kookmin Bank	2	-	2
23	23	Krung Thai Bank Public	1	1	2
24	24	Sathapana Bank	13	148	161
25	25	May Bank	13	8	21
26	26	MB Bank Plc.	1	-	1
27	27	Mega Bank	4	-	4
28	28	Phillip Bank	6	-	6
29	29	Phnom Penh Commercial Bank	10	4	14
30	30	RHB Indochina Bank	8	4	12
31	31	SACOM Bank	6	2	8
32	32	SHB Plc.	4	1	5
33	33	Shinhan Khmer Bank	5	-	5
34	34	Taiwan Cooperative	3	1	4
35	35	Union Commercial Bank Plc.	9	4	13
36	36	Advanced Bank of Asia Ltd.	6	1	7
Sub Total			236	547	783

Speciallized Bamks

37	1	AEON Specialized Bank	2	3	5
38	2	ANCO Specialized Bank	2	3	5
39	3	Angkor Capital Specialized Bank	1	-	1
40	4	Asia-Pasific Specialized Bank	1	-	1
41	5	CAM Capital Specialized Bank	5	-	5
42	6	Camko Bank Limited.	1	-	1
43	7	Chief Specialized Bank	2	-	2
44	8	First Investment Specialized	1	-	1
45	9	Khmer Specialized Bank	1	1	2
46	10	Oxley Worldbridge Bank	1	-	1
47	11	PHSME Specialized Bank	1	-	1
48	12	Rural Development Bank	1	-	1
49	13	Southern Capital	1	-	1
50	14	Tomato Specialized Bank	1	-	1
51	15	Wing Specialize Bank	1	-	1
		Sub Total	22	7	29
		Total	**258**	**554**	**812**

NUMBER OF OFFICES AND OPERATION AREAS OF MICROFINANCE INSTITUTIONS (2016)

No.		Name of Microfinance Institutions	Province	District	Commune	Village	Total
		Microfinance Deposit Taking Institutions (MDIs)					
1	1	AMK Co., Ltd.	24	197	1,605	12,513	14,334
2	2	Amret Co., Ltd	25	197	1,569	12,396	14,187
3	3	Hattha Kaksekar Limited	25	197	1,674	10,991	12,887
4	4	Kredit Microfinance Institution Plc	24	157	1,163	6,996	8,340
5	5	LOLC (Cambodia) PLc	25	184	1,671	10,784	12,664
6	6	Prasac Microfinance Institution Limited	25	197	1,611	13,640	15,473
7	7	Visionfund (Cambodia) Ltd	25	154	1,579	8,783	10,541
		Total MDIs	173	1,283	10,872	76,103	88,431
		Microfinance Institutions					
8	1	Active People's Microfinance Institution Plc	2	10	37	75	114

9	2	Apple Finance Plc	11	47	157	355	570
10	3	Bamboo Finance Plc	-	9	142	266	417
11	4	BAYON Credit Limited	7	41	163	406	617
12	5	BORIBO Microfinance Institution Plc	11	52	186	463	712
13	6	Camma Microfinance Limited	3	22	120	361	506
14	7	Cellcard Finance Plc	1	4	8	8	21
15	8	Century Cambo Development Plc	1	2	4	4	11
16	9	Chamroeun Microfinance Limited	16	103	680	4,041	4,840
17	10	City Microfinance Plc	9	32	114	323	478
18	11	Delta Microfinance Plc	20	98	370	1,289	1,777
19	12	Entean Akpevath Pracheachun Limited	6	21	54	90	171
20	13	Farmer Finance Ltd	1	1	1	1	4
21	14	Atom Capital Microfinance Institution	9	203	191	188	591
22	15	First Finance Plc	10	65	228	582	885
23	16	Green Central Microfinance Ltd	2	29	173	555	759
24	17	Intean Poalroath Rongroeurng Ltd	7	33	154	711	905
25	18	BNKC (Cambodia) Microfinance Institution	3	22	84	184	293
26	19	KEY Microfinance Institution Plc	1	10	42	93	146
27	20	Khemarak Microfinance Institution Limited	3	4	29	47	83
28	21	LY HOUR Microfinance Institution Plc	13	88	515	2,364	2,980
29	22	Maxima Mikroheranhvatho Plc	4	28	158	854	1,044
30	23	Microfinance Amatak Capital Plc	1	2	23	254	280
31	24	Mohanokor Microfinance Plc	22	158	1,032	4,168	5,380
32	25	Nirorn Microfinance Plc	25	186	1,315	6,780	8,306
33	26	Oro Microfinance Plc	2	3	3	3	11
34	27	Piphup Thmey Microfinance Plc	3	3	3	3	13
35	28	Prime MF Microfinance Institution Ltd	4	22	103	395	524
36	29	Prince Finance Plc	-	17	70	166	253
37	30	Royal Microfinance Plc	6	24	80	201	211
38	31	Sachak Microfinance Plc	1	2	9	69	81
39	32	Sahakrunpheap S.T Microfinance Plc	10	49	193	614	866
40	33	Sambat Finance Plc	6	37	195	698	936
41	34	SAMIC Microfinance Institution Plc	9	51	307	1,555	1,522
42	35	Samporn Samakum Sahakreas	9	22	44	56	131
43	36	Samrithisak Microfinance Limited	4	49	236	590	879
44	37	Seilanithih Limited	7	59	269	976	1,311
45	38	Sonatra Microfinance Institution Plc	3	9	348	326	686
46	39	Srey Oudom Microfinance Plc	7	22	73	196	298
47	40	Taca Microfinance Plc	9	31	158	567	765

48	41	TBB (Cambodia) Microfinance Institution Plc	1	9	30	45	85
49	42	Woori Finance Cambodia Plc	12	44	190	903	1,149
50	43	YCP Microfinance Limited	10	45	212	693	860
51	44	Samaky Micrifinance Plc	1	8	22	32	63
52	45	Collective Win Cambodia Plc	4	23	94	226	347
53	46	Funan Microfinance Plc.	24	168	1,152	4,382	5,726
54	47	Futaba Microfinace Plc.	8	25	73	160	266
55	48	Mothers Financial Japan Plc	2	14	76	237	329
56	49	Chokchey Plc	2	18	64	97	181
57	50	Sabay Credit Commercial PLC	1	1	1	1	4
58	51	Sahaka Plc	1	1	1	1	4
59	52	Cambodia Labor Care Plc	1	85	241	407	734
60	53	Idemitsu Saison Microfinance (Cambodia) Plc	16	62	114	145	337
61	54	Golden Cash Plc	1	8	40	172	221
62	55	LED Plc	1	16	23	33	73
63	56	JET's Cash Box Finance Plc	3	11	14	14	42
64	57	Asia Pacific Finance Plc	1	12	40	48	101
65	58	PRASETHPHEAP Finance Plc	16	57	137	325	525
66	59	T&GO Finance Plc	1	1	1	1	4
67	60	GROW Plc	1	5	9	13	28
68	61	LBP Microfinance Plc	6	17	29	47	99
69	62	ANAKUT Microfinance Institute Plc	1	16	17	37	71
		Total MFIs	382	2,316	10,651	38,896	52,245
		Total MDIs and MFIs	555	3,599	21,523	114,999	140,676

ប្រព័ន្ធធនាគារកម្ពុជា

ធនាគារជាតិ នៃ កម្ពុជា

ធនាគារពាណិជ្ជ

សាខាបរទេស		បង្កើតក្នុងស្រុក	
១	ធ.ពាណិជ្ជទី១	១	ព.ក្រៅប្រទេស
២	ធ.ក្រុងថៃ	២	វឌ្ឍនៈ អាស៊ី
៣	ធ.ឥណ្ឌា	៣	កម្ពុជាអាស៊ី
៤	ធ. វៀតណាម	៤	កាណាឌីយ៉ា
៥	ធនាគារចិន	៥	មេគង្គកម្ពុជា
៦	ធនាគារមេហ្គា	៦	ធនាគារវឌ្ឍនៈ
៧	អាយស៊ីប៊ីស៊ី	៧	អេស៊ីលីដា
៨	ធនាគារអ៊ឹមប៊ី	៨	វិ.និងអភិវឌ្ឍន៍
៩	ធនាគារតៃវ៉ាន់	៩	ស្ថាបនា
១០	បាងកកមហាជន	១០	ប៊ូយ៉ុងខ្មែរ
១១	កសិកន	១១	ភ្នំពេញពាណិជ្ជ
១២	មីហ្ស៊ូហូ	១២	ប្រែសណីយ៍

ធនាគារឯកទេស

១ អភិវឌ្ឍន៍ជនបទ
២ ភីអេចអេសអឹមអ៊ី
៣ វិនិយោគទី១
៤ អានកូ
៥ តូម៉ាតូ
៦ អង្គរកាពីតាល់
៧ ខេមខូ
៨ ខេមខាប់ភីថល
៩ ឈីហ្វ
១០ ឯកទេសវីង
១១ អកស៍ឡីវើលប្រីដ
១២ អ៊ីអន
១៣ ខ្មែរ
១៤ អេស៊ា ប៉ាស៊ីហ្វិក
១៥ សាវធើន

បុត្តសម្ព័ន្ធ

១ កម្ពុជាពាណិជ្ជ
២ សាធារណៈ
៣ មេយប៊ែង
៤ អេអិនហ្សេត
៥ ស៊ិនហានខ្មែរ
៦ គូកមីន កម្ពុជា
៧ អ អេច ប៊ី
៨ ស៊ីអាយ អឹមប៊ី
៩ សាខម
១០ ហុងលីអ៊ុង
១១ ធនាគារកាថេ
១២ សហពាណិជ្ជ
១៣ ហ្វីលីព
១៤ អេស អេច ប៊ី
១៥ ប្រេដ ប៊ែប

ការិយាល័យតំណាង

១ ស្តង់ដារឆាទីរេត
២ ធ.វិ.អ.វៀតណាម
៣ ប៊ែង អហ្វ តូក្យូ មីតស៊ុយប៊ីស៊ី
៤ ធ.ស៊ូមីតូម៉ូមីតស៊ុយ
៥ ធនាគារ សៀងហៃ
៦ ប៊ែងខូរៀ

គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ និង NGO

ទទួលប្រាក់បញ្ញើ

១ អម្រឹត
២ ហត្ថាកសិករ
៣ អេអឹមខេ
៤ វីសិនហ្វាន់
៥ ក្រេឌិត
៦ ប្រាសាក់
៧ អិលអូអិលស៊ី

ផ្តល់ឥណទាន

១ សិលានិធិ
២ អភិវ.កសិករ
៣ ម៉ាក់ស៊ីម៉ា
៤ ពលរដ្ឋរុងរឿង
៥ សាមិក
៦ អភិវ.ប្រជាជន
៧ ហ្វាមីរ
៨ អាតូម
៩ ហ្វីស
១០ វ៉ាយស៊ីភី
១១ សំរិទ្ធិស័ក
១២ ខេមា
១៣ ខេមរៈ
១៤ ប្រាយ៍ម
១៥ សូណាត្រា
១៦ អ៊្វី
១៧ ចំរើន
១៨ អាក់ទីវ
១៩ បាយ៉ន
២០ បរិបូរណ៍
២១ យី
២២ ស៊ីធី
២៣ លីហ្វូរ
២៤ អមតៈ
២៥ សច្ចៈ
២៦ អ្វរ៉ូ
២៧ នីវន្តរ
២៨ ខ្មែលតា
២៩ សេនជូរី
៣០ តាកា
៣១ ពិភពថ្មី
៣២ សិរីឧត្តម
៣៣ សម្បត្តិ
៣៤ ខេបីអេសស៊ី
៣៥ ប៊ែមប៊ូ
៣៦ សហគ្រិនភាព
៣៧ ស៊ែលកាត
៣៨ ធីប៊ីប៊ី
៣៩ មហានគរ
៤០ រ៉ូយ៉ាល់
៤១ អេផល
៤២ ហ្វូណន
៤៣ ព្រីនស៍
៤៤ សម្ព័ន្ធសហគ្រាស
៤៥ សាមគ្គី
៤៦ ឡេប៊ីរយែរ
៤៧ ខឺលេកទីវ វីន
៤៨ អេស៊ាផេស៊ីហ្វិក
៤៩ ហ្វូតាបា
៥០ អ៊ីខ្មែមីតស៊ុយ
៥១ ម៉ាឌីរ
៥២ សហការ
៥៣ ហ្គោលដិនយែរ
៥៤ ជោគជ័យ
៥៥ សប្បាយ
៥៦ ជេត យៃ បកស៍
៥៧ លីដ
៥៨ អិល ប៊ី ភី
៥៩ ប្រសិទ្ធភាព
៦០ ធី & ហ្វ
៦១ អនាគត
៦២ ហ្វ្រូវ
៦៣ បៃតង
៦៤ មីយ៉ា
៦៥ ពន្លឺចតុមុខ
៦៦ វិថី

NGOs

១ សេដ្ឋកិច្ចជនបទ
២ សង្គមជនបទ
៣ ជនបទខ្មែរ
៤ ជីវិតថ្លៃថ្នូ
៥ បំបាត់ភាពក្រីក្រ
៦ ជួយកសិករ
៧ សុខមាលភាពស្ត្រី
៨ ក្រុមការងារស.កថ្មី
៩ ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍
១០ សន្សំប្រាក់
១១ ផ្តើមគំនិត
១២ ទ្រទ្រង់កសិផល
១៣ អភិវ.តំបន់ពាយ័ព្យ
១៤ កសិកម្ម.ទេសចរ
១៥ ស៊ី អឹម ខេ
១៦ សណ្តែកសៀង
១៧ សង្គហអភិវឌ្ឍ
១៨ សំណាង អភិវ.
១៩ បណ្តាញសេដ្ឋកិច្ច
២០ ទ្រទ្រង់សមាគម
២១ វិទ្យាស្ថានសន្តិភាព
២២ ច័ន្ទ សុខសាន្ត
២៣ សប្បុរស
២៤ ជីវភាពកសិករ
២៥ អភិវឌ្ឍន៍ភូមិ
២៦ ស៊ី ខេ អឹម អេហ្វ ជី
២៧ លោកគ្រូ
២៨ ខ្មែរបាត់ដំបង
២៩ អភិវ.គ្រួសារក្រីក្រ
៣០ ពុទ្ធសាសនា
៣១ សុភា អភិវឌ្ឍន៍
៣២ អិល អ៊ី ឌី អេ
៣៣ អេន ស៊ី ឌី
៣៤ សេដ្ឋកិច្ចក្នុងស្រុក
៣៥ គឹមសាន
៣៦ ដៃគូ
៣៧ អភិវ.សហគមន៍
៣៨ សេដ្ឋកិច្ចកសិករ
៣៩ ព្រះខ័ន
៤០ មូលធនស.ហ.គ
៤១ បៃតង
៤២ គ្រួសាររីករាយ
៤៣ គ្រួសាររុងរឿង
៤៤ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍
៤៥ សំឡាញ់
៤៦ វីហ្សា
៤៧ ព្រះអាទិត្យ
៤៨ ដៃគូហិរញ្ញវត្ថុ
៤៩ អណ្តែត
៥០ ពលរដ្ឋ

៥១	ឥណទានកម្ពុជា	១១៤	ភូមិន្ទក្រេឌីត	១៧៧	ស្មាយ
៥២	បង្កើនជីវភាព	១១៥	អនាគត	១៧៨	សកល
៥៣	ឥណទានសួស្តី	១១៦	វ៉ែឆ្លាត	១៧៩	ហ្វីសកូ
៥៤	ពន្លឺកសិករ	១១៧	វីរៈបុត្រ	១៨០	អភិ.សេដ្ឋកិច្ច
៥៥	ឥណទានគ្រួសារ	១១៨	សុវណ្ណភូមិ	១៨១	ស្ហួយសមត្ថភាព
៥៦	គ្រួសារខ្មែរយើង	១១៩	ពន្លឺកសិករខ្មែ	១៨២	អេគ្រូសីល
៥៧	ការ៉ុត	១២០	មរតក	១៨៣	អង្គរសម្រិត
៥៨	ម៉ីជីង	១២១	ជនបទខ្មែរ	១៨៤	និវត្តន៍
៥៩	រូបិយបណ្ណខ្មែរ	១២២	ថវិការ	១៨៥	ព្រះច័ន្ទ
៦០	ធនធានមនុស្ស	១២៣	អនន្ត	១៨៦	វឌ្ឍនកសិករ
៦១	ដៃគូសហគមន៍	១២៤	អរុណរះ	១៨៧	អូណូ
៦២	បាសាក់	១២៥	អេស អេច ជី	១៨៨	យូនីដា
៦៣	ដៃគូហិរញ្ញវត្ថុ	១២៦	អរ អែន ឌី ប៊ី	១៨៩	សេន
៦៤	កូនខ្មែរ	១២៧	កសិករមានមាន	១៩០	ក្រេដ
៦៥	មានជ័យ	១២៨	ផ្កាឈូក	១៩១	ធូរើដ
៦៦	អានពិសិដ្ឋ	១២៩	សុខសាន្តនិធី	១៩២	ថាកនុក
៦៧	ប្រសើរ	១៣០	សម្បូរ	១៩៣	អេស អេច
៦៨	ជីវភាពប្រជាជន	១៣១	ខេខេស៊ីអឹម	១៩៤	ខេមរា
៦៩	ជីវភាពគ្រួសារ	១៣២	រ៉ាដូជីកូ	១៩៥	ខេអេសស៊ីភីស៊ី
៧០	ជោគជ័យ	១៣៣	អេស៊ី	១៩៦	វីរៈជន
៧១	ពលរដ្ឋខ្មែរ	១៣៤	ប្រសិទ្ធិភាព	១៩៧	ឥណទានខ្មែរ
៧២	ឥណទានកម្ពុជា	១៣៥	រុងរឿង	១៩៨	វ៉ាន់ហេង
៧៣	ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍	១៣៦	គ្លូបលឡែនឌីង	១៩៩	ខេមហ្វាន់
៧៤	អភិវឌ្ឍន៍សង្គម	១៣៧	រំដួលខ្មែរ	២០០	ឌីអេសអូ
៧៥	សំណាងអភិវ.	១៣៨	អិល ឌី អេ	២០១	រំចង់
៧៦	ភូមិភាគឥសាន	១៣៩	ឥណទាននារី	២០២	កសិករកូនខ្មែរ
៧៧	ជីវភាពសង្គម	១៤០	ពិដោរ	២០៣	មហាជន
៧៨	សុវណ្ណវឌ្ឍនៈ	១៤១	ស្តាយឡាយ	២០៤	វិនបញ្ញារតន
៧៩	សេដ្ឋកិច្ចកសិករ	១៤២	តារា	២០៥	មារីកូ
៨០	រតនៈ	១៤៣	អ៊ីកហ្ក្រោ	២០៦	ខ្មែររុងរឿង
៨១	សម្បត្តិសំរិទ្ធិ	១៤៤	កូនកសិករ	២០៧	ធារិទ្ធ
៨២	មូលនិធិសហគ	១៤៥	កុលបុត្រខ្មែរ	២០៨	វីរៈស័ក
៨៣	សមធម៌	១៤៦	ណារ៉ាលិកា	២០៩	ឯករជ្យ
៨៤	អង្គការស្រូវទុំ	១៤៧	សហធន	២១០	ខ្មែរយៃភីថល
៨៥	សារីណា	១៤៨	ឃីហ្វា	២១១	អឹមអាយអូ
៨៦	ជីវភាពកសិករ	១៤៩	រៀល	២១២	រីករាយ
៨៧	អភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា	១៥០	ស៊ីអេហ្វអាយអេ	២១៣	ភីអេហ្វឌី
៨៨	កល្យាណមិត្ត	១៥១	អែហ្វ ស៊ី ឌី អូ	២១៤	រ៉ាឆា
៨៩	សុខៈប្រជា	១៥២	អេស ជី ហ្វា	២១៥	សម្បត្តិយើង
៩០	អមតៈ	១៥៣	គ្រួសារខ្មែរ	២១៦	ខេភីភីឌី
៩១	ខ្មែរមូលធន	១៥៤	សូលីដ	២១៧	ខេមវិវឌ្ឍន៍
៩២	ពន្លឺខ្មែរហិរញ្ញវត្ថុ	១៥៥	ស៊ី អ៊ី ឌី អេ	២១៨	សុខាវីសិន
៩៣	ឥណទានតំបន់	១៥៦	គ្រួសាឥណទាន	២១៩	អេច អូ អរ អេស
៩៤	អភិវឌ្ឍន៍បៃតង	១៥៧	អមតៈរុងរឿង	២២០	ស៊ី អ៊ី អូ
៩៥	ខ្មែរសម្រាប់អភិវ.	១៥៨	ខ្មែរអង្គរ	២២១	បាឡិនអេស៊ា
៩៦	គ្រួសានិងសហគ	១៥៩	វឌ្ឍនអភិវឌ្ឍ	២២២	ណាយស
៩៧	ចីរភាពហិរញ្ញវត្ថុ	១៦០	គន្ធាម	២២៣	កាហ្វីនកូ
៩៨	រិទ្ធ សុខា	១៦១	ជួបអភិវឌ្ឍ	២២៤	ចេនឡា
៩៩	កសិកម្មបៃតង	១៦២	សំបូរណ៍ទ្រព្យ	២២៥	ផប
១០០	ជីវភាពគ្រួសារ	១៦៣	អូស៊ី	២២៦	រុំដួល
១០១	ប្រសិទ្ធ	១៦៤	ប៊ិកអេស៊ា	២២៧	វាសនា
១០២	ជុំ សំណាង	១៦៥	លីហេងអ៊ុង	២២៨	ផ្កាឈូកខ្មែរ
១០៣	រៀលឥណទាន	១៦៦	ទីបុត្តា	២២៩	មូលដ្ឋាន
១០៤	សេដ្ឋកិច្ចគ្រួសារ	១៦៧	និម្មិត	២៣០	សុវណ្ណដារា
១០៥	ឥណទានអ៊ីស៊ី	១៦៨	វ៉ាយស្មាត	២៣១	សម្របសម្រួល
១០៦	រិទ្ធីពិស័ក្តិកម្ពុជា	១៦៩	សម្រិត	២៣២	ទិត្យវឌ្ឍនា
១០៧	សំណាង	១៧០	អរអេនខេ	២៣៣	ស្តាហ្គាន់
១០៨	ស្លឹកមាសខ្មែរ	១៧១	វីននើរ រុងរឿង	២៣៤	អភិវឌ្ឍអាស៊ី
១០៩	សកម្មភាពអភិវ.	១៧២	ហ្គ្រោ ខេ អេច	២៣៥	ប្រាថ្នា
១១០	មរតកអភិវឌ្ឍន៍	១៧៣	មិរ៉េ	២៣៦	ស៊ិជីអេ អេជ
១១១	ម៉ារីកាអមតៈ	១៧៤	អង្គរឆព្វណ្ណ		
១១២	កល្យាណ	១៧៥	វី ធី ស៊ី		
១១៣	វិវឌ្ឍន៍ហ្គោលឌិន	១៧៦	កាក់កប		

សាខាធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

១ ភ្នំពេញ
២ កំពង់ចាម
៣ ព្រះសីហនុ
៤ សៀមរាប
៥ បាត់ដំបង
៦ បន្ទាយមានជ័យ
៧ ស្វាយរៀង
៨ កណ្តាល
៩ កំពត
១០ កំពង់ធំ
១១ ពោធិសាត់
១២ កំពង់ស្ពឺ
១៣ កោះកុង
១៤ រតនគីរី
១៥ ព្រៃវែង
១៦ តាកែវ
១៧ កំពង់ឆ្នាំង
១៨ ក្រចេះ
១៩ ខេត្តស្ទឹងត្រែង

អាជីវកម្មហិរញ្ញវត្ថុ

អាជីវកម្មប្តូរប្រាក់: ២៤៣៧

ភ្នំពេញ: ១១៣
- អាជ្ញាប័ណ្ណ: ៧០
- លិខិតអនុញ្ញាតៈ ៤៣

ខេត្ត : ២.៣២៤
- អាជ្ញាប័ណ្ណ : ២
- លិខិតអនុញ្ញាត ២.៣២២

អាជីវកម្មភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ

១ ជីអិល ហ្វាយនែន ភីអិលស៊ី
២ អអិមអេ ហ្វាយនែនសឺវីស
៣ មេហ្គាលីស៊ីង ភី អិល ស៊ី
៤ សួស្តី ហ្វាយនែន
៥ ខេខេហ្វាន់ លីស៊ីង
៦ តូយ៉ូតា ស៊ុយស៊ូ
៧ អេលីន
៨ ឡឺរ៉ូស៊េ
៩ ទ្រព្យខ្ញុំ
១០ អាយ ហ្វាយនែន
១១ លី ហ្វូរ
១២ ឡូធើស

អ្នកដំណើរការ តតិយភាគី

១ វេស្ទើនយូញ្ញាននីតវើក
២ ម៉ូនីក្រាម ផេយមិន
៣ ផេហ្គោស៊ី
៤ វៀតធល
៥ អាយអឹមអ៊ី
៦ លីហ្វូរ
៧ ទ្រូម៉ានី
៨ ស្មាតអាស្យាតា
៩ អិចស្ព្រេសម៉ាន់នី
១០ ស្ពីត ផេ
១១ សៅអ៊ីស្តអេស៊ា
១២ ផាយផេ
១៣ អាស៊ីយៃសអិចប្រេស

ការិយាល័យព័ត៌មានឥណទាន

១ ការិ.ព័ត៌មានឥណទាន

THE BANKING SYSTEM IN CAMBODIA

NATIONAL BANK OF CAMBODIA

COMMERCIAL BANKS

Foreing Branch	Local
1 First Comm	1 ForeignTrade
2 Krung Thai	2 Advanced
3 INDIA	3 Asia
4 Vietnam	4 Canadia
5 China	5 Mekong
6 Mega	6 Vattanac
7 ICBC	7 ACLEDA
8 MB	8 I&D
9 Taiwan	9 Sathapana
10 Bangkok	10 Booyoung
11 Kasikorn	11 Commercial
12 Mizuho	12 Post Bank

Specialized Banks

1 Rural
2 PHSM.E
3 First Invest.
4 Anco
5 Tomato
6 Angkor
7 Camko
8 Cam
9 Chief
10 Wing
11 Oxley
12 Aeon
13 Khmer
14 Asia-Pacific
15 Southern

Subsidiary Banks

1 Commercial
2 Public
3 May Bank
4 ANZ
5 Sinhan
6 Kookmin
7 RHB
8 CIMB
9 Siagon
10 Hong Leong
11 Cathay
12 Union
13 Philip
14 SHB
15 Bred

Offices Representative

1 Standard Chartered
2 Bank for Investment
3 The Bank of Tokyo
4 Sumitomo MitsuI
5 Shanghai
6 Industrial Bank of Korea

MDIs, MFIs & NGOs

MDIs

1 AMRET
2 Hatthaka
3 AMK
4 Vison Fund
5 Credit
6 Prasac
7 LOLC

MFIs

1 Seilanithih
2 Farmer
3 Maxima
4 Poalroath
5 Samic
6 Pracheachun
7 Farmer
8 Atom
9 First Finance
10 YCP.Micro.
11 Samrithysak
12 Camma
13 Khemarak
14 Prime
15 Sonatra
16 Malis
17 Chamroeun
18 Active
19 Bayon Credit
20 Borribo
21 Key Plc.
22 City Plc.
23 Ly Hour
24 Amatak
25 Sachak
26 Oro
27 Niron
28 Delta
29 Century
30 Taca
31 PiphupThmey
32 Serey Oudom
33 Sambath
34 KBSC
35 Bamboo
36 Sahakrinpeap
37 CellCard
38 TBB
39 Mohanokor
40 Royal
41 Apple
42 Founan
43 Prince
44 Sahakreas
45 Samaky
46 Labor Care
47 Collective
48 Asia Pacific
49 Futaba
50 Idemitsu
51 Mother
52 Sahaka
53 Chourk Chey
54 Golden Care
55 Sabay
56 Jet's Cash Box
57 Led
58 T & Go
59 Prasethpheap
60 LBP
61 Anakut
62 Grow
63 Baitang
64 Mia
65 Ponleu
66 Vithey

NGOs

1 Rural Economic.
2 Social Devl.
3 Khmer Rural
4 Life with Dignity
5 Abolish Poverty
6 Aid Farmer
7 Women Welfare
8 New Economic
9 Ministry of Rural
10 Saving Federation
11 Business Initiative
12 Crop Supporting
13 Northwest
14 Agr.&Tour
15 Credit Mutual
16 Ta Ong Soybean
17 Cambodia Mutual
18 Samnang Rural
19 Eco. Network
20 Support Improve
21 Peace & Develop.
22 Chan Soksan
23 Saboras
24 Farmer Livelihood
25 Village Develop.
26 C.K.M.F.G
27 Lokrou
28 Khmer Farmers
29 Agri.System
30 Budhism
31 Sophea Develop.
32 L.E.D.A Capital
33 N.C.D.Finance
34 Local Economic
35 Kim San
36 Daikou
37 Development Fund
38 Famer Economic
39 Preah Khan
40 Capital Develop.
41 Baytang Credit
42 Krousar Rikreay
43 KrousarRong R.
44 Vatanac
45 Samlanh Finance
46 Viza Credit
47 Preah Ateth
48 Partner Finance
49 Andet Organiz
50 Citizen Credit
51 Cambodia Credit
52 Bang Aek Chivapeap
53 Soursdey
54 Farmer Light
55 Dvl. Family
56 Kruosa Khmer
57 Carrot
58 Mey Jing
59 Money Khmer
60 Human Resourse
61 Partnership
62 Basac
63 Partner
64 Kon Khmer
65 Mean Chey
66 An Piseth
67 Proseur
68 Livelihood
69 Standard of Living
70 Chouk Chey
71 Khmer People
72 Credit of Cambodia
73 Dai Kou
74 Social Dvl
75 Samnang Devl.Eco.
76 Northeast
77 Social Living
78 Sovanvatanak
79 Farmer Eco.
80 Ratanac Eco.
81 Sambath Samreth
82 Community Fund
83 Equity Eco.
84 Srov Tum
85 Sarina Credit
86 Famer Livelihood
87 Cambodia Dvl.
88 Kalyanmet
89 Sokhak Prochea
90 Amatak
91 Khmer Capital
92 Punleu Khmer
93 Regional Credit
94 Baytang Dvl.
95 Khmer Dvl.
96 Kruosa
97 Cheirepheap.
98 Rith-Sokha
99 Green Agri.
100 Family Eco. Dvl.
101 Proasith Credit
102 Chum Samnang
103 Real Credit
104 Family Eco.
105 Entean Easy
106 Rithypisak
107 Samnang
108 Sloek Meas
109 Action for Dvl.
110 Morodaok
111 Marika
112 Kalyan
113 Vivath Golden
114 Phumin
115 Anakut
116 Entean Veichlat
117 Virakbot
118 Sovannaphumi
119 Ponleu Kaksekar
120 Morodok
121 EnteanChunbort
122 Thavika
123 Anon
124 Akrun Reah
125 S.H.G.
126 R.N.D.B
127 Kaksekor Mean
128 Phka Chhouk
129 Soksanithi
130 Sambo
131 K.K.C.M
132 Radochico
133 AC Finance
134 Prasithpheap
135 Rong Roeung
136 Global Lending
137 Romduol
138 LDA Finance
139 Intean Neary
140 Pidaur
141 Sky Light
142 TARA
143 EKE Growth
144 Kon Kasekor
145 Kolbot Khmer
146 Naralika
147 Sahakthun
148 KIFA
149 Real Finance
150 CFIA
151 FCDO
152 S.G.FA
153 Krousa Khmer
154 Solid
155 C.E.D.A
156 Kroursa Entean
157 Amatak
158 Khmer Angkor
159 Vathanak
160 Kuntheam
161 Choub Aphivath
162 Sambo Trop
163 OC Finance
164 Big Asia
165 Ly Heng Eung
166 Tybotta
167 Nimith
168 Rights Smart
169 Samreth
170 RNK
171 Winner
172 Grow
173 Mirai
174 Angkor
175 WE-TC
176 Kakkorb
177 Smile
178 Sakal
179 Fisco
180 Angkor Eco.
181 Lerkstouy
182 Crucial finance
183 Angkor Samreth
184 Niwat
185 Phreah chan
186 Watanak kasekor
187 Onofinance
188 Unida finance
189 Sen finance
190 Cred finance
191 Towards finance
192 Thaknuk
193 S.H finance
194 Khemra
195 KS-CPC
196 Virak Chun
197 Entean khmer
198 Vanheng
199 Camfund prathna
200 DFO finance
201 Romchang
202 Kaksekor kon khmer
203 Mahachun
204 Rinn panha
205 Marico
206 Khmer rong roeng
207 Thearith
208 Viraksac
209 Ekreach
210 Khmer capital
211 M.I.O
212 Reakreay
213 P.F.D
214 Racha
215 Sambath yoeung
216 K.P.P.D
217 Cam vivath
218 Sokhavision
219 H.O.R.S
220 C.E.O
221 Balance asia
222 Nice finance
223 Cafinco
224 Chanla
225 POB
226 Romdoul khmer
227 Veasna
228 Phkachouk
229 Molathan
230 Sovann dara
231 Samrorb samroul
232 Tithvathana
233 Sdaafund
234 Asia
235 Pra than
236 CGA AG

NBC PROVINCIAL BRANCHE

1 Phnom Penh
2 Kampong Cham
3 Sihanouk
4 Siemreap
5 Battambang
6 Banteay Meanchey
7 Svay Rieng
8 Kandal
9 Kampot
10 Kampong Thom
11 Pursath
12 Kampong Speu
13 Koh Kong
14 Ratanakiri
15 Prey Veng
16 Takeo
17 Kampong Chhnaing
18 Kratie
19 Stung Treng

OTHERS BUSINESS

Money Changer:2437

Phnom Penh: 113
- License: 70
- Authorisation: 43

Provincial: 2324
- License: 2
- Authorisation: 2322

Financial Leasing

1 G.L. Finance Plc.
2 RMA Financial.
3 MAGA Leasing
4 Susodey
5 KK Fund Leasing.
6 TOYOTA Tsusho
7 Elin
8 Le Rosey
9 Trorp Khngom
10 I - Finance
11 Ly Hour
12 Lotus

Third Party Processor

1 Western Union
2 Money Gram
3 Pay Go SEA Ltd.
4 VIETTEL PTE.
5 IME(M) SDN BHD
6 Ly Hour
7 True Money
8 Smart Axianta
9 Express Money
10 Speed Pay
11 Seatel
12 Pipay
13 Asia Cash Express

Credit Bureau (1)

1. Credit Bureau.

ឯកឧត្តម ជា ចាន់តូ ទេសាភិបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
អញ្ជើញចូលរួមកិច្ចប្រជុំថ្នាក់ទេសាភិបាលធនាគារកណ្តាលអាស៊ានលើកទី១៣
នៅប្រទេសហ្វីលីពីន ថ្ងៃទី០៧ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៧

អបអរសាទរ ពីធីសម្ពោធជាផ្លូវការ
យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៦-២០២៥
ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី១៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧

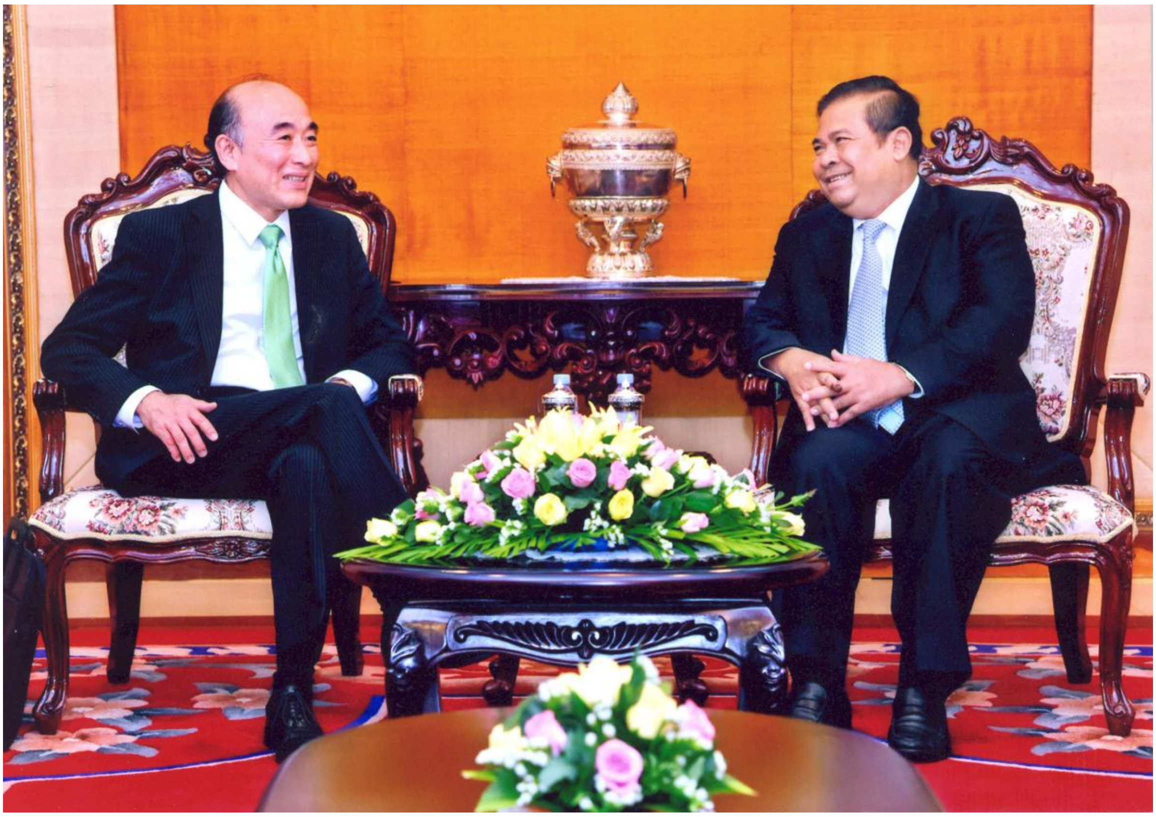

ឯកឧត្តម ជា ចាន់តូ ទេសាភិបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា អញ្ជើញជួបពិភាក្សាការងារជាមួយ គណៈប្រតិភូជាន់ខ្ពស់ IMF ដែលដឹកនាំដោយ លោក Mitsuhiro Furusawa អនុប្រធាន IMF ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧

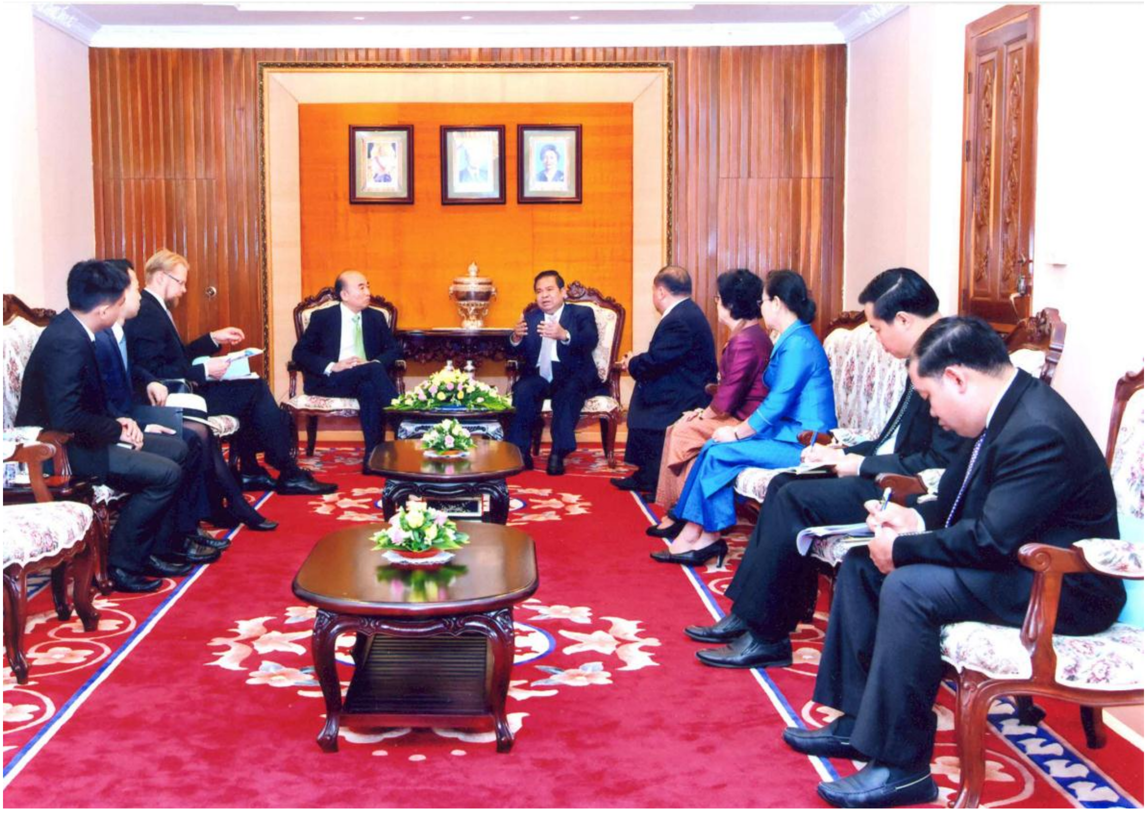

ឯកឧត្តម ជា ចាន់តូ ទេសាភិបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ទទួលជួបសំណេះសំណាល
ជាមួយអតីតជំនាញការវៀតណាម ដែលធ្លាប់បម្រើការងារនៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី២០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៧

ឯកឧត្តម ជា ចាន់តូ ទេសាភិបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា អញ្ជើញជួបពិភាក្សាការងារ ជាមួយក្រុមបេសកកម្ម IMF ដែលដឹកនាំដោយ លោក Veyrune Romain Michel សេដ្ឋវិទូជាន់ខ្ពស់នៃ ការិយាល័យផ្ដល់ជំនួយបច្ចេកទេស ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី២៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៧

ឯកឧត្តម ជា ចាន់តូ ទេសាភិបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា អញ្ជើញជួបពិភាក្សាការងារ
ជាមួយប្រតិភូធនាគារស្ថាបនា ដែលដឹកនាំដោយលោក ហាន់ គេន ជាអភិបាល និងភាគទុនិក
របស់ធនាគារស្ថាបនា ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី១៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧

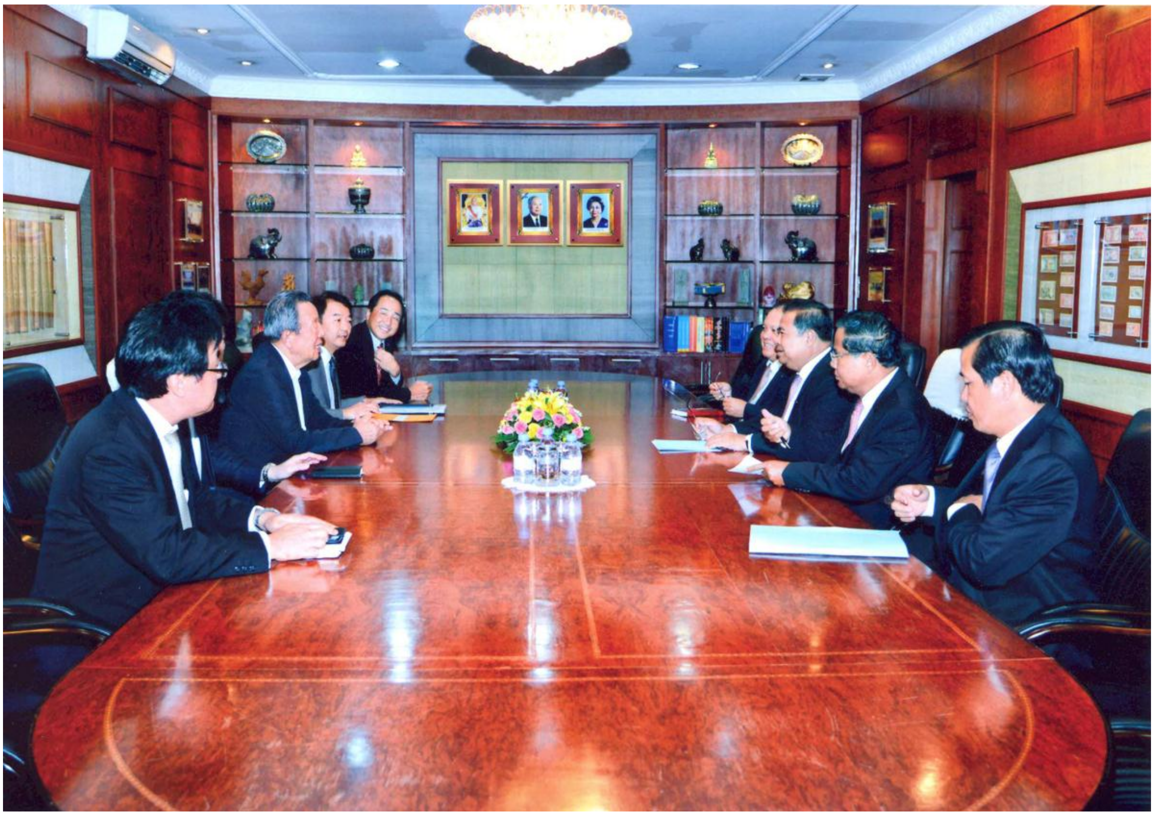

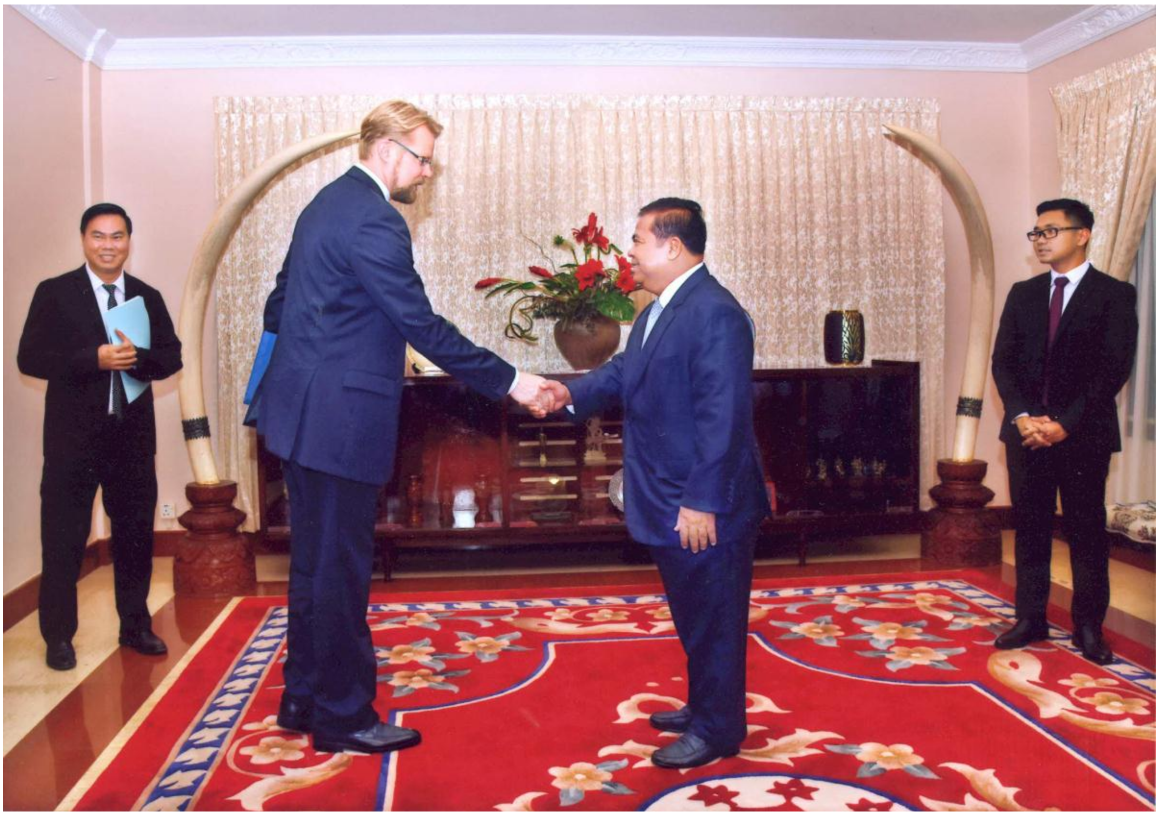

ឯកឧត្តម ជា ចាន់តូ ទេសាភិបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
អញ្ជើញជួបពិភាក្សាការងារជាមួយលោក Jarkko Turunen ប្រធានក្រុមបេសកកម្ម IMF ថ្មី ប្រចាំកម្ពុជា
ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៧

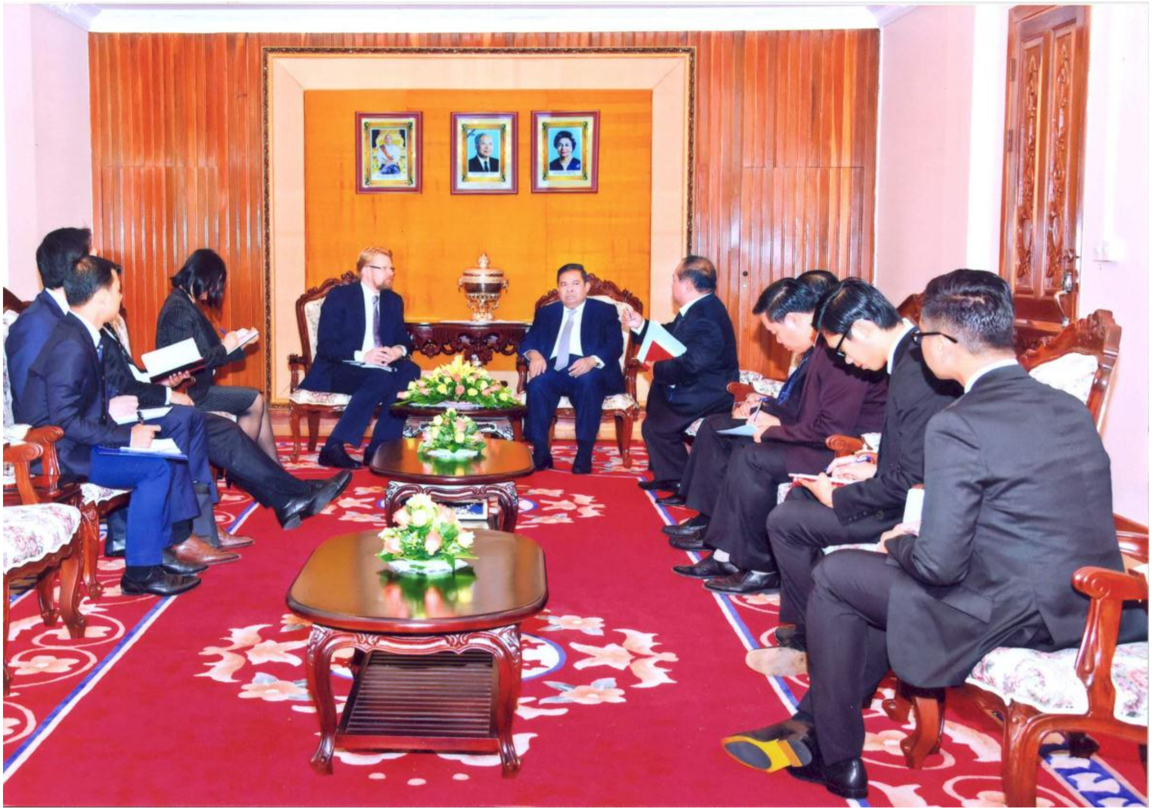

ឯកឧត្តម ជា ចាន់តូ ទេសាភិបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា អញ្ជើញជាអធិបតី
ក្នុងពិធីបើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាល បាគង៣ កម្រិតមូលដ្ឋានស្តីពី ការត្រួតពិនិត្យធនាគារ
ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី២៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៧

ឯកឧត្តម ជា ចាន់តូ ទេសាភិបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា អញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធី
សំណេះសំណាលជាមួយបន្ត្រីបុគ្គលិក អន្តរនាយកដ្ឋានរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី១៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧

ឯកឧត្តម ជា ចាន់តូ ទេសាភិបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
អញ្ជើញត្រួតពិនិត្យការប្រលងជ្រើសរើសបុគ្គលិកចូលបម្រើការងារនៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី៣០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៧

ឯកឧត្តម ជា ចាន់តូ ទេសាភិបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងលោកជំទាវ អញ្ជើញជាអធិបតី ក្នុងពិធីអបអរសាទរខួបលើកទី៦៨ ទិវាកុមារអន្តរជាតិ ១ មិថុនា ២០១៧ នៅភូមិសង់ឃ្លាំង ស្រុកសន្ទុក ខេត្តកំពង់ធំ ថ្ងៃទី១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧

ឯកឧត្តម ជា ចាន់តូ ទេសាភិបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងលោកជំទាវ អញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធីសម្ពោធ ឧបដ្ឋានសាលា វត្តព្នៅ ឃុំព្នៅ ស្រុកសន្ទុក ខេត្តកំពង់ធំ ថ្ងៃទី១៨-១៩ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៧

ឯកឧត្តម ជា ចាន់តូ ទេសាភិបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងលោកជំទាវ
អញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធីបញ្ចុះខ័ណ្ឌសីមា និងសម្ពោធសមិទ្ធផលនានា ក្នុងវត្តប្រសាទសំរិទ្ធមានជ័យ
នៅឃុំព្រះដំរី ស្រុកស្ទោង ខេត្តកំពង់ធំ ថ្ងៃទី១ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៧